

ČETRDESET I ČETVRTA SKUPŠTINA
JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo

MATERIJAL ZA TAČKU 4. DNEVNOG REDA

NAZIV MATERIJALA:

4. Donošenje Plana poslovanja JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo za period 2017. – 2019. godina.

PRIJEDLOG ODLUKE

koga Skupštini Društva u niže izloženom tekstu
radi donošenja upućuje:

Nadzorni odbor

JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo

Predsjednik

Sarajevo, 07.12.2016. godine

Na osnovu člana 6. stav 1. tačka c) Zakona o javnim preduzećima („Sl. novine FBiH“ broj 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) i člana 62. tačka 16. Statuta JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo, broj: SD-5211/16-38/2 od 29.03.2016. godine, _____ Skupština Društva, održana dana __.12.2016. godine, donosi:

O D L U K U

o donošenju Plana poslovanja

**Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo
za period 2017. - 2019. godina**

Član 1.

Donosi se Plan poslovanja Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. - Sarajevo za period 2017. - 2019. godinu, koji čini sastavni dio ove Odluke.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 01.01.2017. godine.

Predsjednik
Skupštine Društva

Broj: SD- /16
Sarajevo, . 2016. godine

Javno preduzeće
ELEKTROPRIVREDA BOSNE I HERCEGOVINE
d.d. - Sarajevo

Prijedlog Plana utvrđen na
Nadzornom odboru 07.12.2016.

PLAN POSLOVANJA za period 2017. - 2019.

Sarajevo, decembar 2016. godine

SADRŽAJ

1	UVOD	3
1.1	Ključni pokazatelji o Društvu	5
1.2	Misija, Vizija, Ciljevi	6
2	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	9
	Organizacija Društva	10
3	ANALIZA OKRUŽENJA	12
3.1	Rizici	17
4	STRATEŠKI PLANOWI I CILJEVI DRUŠTVA	19
4.1	Poslovna politika i ciljevi Društva	19
4.2	Zaštita okoline/okoliša	21
5	ELEKTROENERGETSKI BILANS	23
6	FINANSIJSKI PLAN	26
7	PLAN LJUDSKIH RESURSA	43
8	PLAN ULAGANJA	46
8.1	Politika ulaganja	46
8.2	Prioriteti ulaganja	46
8.3	Ulaganja u djelatnosti proizvodnje	50
8.4	Ulaganja u djelatnosti distribucije	51
8.5	Ulaganja u djelatnostima snabdijevanja i trgovine	54
8.6	Kapitalna ulaganja sa nivoa Društva	54
8.7	Ulaganja u zajedničke projekte	57
8.8	Ulaganja u dokapitalizaciju zavisnih društava	58
9	NABAVKE	60
10	PROVOĐENJE PLANA	62

1 UVOD

Trogodišnji Plan poslovanja JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo ili EPBiH) za period 2017-2019. godina urađen je u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, Statutom Društva, te Pravilnikom o planiranju JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo. Ovaj Plan poslovanja sačinjen je u skladu sa *Smjernicama za izradu trogodišnjeg plana poslovanja za period 2017.-2019. godina* i zasnovan je na organizacionoj strukturi EPBiH i njenih djelatnosti kao cjeline koja je bila važeća u periodu izrade Plana.

Izvjesno je da bi u planskom periodu moglo doći do značajnih organizacionih i statutarne promjena u EPBiH. Naime, u skladu sa

- Zakonom o električnoj energiji,
- Privremenim smjernicama elektroenergetske politike FBiH i
- Programom o prestrukturiranju EE sektora u FBiH,

potrebno je izvršiti uspostavu Operatora distributivnog sistema (ODS) kao posebnog pravnog lica koje bi nastalo izdvajanjem distributivne djelatnosti iz EPBiH. ODS bi kao nova kompanija postao jedno od zavisnih društava u 100% -tnom vlasništvu EPBiH. Navedenim aktima definiran je značajan stepen neovisnosti ODS-a odnosno djelatnosti distribucije te se, osim putem pravnog razdvajanja, zahtjeva i omogućavanje neovisnosti u upravljanju, tekucem poslovanju i odlučivanju o sredstvima potrebnim za pogon, održavanje i razvoj distributivnog sistema. Suština je da svi akteri na tržištu električne energije imaju pristup distributivnoj mreži pod istim uslovima. Po potrebi, ovisno od dinamike formiranja ODS-a i implementacije nove organizacije EPBiH (bez distributivne djelatnosti) i budućeg ODS, pristupit će se revidovanju ovog Plana te će se izraditi posebni planski dokumenti za EPBiH i ODS koji će uvažiti organizacione promjene odnosno postojanje ODS-a kao zasebnog pravnog lica. U okviru Plana ulaganja planirana su sredstva koja bi bila inicijalni novčani ulog EPBiH kod osnivanja ODS-a.

Zakonom o električnoj energiji utvrđeno je da će prestrukturiranje postojećih elektroprivrednih preduzeća biti izvršeno u skladu sa *Programom o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u FBiH*, na osnovu važećih propisa i uz saglasnost Parlamenta Federacije BiH. Riječ je o značajnim promjenama u elektroenergetskom sektoru koje su već u toku, a vremenom će biti intenzivirane. Te promjene odnose se na promjenu legislativnog i regulatornog okvira u cilju liberalizacije tržišta, zaštite okoliša i ublažavanja klimatskih promjena. Od 2015. godine i kupci iz kategorija *Domaćinstva* i *Ostala potrošnja na 0,4 kV naponu* su stekli pravo na slobodan izbor snabdjevača, što znači da sve kategorije kupaca električne energije imaju mogućnost slobodnog izbora snabdjevača. Navedeno je dovelo EPBiH, ali i ostale „državne“ elektroprivredne kompanije u jednu sasvim novu poziciju. Došlo je do prelaska dijela krajnjih kupaca kod drugih snabdjevača, a EPBiH je tokom 2016. godine poduzela konkretne korake za konkurentski nastup na tržištu. Također, sa početkom 2016. godine došlo je do implementacije novih tržišnih pravila i koncepta pomoćnih usluga u elektroenergetskom sistemu BiH gdje se EPBiH prilagodila promjeni koncepta te je kao pružalac usluga ostvarila značajno učešće na tržištu pomoćnih usluga.

Planom poslovanja se teži obezbijediti stabilnost u snabdjevanju kupaca električnom energijom, u snabdjevanju termoelektrana ugljem, u održavanju, rekonstrukciji i modernizaciji postojećih energetske objekata, u obezbjeđenju investicionih sredstava, u izgradnji novih i zamjenskih proizvodnih i rudarskih kapaciteta, poboljšanju okolinskih performansi te poboljšanju standarda zaposlenika. Planom je predviđeno ostvarenje dobiti u planskim godinama, a na bazi planskih projekcija i pretpostavki.

Ovaj Plan uvažava važeće odluke FERK-a i DERK-a, a koje se odnose na tarife za usluge prijenosa električne energije, tarifu za rad NOS-a BiH, tarifu za sistemsku uslugu, tarife za distributivnu mrežarinu i cijenu otkupa električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora. Prihodi od prodaje električne energije krajnjim kupcima (univerzalna usluga i ostale vrste snabdijevanja) planirane su na osnovu odluka Nadzornog odbora i gdje je FERK dao saglasnost na *Odluku o utvrđivanju prijedloga cijena usluge javnog snabdjevača JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo za pružanje univerzalne usluge*. Odlukama o prodajnim cijenama za krajnje kupce koje bi se trebale primjenjivati u narednom periodu nastoji se očuvati pozicija dominantnog snabdjevača i umanjiti teret unakrsnog subvencioniranja sa pojedinih kategorija kupaca. Imajući u vidu socijalni aspekt, odlučeno je da se tarifni stavovi za kategoriju *Domaćinstva* neće mijenjati u odnosu na one koji važe za 2016. godinu (a isti su važili i u 2015. godini), dok će za pojedine kategorije i grupe kupaca biti i nešto niži što će imati odraza na prosječnu prodajnu cijenu i prihod od prodaje krajnjim kupcima.

Podlogu za planska predviđanja u ovom trogodišnjem periodu čine

- Zakon o električnoj energiji u FBiH (Sl. novine FBiH br. 66/13);
- Privremene smjernice elektroenergetske politike FBiH;
- Program o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u FBiH;
- Dugoročni plan razvoja EPBiH do 2030. sa Strategijskim planom (usvojen na Skupštini Društva dana 29.05.2014. godine);
- Elektroenergetski bilans EPBiH za planske godine;
- ugovori o vođenju poslova (sa pripadajućim aneksima) između Vladajućeg i zavisnih društava;
- tarifni stavovi za snabdijevanje kategorija kupaca koje imaju pravo na univerzalnu uslugu (*Domaćinstva* i *Ostali kupci na 0,4 kV*) i EP BiH im je javni snabdjevač;
- tarifni stavovi za tržišno snabdijevanje krajnjih kupaca (kupci na 110 kV, 35 kV i 10 kV naponu, te *Javna rasvjeta i 0,4 kV*);
- tarifni stavovi za korisnike distributivnog sistema JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo; kao i za vlastitu potrošnju u okviru EPBiH
- prognozirane cijene električne energije na veleprodajnom tržištu električne energije;
- Pravilnik o internim cijenama za električnu energiju EPBiH i interne cijene EPBiH koje se utvrđuju Cjenovnikom za interni obračun;
- rješenja i odluke regulatornih komisija (uključujući i Regulatorni kontni plan);
- uslovi i obaveze iz licenci za obavljanje regulisanih elektroprivrednih djelatnosti, *Opšti uslovi za isporuku električne energije*, kao i odgovarajuće politike djelatnosti i druge politike donesene na nivou EPBiH;
- finansijski izvještaji o poslovanju i izvještaji nezavisnih revizora o reviziji finansijskih izvještaja zavisnih društava - rudnika uglja i ostalih zavisnih društava u vlasništvu EPBiH u ranijem periodu;
- studije, elaborati i investiciono – tehnička dokumentacija o izgradnji, rekonstrukciji i revitalizaciji elektroenergetskih i rudarskih kapaciteta;
- odluke i zaključci Vlade FBiH vezani za organizaciju i poslovanje EES-a;
- Zakon o korištenju OIEiK i podzakonski akti;
- odluka FERK-a o utvrđivanju referentne cijeni električne energije (za postrojenja koja koriste obnovljive izvore i kogeneraciju);
- odluka o davanju saglasnosti na cijene uglja za termoelektrane;
- interni akti zavisnih društava-rudnika uglja i zavisnih društava u vlasništvu EPBiH;
- dugoročni planovi razvoja prenosne mreže (Elektroprijenos BiH);
- zakoni i podzakonski akti relevantni za poslovanje EPBiH i zavisnih društava.

1.1 Ključni pokazatelji o Društvu

O P I S	2014.	2015.	2016. procjena	2017.	2018.	2019.
Registr. dionički kapital na dan 31.12. (mil .KM)	2.237	2.237	2.237	2.237	2.237	2.237
Operativni prihod (mil.KM)	943,9	946,1	973,0	1004,9	961,8	980,7
Operativni rashodi (mil.KM)	774,7	772,6	803,0	859,6	814,6	818,2
EBITDA (mil.KM)	169,2	173,5	170,0	145,4	147,2	162,5
Dobit/Gubitak (mil.KM)	3,2	3,6	1,1	0,5	1,2	4,3
Proizvodnja (GWh)	7.404	6.909	7.268	7.694	7.493	7.664
Prodaja (GWh)	7.210	7.033	7.714	8.102	7.507	7.681
Broj kupaca (kraj godine)	733.600	740.918	750.500	758.000	766.000	774.000
Broj zaposlenih (kraj godine)*	4.860	4.624	4.574	4.548	4.533	4.517

* zaposleni na neodređeno vrijeme

Javno preduzeće Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je javno preduzeće za proizvodnju i distribuciju električne energije, snabdjevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu, uvoz i izvoz električne energije, uključujući i upravljanje elektroenergetskim sistemom.

EPBiH je najveća elektroprivredna kompanija u Bosni i Hercegovini

- po vrijednosti kapitala,
- po instaliranim proizvodnim kapacitetima,
- po ukupnoj proizvodnji i prodaji električne energije,
- po broju kupaca.

Po vlasničkoj strukturi EPBiH je dioničko društvo, u kojem je 90,37% kapitala u vlasništvu Federacije BiH, a 9,63% kapitala je u vlasništvu PIF-ova i individualnih dioničara.

1.2 Misija, Vizija, Ciljevi

Poslovna politika, strateška opredjeljenja i poslovni ciljevi Društva u trogodišnjem periodu 2017 - 2019 utvrđuju se i provode u skladu sa misijom, vizijom i politikama Društva (Politika kvaliteta, Politika zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, Okolinska politika, Politika energetske efikasnosti, Politika informacione sigurnosti, Politika snabdjevanja električnom energijom, Politika trgovine, Politika upravljanja zalihama, Politika upravljanja ljudskim resursima).

Misija

Naša misija je proizvodnja i isporuka električne energije, toplotne energije i uglja po definisanim standardima kvaliteta i pružanje usluga koje će u potpunosti zadovoljiti zahtjeve kupaca.

Naša namjera je prestrukturiranje kompanije prema evropskoj regulativi i primjena najboljih korporativnih praksi, konstantno usavršavanje zaposlenika uz razvoj vještina timskog rada i optimizacija procesa.

Efikasan odgovor na zahtjeve kupaca i transparentnost u poslovanju, kao i edukacija kupaca o efikasnom korištenju energije, te razvoj imidža koji će ojačati tržišnu poziciju i povjerenje kupaca naši su ciljevi.

Vizija

EPBiH će biti subjekt koji konstantno razvija nove metode za poboljšanje performansi poslovanja kako bi dostigla poziciju lidera na tržištu električne energije u regiji i kako bi zadovoljila trenutnu i buduću potražnju električne i toplotne energije kupaca po definisanim standardima kvaliteta.

EPBiH će ulagati u modernizaciju i razvoj i realizirati kapitalne investicije pri čemu će posebnu pažnju posvetiti investiranju u proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, povećanju fleksibilnosti energetskog portfolija i energetske efikasnosti.

Prilikom obavljanja svojih djelatnost, EPBiH će poslovati u skladu sa standardima EU o zaštiti okoline i razvijati visoku svijest o očuvanju okoliša.

Vizija i misija – Collins & Porras-ov okvir:

Ključne vrijednosti

- Društveno odgovorno poslovanje
- Promoviranje domaćeg resursa
- Profesionalni integritet
- Visok nivo usluge za kupce
- Težnja ka izvrsnosti
- Timski rad

Svrha bizisa

- Proizvodnja, distribucija i snabdijevanje električnom energijom – resursom bez kojeg nije moguć kvalitetan život i razvoj BH društva

 Obezbjediti dovoljne količine uglja za proizvodnju električne energije po konkurentnoj cijeni	 Proizvoditi električnu i toplinsku energiju iz domaćih resursa stvarajući pretpostavke za energetska nezavisnost BiH	 Obezbjediti efikasan distributivni sistem za isporuku električne energije krajnjim kupcima	 Snabdijevanje i trgovanje električnom energijom proizvedenom iz domaćih resursa po konkurentnim cijenama
--	---	---	---

Strategijski izazovi

- **Restrukturiranje svih** djelatnosti (s ciljem povećanja efikasnosti poslovanja)
- Ostati **dominantan igrač** na domaćem tržištu, te ostvariti rast udjela na regionalnom i evropskom tržištu električne energije
- Ispunjavanje **okolinskih zahtjeva** (emisije, energetska efikasnost, obnovljivi izvori)
- **Nove investicije** (u cilju ispunjavanja okolinskih zahtjeva i rasta proizvodnje, dostizanje standarda kvalitete električne energije...)
- Kontinuirano **optimiziranje poslovnih procesa**

Misija kao interna transformacija

Proizvoditi, distribuirati i snabdijevati kupce električnom energijom u **konkurentskom okruženju** uz korištenje **domaćih resursa** i zadovoljavanje **okolinskih zahtjeva**, doprinoseći održivom **razvoju** i **kvalitetnom životu BH društva**

Ciljevi

Opšti – Generalni ciljevi

- Sigurna i pouzdana proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom;
- Kvalitet isporuke električne energije u skladu sa standardima kvaliteta;
- Povećanje poslovne efikasnosti;
- Postizanje konkurentne cijene električne energije koja odražava ekonomske i finansijske troškove;
- Povećanje energetske efikasnosti u svim segmentima sistema proizvodnje, distribucije, snabdijevanja i korištenja energije;
- Optimalno korištenje lokalnih izvora energije s ciljem dostizanja ekonomskog rasta i socijalne stabilnosti;
- Korištenje mogućnosti na regionalnom tržištu s ciljem iskorištenja izvoznih šansi;
- Energetski menadžment na okolinski prihvatljiv način;
- Zadovoljavanje interesa i potreba kupaca električne energije u liberalizovanom okruženju;
- Prestrukturiranje s ciljem poboljšanja poslovanja i ispunjavanja zahtjeva u okviru energetske zajednice i standarda EU.

Specifični ciljevi

EE Bilans	Okolinski aspekt	Finansijski položaj
1. Osiguranje kontinuiranog rasta proizvodnje i poboljšanje proizvodnog portfolia 2. Zadovoljenje buduće potražnje krajnjih kupaca (sigurnost snabdijevanja i neovisnost) 3. Osiguranje bilansnog viška/rezerve (učesće na tržištu/sigurnost) 4. Osiguranje kontinuiteta proizvodnje uglja	1. Zadovoljenje EU standarda u pogledu graničnih vrijednosti emisija iz termoelektrana 2. Poboljšanje efikasnosti (prevashodno u proizvodnji termoelektrana) 3. Povećanje kapaciteta na bazi obnovljivih izvora	1. Kontinuirano pozitivno poslovanje uz postepeni rast povrata na kapital 2. Zadovoljenje indikatora likvidnosti i zaduženosti 3. Povećanje investicione sposobnosti 4. Osiguranje dovoljnih rezervi za: • novi investicioni ciklus • strožije okolinske zahtjeve • rizike u vezi poslovanja rudnika

2 OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Društvo posluje u kontinuitetu od 1977. godine, kada je, u skladu sa važećim propisima i upisano u sudski registar pod brojem: U/I 278/77 i 1-2758. Od 1990. godine, u skladu sa izmjenama Zakona o elektroprivredi, Društvo mijenja oblik i posluje pod imenom Javno preduzeće za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije Elektroprivreda BiH.

Društvo je na dan 21.07.1993. godine uskladilo svoje poslovanje sa Zakonom o javnim preduzećima („Službeni list R BiH“ broj: 4/92; 21/92) i Zakonom o elektroprivredi („Službeni list R BiH“ broj: 1/93) i od tada posluje pod imenom Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine sa p.o., Sarajevo, kao pravni sljednik bivšeg Javnog preduzeća za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije Elektroprivreda BiH i elektroprivrednih preduzeća koje je ono osnovalo.

U skladu sa Rješenjem Federalne agencije za privatizaciju broj: UO-41-2520-22/04 od 19.02.2004. godine, Upravni odbor Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine donio je Odluku o promjeni oblika Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine u dioničko društvo, na koju je aktom broj:11-02-472/04 od 18.02.2004. godine saglasnost dalo Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije.

Prva Skupština Društva je na sjednici od 25.03.2004. godine donijela Odluku o usklađivanju oblika Društva sa Zakonom o privrednim društvima i Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu na osnovu čega je izvršena preregistracija Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine u dioničko društvo, od kada posluje pod imenom Javno preduzeće Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je Uredbom o vršenju ovlaštenja u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala iz nadležnosti Federacije BiH („Službene novine FBiH, broj: 44/15), propisala da Vlada FBiH neposredno ili putem Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije u Društvu vrši ovlaštenja po osnovu učešća državnog kapitala u JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo.

Organi Društva su:

- Skupština;
- Nadzorni odbor (imenovan od strane Skupštine);
- Uprava (menadžment), (imenovana od strane Nadzornog odbora), kao organ upravljanja;
- Odbor za reviziju (imenovan od strane Skupštine).

Upravljanje Društvom, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima i Statutom, vrši Uprava Društva koju čine:

1. Generalni direktor
2. Izvršni direktor za proizvodnju
3. Izvršni direktor za distribuciju
4. Izvršni direktor za snabdijevanje i trgovinu
5. Izvršni direktor za ekonomske poslove
6. Izvršni direktor za pravne poslove i ljudske resurse
7. Izvršni direktor za kapitalne investicije

Društvo ima Sekretara Društva čije su nadležnosti utvrđene zakonom i Statutom. Pored Uprave, Društvo ima i Pomoćnika generalnog direktora za razvoj te Pomoćnika generalnog direktora za opće poslove. Podružnicama Društva rukovode direktori podružnica.

Nadležnosti organa upravljanja Društva utvrđene su Zakonom o privrednim društvima i Zakonom o javnim preduzećima, a Statutom Društva su detaljnije razrađene nadležnosti navedenih organa.

Skupština se saziva kada je to određeno zakonom, drugim propisima i Statutom i kada se ocijeni da je to u najboljem interesu Društva i dioničara, a najmanje jednom godišnje.

Nadzorni odbor čini sedam članova, koje imenuje i razrješava Skupština Društva.

Nadzorni odbor nadzire poslovanje Društva, nadzire rad Uprave Društva i ima druge nadležnosti propisane zakonom i Statutom Društva. Sjednice Nadzornog odbora se u pravilu održavaju jednom mjesečno.

Uprava organizuje rad i rukovodi poslovanjem, zastupa i predstavlja Društvo i odgovara za zakonitost poslovanja. Radom Uprave rukovodi generalni direktor.

Odbor za reviziju ima tri člana koje bira Skupština Društva u skladu sa zakonom i Statutom.

Organizacija Društva

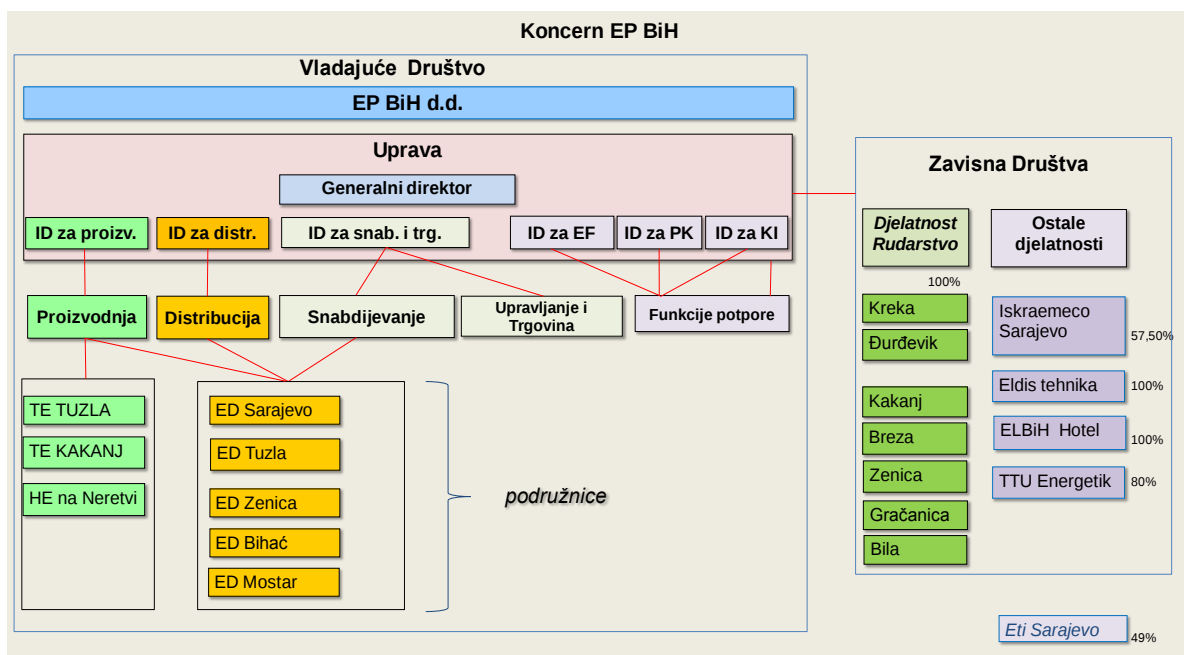
Unutrašnja organizacija Društva utvđena je Pravilnikom o organizaciji Javnog preduzeća Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. – Sarajevo. Društvo je jedinstveni pravni subjekt, a po organizaciono-tehnološkoj strukturi složen sistem, organizovan na funkcionalnom, procesno radnom i teritorijalnom principu. Radi obavljanja registrovane djelatnosti i ostvarivanja poslovnih funkcija, organizovane su sljedeće organizacione cjeline:

- **Direkcija**, koja je organizovana u sjedištu Društva radi obavljanja zajedničkih funkcija na nivou Društva, a čine je sektori i samostalne službe i
- **Elektroprivredne djelatnosti**: proizvodnja električne energije, distribucija električne energije, snabdijevanje električnom energijom i trgovina električnom energijom;
- **U okviru elektroprivrednih djelatnosti** organizovane su podružnice Društva i to:
 - Termoelektrana „Kakanj“, Kakanj,
 - Termoelektrana „Tuzla“, Tuzla,
 - Hidroelektrane na Neretvi, Jablanica,
 - „Elektrodistribucija“, Bihać,
 - „Elektrodistribucija“, Mostar,
 - „Elektrodistribucija“, Sarajevo,
 - „Elektrodistribucija“, Tuzla i
 - „Elektrodistribucija“, Zenica.

Društvo je 100%-tni vlasnik kapitala 9 zavisnih društava (od čega 7 rudnika uglja u FBiH):

- Rudnik mrkog uglja „Kakanj“ d.o.o. Kakanj;
- Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza;
- Rudnik uglja „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje;

- Rudnik mrkog uglja „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik – Bila;
- Rudnici uglja „Kreka“ u Tuzli, d.o.o.;
- Rudnik mrkog uglja „Đurdevik“ u Đurdeviku, d.o.o.;
- Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica;
- „Eldis Tehnika“ d.o.o. Sarajevo - Društvo za proizvodnju opreme za distribuciju energije, promet proizvodima i uslugama;
- Hotel „ELBIH“ d.d. Makarska, R Hrvatska.

Društvo ima većinski udio u sljedećim pravnim licima:

- „TTU energetik d.o.o.“, Tuzla, u kojem je vlasnik 80% udjela;
- „Iskraemeco“ d.o.o., Sarajevo – Društvo za proizvodnju i održavanje mjernih uređaja, u kojem je vlasnik 57,5% udjela.

Osim navedenog, Društvo ima i manjinski udio u pravnom licu „ETI“ d.o.o. Sarajevo - Društvo za proizvodnju elektroosigurača, u kojem ima 49% vlasništva u udjelima.

3 ANALIZA OKRUŽENJA

Analizirajući otvaranje tržišta u BiH može se reći da je, u odnosu na ostale zemlje u okruženju, BiH specifična po tome što odmah na početku otvaranja tržišta ima tri postojeće elektroprivredne kompanije, za razliku od ostalih zemalja u okruženju koje su imale samo po jednu vertikalno integrisanu elektroprivrednu kompaniju.

Sve tri elektroprivredne kompanije u BiH snabdijevaju krajnje kupce na svom području djelovanja. Tokom 2016. godine jedan broj kupaca (posebno na 10 kV naponu) je izabrao druge snabdjevače. Djelovanje konkurencije (prvenstveno kroz nuđenje nižih cijena) odnosilo se posebno na one kategorije kupaca koje snose najveći teret unakrsnog subvencioniranja u korist kategorije *Domaćinstva*. Društvo je poduzelo konkretne aktivnosti na zadržavanju krajnjih kupaca formiranjem povoljnijih tarifnih paketa za tržišno snabdijevanje. Ipak dio kupaca je promijenio snabdjevače, a udio energije tih kupaca u odnosu na ukupnu energiju krajnjih kupaca na području djelovanja EPBiH je u septembru 2016. iznosio 2,2%. .

Pored tri elektroprivrede u BiH registrirane su još 23 kompanije koje imaju licencu snabdijevanja II reda/unutrašnje trgovine i/ili licencu sa međunarodnu trgovinu koje im omogućavaju da obavljaju djelatnost trgovine u BiH i snabdijevanja kvalifikovanih kupaca. Neke od njih su se počele baviti i snabdijevanjem krajnjih kupaca obzirom da su stvorene ključne tehničke i regulatorne pretpostavke za promjene snabdjevača, posebno kroz primjenu novih Tržišnih pravila i koncepta pomoćnih usluga. Ipak za kategoriju *Domaćinstva* regulirane tarife su i dalje relativno niske te za tržišne snabdjevače ne ostavljaju prostora za formiranje nižih tarifa koje bi omogućile profit. Tokom 2016. godine ovom aspektu je posvećena ozbiljna pažnja te se pristupilo pojedinačnoj i grupnoj analizi krajnjih kupaca, te analizi postojeće i moguće konkurencije.

Analiza okruženja podrazumjeva istraživanje svih važnijih karakteristika šireg i užeg okruženja sa svrhom identifikacije strateških parametara koji mogu odrediti budućnost Društva i istom se identifikuju ključni parametri iz vanjskog okruženja koji se prepoznaju kao prilike, prijetnje a iz unutrašnjeg okruženja kao snage i slabosti. Položaj Društva u odnosu na okruženje predstavlja istovremeno i prednost i veliku slabost ukoliko se Društvo ograniči samo na postojeće stanje te ne prepozna izazove i ne iskoristi mogućnosti i prilike.

U ovom planskom periodu Društvo treba da usmjeri aktivnosti na pokretanju velikih projekata za nove elektrane, rudarske kapacitete, obnovljive izvore uz očuvanje okoliša, energetske efikasnosti što će omogućiti da se lakše nosi sa konkurencijom koja se pojavljuje na regionalnom tržištu električne energije koja ima provjerene strategije djelovanja i definisane strateške pozicije.

Evropa i regija

Globalna važnost energije, a posebno električne energije, te strukturalne i institucionalne promjene na energetske i tržištima električne energije na području regiona Jugoistočne Evrope i Evropske Unije, stvaraju novi konkurentski okvir koji prevazilazi granice nacionalnih tržišta i ekonomija. Konkurentnost pojedinih kompanija teško je, u takvim uslovima razvijati, ako one zadržavaju lokalni fokus i ne tragaju za izvorima konkurentskih prednosti u regionalnim, odnosno globalnim razmjerama. Liberalizacija tržišta električne energije će privući i već privlači na prostor Jugoistočne Evrope nove konkurente koji ugrožavaju i sve više će ugrožavati položaj javnih kompanija.

Bosna i Hercegovina

Funkciju koordinacije entiteta u ispunjavanju međunarodnih obaveza BiH, kad je energetske sektor u pitanju, vrši Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa u Vijeću ministara, dok su za energetske sektor na entitetskom novi nadležna ministarstva energije. Ovakav ustroj i organizacija energetske sektora, između ostalog, uzrokuje kašnjenja u realizaciji preuzetih obaveza, usporenog procesa reformi, usporenog razvoja i neadekvatnog korištenja međunarodnih finansijskih izvora. Susjedne, a i ostale zemlje regije postižu brži napredak u reformama energetske sektora, jer nisu opterećene unutrašnjim strukturnim i drugim problemima kao BiH.

S obzirom da je Bosna i Hercegovina potpisnik *Ugovora o osnivanju energetske zajednice jugoistočne Evrope* tržište električne energije u BiH je formalno otvoreno za sve kupce, uključivo domaćinstva i komercijalne kupce na 0,4 kV od 1. januara 2015. godine. Sa aspekta BiH, to znači da će EPBiH biti tržišni snabdjevač, ali će istovremeno i dalje snabdijevati domaćinstva i ostale kupce na 0,4 kV koji ne odaberu tržišnog snabdjevača po osnovu obaveze pružanja univerzalne usluge i po tarifama koje odobrava FERK.

Pravni okvir

JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je elektroprivredno društvo koje obavlja djelatnosti *proizvodnje električne energije, distribucije električne energije, snabdijevanja električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije* kao i druge djelatnosti utvrđene Statutom, radi sticanja dobiti.

Društvo je jedinstven pravni subjekt, a po organizaciono tehnološkoj strukturi složen sistem i u skladu sa odredbama *Zakona o privrednim društvima* JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo je dioničko društvo, a prema odredbama *Zakona o javnim preduzećima* posluje i kao javno preduzeće, tj. obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa. JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo je obveznik *Zakona o javnim nabavkama*.

Zakonom o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine uređena je finansijska konsolidacija rudnika uglja u FBiH, a sve radi pripreme realizacije prestrukturiranja elektroenergetskog sektora. Vlada Federacije BiH je na sjednici, održanoj 14.01.2009. godine, donijela Odluku o prenosu udjela Federacije BiH u rudnicima uglja u Federaciji BiH na JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo.

Na osnovu člana 246. Zakona o privrednim društvima i člana 54. Statuta Društva, Skupština EPBiH je 12.05.2009. godine, donijela Odluku o preuzimanju udjela FBiH u privrednim društvima - rudnicima uglja u FBiH. Na osnovu navedenih akata, dana 24.07.2009. godine, zaključeni su ugovori u svrhu regulisanja prava i obaveza Vlade FBiH i JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo. Potpisivanjem ugovora o prenosu udjela, Društvo je postalo vlasnik sedam rudnika uglja, čime je postalo Vladajuće društvo Koncerna EPBiH a rudnici kao zavisna društva ušli u sastav Koncerna EPBiH. Društvo je na četrnaestoj skupštini Društva, održanoj 22.10.2009. godine, donijelo Odluku o odobravanju statuta zavisnih društva, koja se odnosi na slijedeća zavisna društva: RMU „Kakanj“ d.o.o. Kakanj, RMU „Breza“ d.o.o. Breza, Rudnik „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf - Uskoplje, RMU „Abid Lolić“ d.o.o. Travnik

- Bila, Rudnici „Kreka“ u Tuzli, d.o.o., RMU „Đurdevik“ u Đurdeviku, d.o.o., RMU „Zenica“ d.o.o. Zenica i „Eldis Tehnika d.o.o.“, Sarajevo.

Ugovori o vođenju poslova između Društva i rudnika kao zavisnih društava potpisani su 16.11.2009. godine. Potpisivanjem ugovora o vođenju poslova stvoreni su uslovi za rješavanje pravnih, finansijskih, organizacionih, planskih i drugih neriješenih pitanja neophodnih za funkcionisanje Koncerna EPBiH. Po osnovu preuzimanja udjela u rudnicima osnovni kapital EP BiH uvećan je za 81.804,2 hilj. KM.

Pored navedenih, postoje i društva sa kojima je Društvo od ranije u odnosu povezanih društava a to su: „Eldis Tehnika d.o.o.“ (100%) sa kojom Društvo ima zaključen Ugovor o vođenju poslova, te „Hotel ELBIH d.d.“ (100%), „Iskraemeco Sarajevo d.o.o.“ (57,5%) i „ETI Sarajevo d.o.o.“ (49%) bez ugovora o vođenju poslova, s obzirom na Statutarnu odredbu zaključivanja ugovora o vođenju poslova sa društvima u 100% vlasništvu Društva, kao Vladajućeg društva.

Krajem septembra 2016.godine formirano je i novo zavisno društvo „TTU Energetik“, Tuzla, gdje je EPBiH osnivač sa učešćem u kapitalu od 80% dok se preostalih 20% učešća odnosi na suosnivača RMU Banovići, Banovići.

Zakon o električnoj energiji u FBiH koji je stupio na snagu 05.09.2013. godine i Zakon o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije predstavljaju novi okvir, koji zajedno sa Privremenim smjernicama EE politike FBiH usmjerava politiku i aktivnosti EPBiH u narednom periodu.

Tržište električne energije u BiH je otvoreno od 01.01.2015. za sve kategorije kupaca, što opredjeljuje EPBiH da se u narednom periodu strateški pozicionira u BiH kao vodeći snabdjevač kvalifikovanih kupaca. Izuzev kategorija kupaca koje će se snabdevati putem javnog snabdjevača, za sve ostale kategorije ne postoje regulirane tarife već se cijene električne energije (kao i drugi uslovi ponude) formiraju samostalno od strane snabdjevača. Mrežarine (prenosna i distributivna) će i dalje biti regulisane od strane nadležnih regulatornih komisija i to

- DERK za prenosnu mrežarinu, tarifu za rad NOS-a i tarifu za sistemsku uslugu
- FERK za distributivnu mrežarinu

Što se tiče veleprodajnog tržišta električne energije u narednom periodu su najznačajnije aktivnosti na daljoj evoluciji nacionalnih tržišta u regionu ka regionalnom tržištu električne energije. U BiH je uspostavljeno balansno tržište električne energije i tržište pomoćnih usluga na kojem EPBiH već ima značajnu ulogu i učešće kao balansno odgovorna strana, pružalac i korisnik pomoćnih usluga. Na veleprodajnom tržištu nastaviti će sa aktivnostima plasmana električne energije na regionalno tržište u količinama i obimu koji su tehno-ekonomski optimalni za proizvodni portfolio EPBiH. S obzirom na turbulentnost dešavanja na tržištu električne energije i dalje je potrebno zadržati 100% stepen naplate u djelatnosti trgovine električnom energijom i kontinuirano optimizirati sve tehno-ekonomske rizike.

Tokom 2016. godine desile su se značajne izmjene pravnog okvira u BiH, a što se prvenstveno odnosi na nove ili izmjenjene

- Zakon o radu FBiH,
- Zakon o porezu na dobit,
- Zakon o finansijskom poslovanju,
- način oporezivanja pojedinih naknada zaposlenicima;

što će imati odraza na poslovanja EPBiH i zavisnih društava u narednom periodu. Također, u momentu izradu ovog Plana najavljene su izmjene propisa kojim se regulište oporezivanje (doprinosi, porez na dohodak i sl.) plata i drugih naknada, a što bi moglo biti u primjeni od početka 2017. godine.

Izmjena pravnog okvira u BiH

Preduslov za razvoj djelatnosti trgovine, u smislu kupoprodaje električne energije na tržištu, je izmjena pravnog okvira u pogledu ovlaštenja za ugovaranje (Zakon o javnim preduzećima) i postupka nabavke (Zakon o javnim nabavkama). Kupoprodaja električne energije se odvija kontinuirano, odnosno električna energija je roba koja se proizvodi i troši u isto vrijeme, a ugovori se mogu zaključivati operativno u bilo koje doba. Vrijednost i najmanjih transakcija je relativno visoka i ne smiju postojati barijere u pogledu postupaka i ovlaštenja. Javna preduzeća u svojstvu trgovca trebaju imati slobodu da svojim aktima uređuju postupke i ovlaštenja za kupoprodaju električne energije. U suprotnom, ne samo da neće biti konkurentni privatnim preduzećima na tržištu, već će način i obim trgovanja biti značajno limitirani, a time i sigurnost i efikasnost snabdijevanja krajnjih kupaca i poslovna uspješnost u cjelini

Prestrukturiranje

Zakonom o električnoj energiji utvrđeno je da će prestrukturiranje postojećih elektroprivrednih preduzeća biti izvršeno u skladu sa Programom o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u FBiH, na osnovu važećih propisa i uz saglasnost Parlamenta.

Prestrukturiranje EP BiH potrebno je radi:

- ispunjavanja zahtjeva utvrđenih u Zakonu o električnoj energiji,
- realizacije obaveza utvrđenih u licencama za pojedine djelatnosti,
- usklađivanja organizacije sa relevantnim direktivama EU,
- stvaranja pretpostavki za dugoročno održivo poslovanje i primjenu najboljih praksi u organizaciji i upravljanju elektroprivrednih kompanija u Europi.

Kompleksnost i osjetljivost procesa, sa velikim brojem zainteresiranih strana, kao i okolnost da je EP BiH i vladajuće društvo Koncerna EP BiH sa više povezanih zavisnih društava, utiče na potrebu da se ovoj aktivnosti pristupi: sistematski, metodološki utemeljeno i fazno.

Prestrukturiranjem sedam ZD rudnika uglja Koncerna EP BiH treba postići organizacione promjene, promjene sistema upravljanja i računovodstvene promjene sa krajnjim ciljem likvidno poslovanje uz pozitivan rezultat. S ciljem ispunjenja okolinskih standarda i daljeg rasta obima proizvodnje u djelatnosti proizvodnje će doći do tehničko-tehnološke modernizacije postojećih i izgradnje novih proizvodnih elektroenergetskih objekata.

Za prestrukturiranje elektroenergetskog sektora u BiH posebno su bitne direktive koje se odnose na tržište električne energije. U 2011. godini pravna stečevina EU koja se preuzima od strane članica energetske zajednice proširena je na tzv. „Treći energetski paket“ uz rok za transpoziciju u domaća zakonodavstva i implementaciju do 01.01.2015. godine.

Sa aspekta obaveza elektroprivrednih preduzeća u BiH i uspostave tržišta električne energije, najvažnija je Direktiva 2009/72/EC o zajedničkim pravilima unutrašnjeg tržišta električne energije od 13. jula 2009. godine.

Ova Direktiva utvrđuje zajednička pravila za proizvodnju, prenos, distribuciju i snabdijevanje električnom energijom, koja uključuju odredbe za zaštitu potrošača, sa ciljem da se poboljšaju i integrišu konkurentna tržišta za električnu energiju. Ona utvrđuje pravila koja se, između ostalog, odnose na organizaciju i funkcionisanje elektroenergetskog sektora, na rad prenosnog i distributivnog sistema, otvoren pristup tržištu, te razdvajanja mrežnih djelatnosti, uključivo djelatnost distribucije električne energije.

Sa aspekta implementacije procesa prestrukturiranja mogu se rezimirati sljedeće bitne odrednice:

- Zakon je definirao potrebe različitih vrsta razdvajanja djelatnosti uzimajući u obzir zahtjeve Direktive 2009/72 o unutrašnjem tržištu električne energije,
- Zakon je utvrdio obavezu donošenja Programa prestrukturiranja EE sektora od strane Vlade FBiH i uz saglasnost Parlamenta, te rokove za donošenje potrebnih podzakonskih akata od strane FMERI i FERK-a,
- Ugovorom o Energetskoj zajednici, BiH je preuzela obavezu implementacije Direktive 2009/72 o unutrašnjem tržištu električne energije do 1.1.2015.,
- Otvaranje tržišta i ulazak konkurencije, uključivo privatnog sektora i stranih investitora, utiču na potrebu za suštinskim promjenama u organizaciji i upravljanju u EPBiH i Koncernu u cjelini, a koje će dovesti do rasta efikasnosti i produktivnosti, odnosno konkurentnosti u svim djelatnostima,

S obzirom na navedeno, pravci prestrukturiranja EPBiH su prilično jasno određeni Zakonom i Direktivom, ali uzimajući u obzir određene nepoznanice u pravnom i regulatornom okviru (usklađivanje zakona, podzakonski akti), kao adekvatno rješenje se nameće fazni pristup pri planiranju i realizaciji prestrukturiranja EPBiH.

Zakonom o električnoj energiji utvrđeno je da će prestrukturiranje postojećih elektroprivrednih preduzeća biti izvršeno u skladu s Programom o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u Federaciji BiH, na osnovu važećih propisa i uz saglasnost Parlamenta Federacije BiH.

Vlada Federacije BiH donijela je ovaj Program 06.03.2014.godine (odluka V.broj: 350/2014), a Predstavnički dom Parlamenta FBiH je isti odobrio dana 09.07.2014.godine. Međutim, Dom naroda Parlamenta FBiH nije razmatrao ovaj Program tako da nije stupio na snagu.

S obzirom da su rokovi za aktivnosti sadržane u Program već istekli, potrebno je izvršiti ažuriranje Programa i ponoviti proceduru za donošenje. U tom cilju Uprava EPBiH je u junu 2016. godine uputila inicijativu FMERI sa nacrtom izmjenjenog programa.

Pored ažuriranja rokova, uvažavajući aktuelno stanje u elektroenergetskom sektoru i rudarstvu i činjenicu da su neke ranije predviđene aktivnosti završene, te uočene probleme vezane za osnivanje ODS-a, predložene su dodatne izmjene i dopune u odnosu na program iz 2014. godine. Pri tome treba istaći i činjenicu da je u toku usaglašavanje teksta Zakona o električnoj energiji BiH, te da će na osnovu toga biti potrebno i donošenje novog Zakona o električnoj energiji u FBiH koji bi bio u potpunosti harmoniziran sa Direktivom 2009/72/EC o zajedničkim pravilima unutrašnjeg tržišta električne energije od 13. jula 2009. godine. Zbog toga su neke odredbe nacrta ažuriranog Programa izmjenjene tako da u potpunosti odgovaraju navedenoj Direktivi.

To se posebno odnosi na preuzimanje odredbi u vezi računovodstvenog razdvajanja, te preciziranje odredbi u vezi upravljačkog razdvajanja na način da se ono odnosi na djelatnost distribucije, a ne na sve djelatnosti.

Pristup razdvajanja djelatnosti distribucije je promjenjen na način da se prvo u kratkom roku izvrši potpuno organizaciono i funkcionalno radvajanje, te upravljačko razdvajanje u maksimalno mogućem obimu od ostalih djelatnosti, a da se paralelno stvaraju pretpostavke za pravno razdvajanje, odnosno registraciju preduzeća za distribuciju. To se posebno odnosi na definiranje uloga u stvarima i kompletiranje dokaza o vlasništvu, kao preduslova za donošenje odluka o osnivanju ODS-a i registraciju.

Dodatno, u program je ubačeno više detalja, uključujući i ciljeve, u vezi prestrukturiranja rudnika i djelatnosti rudarstva, pri čemu je prioritet dat poboljšanju poslovanja i sanaciji svakog rudnika na osnovu zajedničkog generalnog plana za sve rudnike i pojedinačnih planova za svaki rudnik. U toj fazi se uz intenzivna ulaganja predviđa organizacijsko, tehničko-tehnološko i finansijsko prestrukturiranje svakog rudnika.

Paralelno i tokom naredne faze, kao i za elektroenergetske djelatnosti, biće urađene sveobuhvatne analize i elaboracije na osnovu kojih će biti donesene odluke o narednoj fazi prestrukturiranja djelatnosti, pri čemu se ovim programom ne prejudicira konačno rješenje. Zbog toga su u inoviranom prijedlogu izbačene šeme koje su bile u prethodnoj verziji.

3.1 Rizici

U trogodišnjem periodu 2017.-2019. godine EP BiH će u svom poslovanju biti suočena sa određenim rizicima kao i sa uspostavom instrumenata za upravljanje rizicima.

Najvažniji uticajni faktori na buduće poslovanje su tržišne cijene električne energije i cijene uglja. Tržišne cijene električne energije su trenutno na veoma niskom nivou, a takav nivo se prema stanju na berzama u Evropi može očekivati i u narednim godinama.

Procjenjuje se da će EP BiH biti suočena sa sljedećim potencijalnim rizicima:

- tržišne cijene električne energije (fluktuacija cijena),
- pad prihoda zbog smanjivanja prodajnih cijena u cilju postizanja konkurentnosti na tržištu za pojedine kategorije i grupe kupaca;
- nabavna cijena uglja,
- cijene električne energije za domaćinstva koje ne odgovaraju stvarnim troškovima,
- prestrukturiranje i reorganizacija u skladu sa zahtjevima Zakona o električnoj energiji,
- kvarovi proizvodnih postrojenja koji su na kraju životnog vijeka,
- neispunjenje termina-roka završetka remontnih radova, neplanski ispadi blokova/agregata,
- velika zaduženost rudnika i stvorene obaveze rudnika uglja,
- neobezbjeđenje kreditnih sredstava za kapitalna ulaganja,
- zaostajanje u implementaciji novih proizvodnih tehnologija,
- uticaj lokalnih zajednica i komplikovane procedure na izgradnju novih objekata,
- pravni okvir u kome posluje EP BiH u oblasti dodjele koncesija i izdvajanja za lokalnu zajednicu i sl.
- naplata potraživanja od kupaca,
- konkurencija na tržištu i njeno korištenje unakrsnog subvencioniranja između različitih kategorija kupaca uz prelazak dijela krajnjih kupaca kod drugih snabdjevača;
- nepredviđeni događaji tj. viša sila (loša hidrologija i sl.)
- podbačaj u ugovorenim isporukama uglja.

Nerealiziranje zacrtanih ciljeva u pogledu izgradnje novih elektroenergetskih objekata, te zaostajanje u implementaciji novih tehnologija dovest će do smanjenja instaliranih kapaciteta (posebno proizvodnih) u bliskoj budućnosti.

Punom implementacijom Ugovora o osnivanju energetske zajednice u jugoistočnoj Evropi, EPBiH će biti izložena izazovima da se zadovolje okolinski zahtjevi EU direktive (emisije, efikasnost, obnovljivi izvori), da se ispune zahtjevi u pogledu parametara kvaliteta električne energije propisanih normom EN 50160, koji će opredjeliti da EPBiH postane dio internog tržišta električne energije jugoistočne Evrope (regije) i Evrope.

Finansijske projekcije pokazuju razvojni potencijal EPBiH i mogućnost za intenziviranje kapitalnih investicija, ali isto tako i značajne rizike i visoku osjetljivost na promjene cijena uglja i električne energije. Veliki je broj nepoznanica i uticajnih faktora koji će uticati na broj projekata, vremenski raspored i modele realizacije.

4 STRATEŠKI PLANOVI I CILJEVI DRUŠTVA

4.1 Poslovna politika i ciljevi Društva

Planiranjem poslovnih aktivnosti u Društvu utvrđuju se aktivnosti kojim se obezbjeđuje skladan rad, održivi razvoj i uspješno poslovanje Društva kao cjeline, elektroprivrednih djelatnosti i podružnica Društva, a sve u cilju:

- sigurnosti u proizvodnji električne energije,
- sigurnosti u snabdijevanju kupaca električnom energijom,
- stvaranja uslova za optimalno korištenje proizvodnih i distributivnih kapaciteta i postizanja povoljnih ekonomskih efekata,
- poboljšanja poslovnih procesa uz povećanje produktivnosti i racionalizaciju troškova poslovanja,
- vođenja jedinstvene poslovne i razvojne politike radi kontinuiranog rasta vrijednosti Društva,
- racionalnog ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju elektroenergetskih kapaciteta i razvoj poslovnih aktivnosti i
- poduzimanja mjera zaštite okoline i unapređenja sistema upravljanja okolinskim aspektima, te osiguranja implementacije načela održivog razvoja.

Poslovna politika EPBiH podrazumjeva opredjeljenost i odgovornost za razvoj i odgovorno ulaganje s ciljem da se postigne:

- sigurnost snabdijevanja,
- održivost i
- konkurentnost.

Realizacija ovih ciljeva omogućava:

- energetska nezavisnost, rast vlastite proizvodnje i korištenje domaćih resursa,
- održiv i okolinski prihvatljiv razvoj uz rast energetske efikasnosti i racionalno korištenje resursa i
- ekonomski razvoj.

Kao osnovni cilj Društva može se definirati dugoročno održivi razvoj kako u elektroprivrednim djelatnostima, tako i razvoj i održivo poslovanje rudnika u sastavu EPBiH Grupe.

U tom smislu Društvo mora imati jasno definiranu poziciju u elektroenergetskom i rudarskom sektoru, te utvrđene politike, poslovne strategije i strateške projekte, što je neophodno za održivi rast kompanije na ekonomski najefikasniji i okolinski prihvatljiv način.

Jedan od općih ciljeva Društva je kreirati osnove za uspostavu standarda u elektroenergetici i upravljanju kompanijom koji se primjenjuju u EU, odnosno ispuniti obaveze BiH unutar Energetske zajednice jugoistočne Europe, a s krajnjim ciljem efektivne integracije u EU.

Ključni faktori koji utiču na razvojna opredjeljenja i strukturu investicionog portfolia su:

- Stanje postojećih proizvodnih kapaciteta (stari termo blokovi na kraju životnog vijeka sa niskom efikasnošću i ne zadovoljavaju okolinske standarde),
- Potrebe za plasman uglja iz vlastitih rudnika (rast proizvodnje uglja je najvažniji preduslov za poboljšanje poslovanja rudnika),
- EU regulativa:

- Liberalizacija tržišta i konkurencija,
- Granične vrijednosti emisija,
- Rast udjela obnovljivih izvora,
- Poboljšanje energetske efikasnosti.

Planovi ulaganja EPBiH odražavaju navedenu politiku i kroz trogodišnji plan poslovanja predviđeno je pokretanje većeg broja kapitalnih projekata uz nastavak već započete izgradnje HE Vranduk. Usmjeravanjem ulaganja sa rekonstrukcije i revitalizacije postojećih proizvodnih objekata na nove proizvodne objekte želi se postići pravovremeno uključivanje novih proizvodnih objekata u proizvodni portfolio EPBiH.

Na kvalitet isporuke utiče i stanje distributivne mreže te su predviđena dalja ulaganja u cilju poboljšanja i razvoja distributive mreže sa fokusom na reduciranja NN mreže, unificiranje naponskih nivoa, ugradnju naprednih mjerila i korištenje sistema pametne mreže. Sve to treba rezultirati daljem smanjenju gubitaka u mreži i poboljšati efikasnost u korištenju i distribuciji električne energije, te ispuniti zahtjeve koji se traže od operatora distribucije u pogledu pružanja usluga svim korisnicima mreže.

Osnov za ovakva opredjeljenja je starost i niska efikasnost postojećih blokova u termoelektranama, kao i strateško opredjeljenje da se grade elektrane na bazi obnovljivih resursa. Osim toga, ovim ulaganjima se, pored izgradnje zamjenskih objekata, teži povećanju instalisanih kapaciteta, dostizanju standarda kvaliteta isporuke u skladu sa Općim uslovima, sigurnom i stabilnom snabdijevanju kupaca električnom energijom, podizanju stepena iskorištenja raspoloživih resursa i energetske efikasnosti i zadovoljavanju okolinskih zahtjeva.

U tekućem trogodišnjem planskom periodu očekuje se početak gradnje većeg broja novih i zamjenskih elektrana. Riječ je o elektranama zasnovanim na obnovljivim izvorima (hidroelektrane, vjetroelektrane), te zamjenskim blokovima u postojećim termoelektranama koje bi koristile domaći ugalj.

Sa ekonomskog aspekta, uvažavajući potrebe rudarskog sektora, najvažniji i prioritetni cilj je realizacija izgradnje Bloka 7 u TE Tuzla, a nakon toga i Bloka 8 u TE Kakanj. Riječ je o zamjenskim projektima za postojeće blokove koji izvjesno moraju biti zaustavljeni zbog isteka životnog vijeka i ograničenja u pogledu okolinskih standarda u skladu sa EU regulativom za rad termoelektrana nakon 2017. godine. Pored toga, bez ovih kapaciteta rudnici bi ostali bez potrebnog plasmata uglja za termoelektrane, čime bi proizvodnja uglja bila reducirana na nivo koji bi onemogućio opstanak određenog broja rudnika i gubitak značajnog broja radnih mjesta.

Realizacijom ovih ulaganja biće ostvareni opšti ciljevi Društva, odnosno:

- rast proizvodnje električne energije radi kontinuiteta u snabdijevanju krajnjih kupaca,
- osiguranje kontinuiteta u isporuci toplotne energije,
- povećanje kapaciteta i obima proizvodnje na bazi obnovljivih resursa,
- povećanje ukupnog instalisanog kapaciteta i rast proizvodnje,
- postizanje veće efikasnosti i udjela kombinovane proizvodnje toplotne i električne energije,
- poboljšanje kvaliteta isporuke električne energije i efikasnosti distribucije,
- obezbjeđenje plasmata za ugalj iz vlastitih rudnika,
- zadovoljavanje obaveza na osnovu Ugovora o energetske zajednici, odnosno direktiva EU koje se odnose na energetski sektor.

Najvažniji i prioritetni ciljevi za trogodišnji period:

- Početak izgradnje nekoliko kapitalnih projekata (TE Tuzla blok 7, VP Podveležje, mHE Neretvica) i stvaranje pretpostavki za nastavak kontinuirane realizacije narednih projekata (HE Janjići, VE Vlačić), uključivo realizacija projekata kogeneracije-toplifikacije,
- nastavak i završetak (novembar 2019.godine) izgradnje HE Vranduk
- Usklađivanje projekcija dugoročnog plana EPBiH sa nacionalnim planom redukcije emisija (NERP),
- Utvrđivanje dugoročnih planova rudnika na osnovu plana EPBiH, odnosno donošenje odluka vezanih za razvoj, kapitalna ulaganja i prestrukturiranje rudnika na osnovu projiciranih potreba termoelektrana i komercijalnog tržišta i rangiranja po osnovu konkurentnosti proizvodnje uglja i električne energije,
- Prestrukturiranje EPBiH u funkciji izdvajanja djelatnosti distribucije i ispunjavanja novih uloga na liberaliziranom maloprodajnom tržištu u djelatnosti distribucije i snabdijevanja,
- Utvrđivanje tarifnih modela i nivoa maloprodajnih cijena koji će omogućiti s jedne strane konkurentnost na otvorenom tržištu, a s druge strane i omogućiti dovoljno prihoda za pozitivno poslovanje i jačanje investicione sposobnosti.

4.2 Zastita okoline/okoliša

Zastita okoline/okoliša je komponenta poslovne politike EPBiH i njenih zavisnih društava. Razvojni planovi i programske aktivnosti bit će utemeljeni na načelima održivog razvoja i standardima zaštite okoline/okoliša.

U okviru upravljanja aktivnostima kontinuirano će se poduzimati organizacione i tehničke mjere u skladu sa državnim, federalnim i međunarodnim propisima i zahtjevima iz domena zaštite okoline i prirodnih resursa, te tehnno-ekonomskim mogućnostima.

U kontekstu ostvarivanja okolinske politike i poslovnih rezultata, prioritetni zadaci razvojnih projekata biće:

- u okviru istraživanja, projektovanja i inženjeringa implementacija zakonskih normi i zahtjeva zaštite okoline i redukcije pritiska na klimatske promjene iz energetskog sektora (UNFCCC i Kyoto protokol),
- korištenje najboljih raspoloživih tehnika (BAT) i tehnologija, te okolinski podobnih materijala,
- optimiziranje proizvodnje električne i toplotne energije, usmjeravanje na kogeneraciju i kosagorjevanje,
- povećanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih energetskih resursa,
- modernizacija rudnika, sigurna i održiva eksploatacija kvalitetnog uglja,
- izgradnja distributivnih sistema bez štetnih uticaja na okolinu.

Kontinuirano će se pratiti uticaji i učinci postojećih energetskih objekata na okolinu, a preventivnim i korektivnim mjerama će se smanjivati negativni uticaji do konačnog cilja - okolinske prihvatljivosti.

U tom kontekstu permanentno će se planirati i realizirati investiciona ulaganja u:

- modernizaciju tehničkih i tehnoloških pogonskih rješenja, koja će biti usaglašena sa normama i objedinjenim uvjetima zaštite okoline koji su utvrđeni okolinskim dozvolama;

- rekultivaciju deponija produkata sagorjevanja iz termoelektrana, te napuštenih površinskih i jamskih kopova;
- povećanje energetske efikasnosti, smanjenje energetske gubitaka u proizvodnji, distributivnoj mreži i rudnicima;
- monitoring i smanjivanje zagađujućih materija u zrak, vodu i zemljište;
- praćenje i izvještavanje o stakleničkim gasovima;
- procjenu rizika i mogućih incidentnih uticaja na okolinu;
- planiranje i poduzimanje preventivnih, eventualno sanacionih mjera u cilju sigurnosti stanovništva i kvaliteta okoline;
- adekvatno upravljanje otpadom kao i njihovoj ponovnoj upotrebi, reciklaži i konačnom zbrinjavanju na okolinski prihvatljiv način.

Menadžment i stručni kadrovi će se aktivno uključivati u procese transponiranja i implementacije legislative EU, utvrđenih međunarodnih obaveza, te u investicijske programe i finansijske potpore za održivi razvoj BiH u okviru evropskih integracija. Takođe, značajno je uključivanje u izradu strateških i planskih dokumenata iz domena energetskog sektora, zaštite i unapređenja okoline, korištenja prostora i prirodnih dobara FBiH, odnosno cijele BiH.

Negativne stavove i nepovjerenje stanovništva po pitanju tehno-ekonomske i okolinske prihvatljivosti programa energetskog razvoja FBiH, odnosno EPBiH treba eliminirati transparentnim radom i kontinuiranom komunikacijom sa lokalnim stanovništvom, izvršnim vlastima, međunarodnim i nevladinim organizacijama, medijima, te širom javnošću.

Imajući u vidu uslove privređivanja u okruženju, te kretanja na tržištu, planove proizvodnje i prodaje, planiranu realizaciju obaveza po licencama i Opštim uslovima za isporuku električne energije, za naredne tri godine se ne očekuje značajniji porast prodaje električne energije kupcima koji su do sada imali status tarifnih kupaca. Tržišna kretanja pokazuju da će veleprodajna cijena električne energije biti ispod nivoa ostvarenih tokom 2015. godine te je potrebno usmjeriti pažnju na kontinuiranu realizaciju programa štednje i racionalizacije poslovanja u svim oblastima i djelatnostima.

5 ELEKTROENERGETSKI BILANS

Elektroenergetski bilans EPBiH za period 2017 - 2019. godina predstavlja okvirni strateški energetska plan EPBiH u naredne tri godine koji je potreban u cilju sagledavanja potreba postojećih kupaca električne energije koji imaju ugovor za snabdijevanje sa JP Elektroprivreda BiH, realizacije planiranih remonata i rekonstrukcija proizvodnih kapaciteta, te iskazivanja mogućeg bilansnog viška električne energije do onog nivoa koji obezbjeđuje optimalno iskorištenje proizvodnih kapaciteta i postizanje maksimalnih energetska-ekonomskih efekata za EPBiH. Ovaj dokument predstavljao je osnovnu podlogu za izradu Plana poslovanja EPBiH za period 2017.-2019. godina.

Osnovna polazišta za izradu Elektroenergetskog bilansa za period 2017.-2019. godina su:

- zadovoljavanje očekivanih potreba potrošnje električne energije, a koju čini neto potrošnja kupaca JP Elektroprivreda BiH i planirani iznos gubitaka na mreži distribucije,
- omogućavanje planiranih radova na redovnom godišnjem održavanju proizvodnih kapaciteta,
- obezbjeđenje sigurnosti u planiranoj proizvodnji električne energije putem hladne rezerve kod termoelektrana,
- optimalna eksploatacija termo kapaciteta u skladu sa raspoloživim količinama uglja,
- optimalno iskorištenje prirodnih dotoka vode u akumulacije hidroelektrana.

Podloge za izradu Elektroenergetskog bilansa za period 2017.-2019. godina bile su sljedeće:

- prognoza bruto distributivne potrošnje (sastoji se od ukupne električne energije na mreži koju će isporučiti svi snabdijevači kupcima priključenim na distributivnu mrežu EPBiH i distributivnih gubitaka), sa godišnjim porastom od 1,5% u 2017. godini, 1,8% u 2018. godini i 1,8% u 2019. godini, uz uvažavanje ciljnih distributivnih gubitaka od najmanje 9,4 % u odnosu na bruto distributivnu potrošnju, svakoj od planskih godina ;
- prognoza neto potrošnje kupaca JP Elektroprivreda BiH priključenih na mreži distribucije sa godišnjim smanjenjem od 0,3% u 2017. godini u odnosu na procjenu za 2016.godinu (posljedica prelaska pojedinih kupaca drugim snabdijevačima), te godišnjim porastom od 0,4 % u 2018. godini i 1,8% u 2019. godini;
- plan potrošnje kod direktnih potrošača pri čemu je ukupna potrošnja direktnih potrošača u 2017. godini veća za 14,8% u odnosu na procijenjenu potrošnju iz 2016. godine, te je planiran porast potrošnje direktnih potrošača od 0,4% u 2018. i 0,4% u 2019. godini;
- proizvodnja malih hidroelektrana koje su u vlasništvu EPBiH u 2017. godini ostaje okvirno na nivou planske proizvodnje iz prethodnih godina; u 2018. i 2019. godini predviđen je ulazak u pogon novih malih hidroelektrana na rijeci Neretvici što će dovesti do značajnog povećanja proizvodnje malih HE u vlasništvu EPBiH (211,5% više u 2019. godini, u odnosu na procijenjenu proizvodnju u 2016. godini);
- početak proizvodnje iz vjetroparka Podveležje od 01.01.2019. godine, sa godišnjom proizvodnjom u količini od 120 GWh;
- početak rada HE Vranduk od 10.11.2019. godine, sa proizvodnjom u zadnja dva mjeseca 2019. godine u količini od 15 GWh;
- procjena obaveznog udjela EPBiH (kao snabdjevača) u preuzimanju električne energije od obnovljivih izvora u vlasništvu nezavisnih proizvođača urađena je na bazi procjene dostavljene od *Operatora za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju*; preuzimanje električne energije od obnovljivih izvora u vlasništvu nezavisnih proizvođača raste sa 128,7 GWh u 2017. godini, na 151,7 GWh u 2019. godini;
- zastoji proizvodnih objekata radi obavljanja rekonstrukcija i remonata;

- plan isporuke tehnološke pare i energije za grijanje iz termoelektrana urađen je na bazi procijenjenih potreba za zadovoljenje toplotnog konzuma, pri čemu je planirano povećanje toplotnog konzuma i isporuke tehnološke pare u TE Tuzla sa 120,9 GWh u 2017. godini, na 128,5 GWh u 2019; u TE Kakanj predviđeno je povećanje isporuke toplotne energije za grijanje sa 22 GWh u 2017. godini, na 24 GWh u 2019. godini;
- podaci o mogućnostima rudnika za isporuku uglja termoelektranama i toplotne vrijednosti pojedinih vrsta uglja;
- tehničko-energetske karakteristike blokova u TE Tuzla i TE Kakanj

Kod izrade Elektroenergetskog bilansa za period 2017. – 2019. godina korišteni su:

- kriteriji iz *Pravilnika o pripremi i realizaciji elektroenergetskog bilansa* i ostalih relevantnih dokumenata;
- kriteriji za plansku raspoloživost termo blokova i plan proizvodnje blokova u hladnoj rezervi saglasno *Pravilniku o pripremi i realizaciji elektroenergetskog bilansa*;
- minimalan nivo operativne rezerve (hladna rezerva u termoelektranama) planiran je u okvirima potrebne raspoložive snage od oko 70 MW na pragu, tako da se ne dovede u pitanje snabdijevanje kupaca, kao i realizacija ugovorenih aranžmana;
- planirana je eksploatacija hidroelektrana na poželjnim kotama i na bazi planiranog rada HE Rama u periodu 2017. - 2019. godina, a koji je dostavljen od strane EP HZHB.

Pregled planiranih nabavki uglja za potrebe termoelektrana dat je u slijedećoj tabeli:

Nabavke uglja (000 t)	Plan		
	2017	2018	2019
Lignit	2.400	2.540	2.640
Mrki 1	800	847	880
Mrki 2	840	840	840
TE TUZLA	4.040	4.227	4.360
TE KAKANJ	2.540	2.316	2.316
UKUPNO	6.580	6.543	6.676

Ukupna proizvodnja u periodu 2017-2019. godina iznosi 22.851,9 GWh. Hidroproizvodnja u ukupnoj proizvodnji učestvuje sa oko 20%, a ostalo se odnosi na termoelektrane, kao i vjetroelektrane gdje se u 2019. godini planira proizvodnja električne energije iz vjetroparka Podveležje, sa planiranom proizvodnjom na godišnjem nivou od 120 GWh.

Kod podružnice HE na Neretvi je u sve 3 planske godine planirana slična proizvodnja od cca 1.415 GWh dok se kod TE Tuzla godišnja proizvodnja kreće oko 3.670 GWh. Za TE Kakanj je u prvoj planskoj godini planirana proizvodnja od 2.562 GWh dok je u preostale dvije godine planirano oko 2.300 GWh. Obzirom da se u planskom periodu planiraju izgraditi i pustiti u pogon novi objekti za proizvodnju iz obnovljivih izvora, tako obim i učešće proizvodnje iz ovih izvora rastu u odnosu na dosadašnji nivo.

GWh

Elektroenergetski bilans	Procjena	Plan	Plan	Plan
	2016	2017	2018	2019
HIDROELEKTRANE	1.443,7	1.478,8	1.518,8	1.574,2
VJETROELEKTRANE				120,0
TERMoeLEKTRANE	5.824,3	6.215,3	5.974,6	5.970,2
PROIZVODNJA NA PRAGU	7.268,0	7.694,1	7.493,4	7.664,4
<i>Promjena u % (u odnosu na godinu prije)</i>		5,9%	-2,6%	2,3%
PRIJEM ENERGIJE	925,6	603,3	470,1	480,0
RASPOLOŽIVO	8.193,5	8.297,3	7.963,5	8.144,4
Neto distribucija snabdjevanje EPBiH	4.145,8	4.134,7	4.152,6	4.227,9
Distributivni gubici	400,1	442,5	448,7	455,3
Distributivni gubici u %	8,7	9,4	9,4	9,4
DISTRIBUCIJA bruto*	4.617,1	4.686,5	4.769,2	4.853,7
<i>Promjena u % (u odnosu na godinu prije)</i>		1,5%	1,8%	1,8%
Direktni potrošači (110 kV)	459,4	527,1	529,4	531,7
UKUPNA POTROŠNJA	5.005,3	5.104,3	5.130,7	5.214,9
<i>Promjena u % (u odnosu na godinu prije)</i>		2,0%	0,5%	0,9%
Tržišna prodaja uklj. bil. višak 70%	2.699,2	2.969,1	2.607,0	2.701,8
Gubici prenosa (isporuka u vezi PU)	116,7			
Prodaja po osnovu UPTS	208,8	216,1	217,9	219,8
Ostale isporuke i pomoćne usluge	92,2	7,9	7,9	7,9
ISPORUKA SA BIL. VIŠKOM 70%	3.116,9	3.193,1	2.832,8	2.929,5
<i>Promjena u % (u odnosu na godinu prije)</i>		2,4%	-11,3%	3,4%
UK. POTREBE SA BIL. VIŠ 70%	8.193,5	8.297,3	7.963,5	8.144,4
<i>Bilansni višak za 70% dotok</i>		983,4	2.607,0	2.701,8
<i>Bilansni višak za 90% dotok</i>		719,4	2.343,0	2.437,8

*uključuje količine energije za isporuku kupcima drugih snabdjevača

6 FINANSIJSKI PLAN

PLANIRANI FINANSIJSKI REZULTAT EPBIH ZA PERIOD 2017 - 2019 GODINA

000 KM

PS	PREDRAČUN BILANSA USPJEHA	Plan	Procjena	Plan	Plan	Plan
6.1.	po planskim stavkama	2016.	2016.	2017.	2018.	2019.
I	PRIHODI					
1	Prihodi od prodaje el. energije i pom. usluga	908.476	948.065	961.927	918.486	939.910
	- prihod od prodaje krajnjim kupcima EP BiH*	706.847	679.393	683.601	689.099	703.156
	-prihod od prodaje drugim kupcima u BiH	172.859	224.948	240.702	180.291	186.223
	-prihod od izvoza el. energije	24.090	15.226	24.724	39.466	40.901
	-prihod od pomoćnih usluga i EE u vezi PU	4.680	28.498	12.900	9.630	9.630
2	Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda	15.510	13.979	15.447	15.709	16.039
	-prihod od tehnološke pare	3.601	2.967	3.601	3.601	3.810
	-prihod od toplotne energije	10.565	9.595	10.325	10.587	10.708
	-prihod od prodaje nus proizvoda	1.345	1.417	1.521	1.521	1.521
3	Prihodi od prodaje materijala i usluga	24.039	25.155	27.555	27.580	24.751
	- prihod od naknada priključenja	17.800	19.009	17.800	17.800	17.800
	- ostali prihod od prodaje mater. i usluga	6.239	6.145	9.755	9.780	6.951
4	Prihod od finansiranja	8.157	9.066	6.952	6.734	5.664
5	Ostali prihodi	18.288	25.456	17.908	16.361	15.443
	UKUPNO PRIHODI (1 do 5)	974.469	1.021.720	1.029.790	984.900	1.001.807
II	TROŠKOVI I RASHODI					
8	Materijal za proizvodnju električne energije	356.698	363.079	388.747	375.139	374.743
9	Materijal za održavanje	14.429	12.314	13.922	14.204	14.080
10	Ostali troškovi materijala	6.652	5.439	6.185	6.131	6.132
11	Troškovi prevoza uglja	24.238	26.506	27.429	27.065	27.435
12	Usluge održavanja	16.425	13.906	18.464	18.181	20.165
13	Troškovi nabavke el. energije i pom. usluga	60.620	101.765	93.418	67.605	68.989
14	Premije osiguranja	3.110	1.370	2.859	2.869	2.937
15	Drugi troškovi usluga	10.903	9.188	12.570	12.571	12.581
16	Troškovi amortizacije	169.949	171.516	151.641	151.620	157.564
17	Troškovi mrežarina i naknade za NOS	46.214	45.959	52.858	47.239	48.120
18	Plate i naknade plata	153.420	149.850	158.343	158.451	157.822
19	Drugi troškovi rada	27.978	25.278	22.576	22.711	22.744
20	Vodoprivredne naknade	26.792	23.769	24.512	24.637	24.728
21	Razne dažbine, naknade i članarine	23.141	22.281	22.856	23.075	23.266
22	Drugi troškovi poslovanja	8.200	8.558	8.902	8.972	8.950
23	Finansijski troškovi i rashodi	5.558	8.210	4.516	4.478	9.060
24	Drugi rashodi	14.575	19.258	13.913	13.325	13.082
25	Troškovi rezervisanja	4.909	12.359	5.541	5.390	5.089
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI (8 do 25)	973.812	1.020.603	1.029.252	983.664	997.487
	Neto dobit	657	1.117	538	1.236	4.320

*pored prihoda po osnovu prodaje direktnim kupcima na 110 kV mreži i kupcima na distributivnoj mreži (krajnji kupci uključujući i kupce drugih snabdjevača), ova pozicija uključuje i iznose prihoda po osnovu cut-off-a i neovlaštene potrošnje te podsticajni dio prihoda po osnovu proizvodnje iz obnovljivih izvora (za VP Podveležje i mHE Neretvica u 2018. i 2019. godini); prihodi i rashodi po osnovu cut-off-a se javljaju zbog načina očitavanja za kategoriju Domaćinstva gdje nije moguće izvršiti očitavanje na zadnji dan mjeseca/godine, ali su isti u ravnoteži (ne utiču na rezultat poslovanja)

Predračun finansijskog rezultata poslovanja Društva za period 2017.-2019. urađen je na bazi

- Elektroenergetskog bilansa za period 2017-2019. godina,
- Smjernica za izradu trogodišnjeg plana EPBiH za period 2017-2019.godina,
- procjene finansijskog rezultata za 2016. godinu,
- važećih zakonskih propisa u momentu izrade Plana

Predračun bilansa uspjeha Društva predstavlja strukturiran prikaz finansijske uspješnosti poslovanja, koji se zasniva na osnovnim ekonomskim pokazateljima procjene prihoda, troškova i rashoda, Regulatornom kontnom planu (FERK), te pokazateljima kretanja prihoda, troškova i rashoda za planski period. Iskazani planirani finansijski rezultat JP EP BiH po godinama trogodišnjeg perioda predstavlja konsolidaciju planiranih prihoda, troškova i rashoda djelatnosti (*Proizvodnja, Distribucija, Snabdjevanje i Trgovina, Funkcije potpore*) i na nivou Društva. Prihodi, troškovi i rashodi su grupisani u planske stavke, dok su glavne stavke prihoda dodatno raščlanjene po grupama. Treba napomenuti da je početkom 2016. godine došlo do izmjene koncepta pomoćnih usluga (promjena Tržišnih pravila od strane DERK-a) što nije bilo predviđeno Planom poslovanja 2016-2018. godina. Po novom konceptu višestruko su uvećani i prihodi i troškovi EPBIH u vezi pomoćnih usluga (energija i kapaciteti), a što treba imati u vidu kada se procjenjeni (za 2016.-u) i planski iznosi (za 2017-2019) porede sa Planom za 2016. godinu.

Treba napomenuti da je procjena finansijskog rezultata za 2016. godinu rađena sredinom novembra i da će konačni finansijski rezultat Društva ovisiti od energetske i tržišne prilike u toku novembra i decembra, kretanja valutnih kurseva, rezultata popisa imovine i obaveza, kao i drugih okolnosti.

Planovi za sve tri godine su horizontalno razrađeni po djelatnostima (kao funkcionalni budžet), po organizacionim cjelinama unutar djelatnosti (po pripadnosti podružnicama), zatim po podružnicama kao i po organizacionim cjelinama u Direkciji. Također, pored planskih stavki, planovi djelatnosti i podružnica za 2017. godinu će biti vertikalno razrađeni i po vrstama i strukturi prihoda, troškova i rashoda do nivoa trocifrenih i osmocifrenih konta u skladu sa važećim kontnim planom koji se primjenjuje u Društvu.

Na narednim stranicama su detaljnije pojašnjeni prihodi, troškovi i rashodi planirani za 2017. godinu kao prvu godinu planskog perioda, dok su nakon toga data osnovna obilježja planiranih prihoda, troškova i rashoda za preostale dvije godine planskog perioda.

PLANIRANI FINANSIJSKI REZULTAT EPBIH ZA 2017. GODINU PO DJELATNOSTIMA

							hilj. KM
PREDRAČUN BILANSA USPJEHA							Plan
6.1.							2017
I	PRIHODI	Djelatnost Proizvodnje	Djelatnost Distribucije	Djelatnost Snabdijevanja	Djelatnost Trgovine	Direkcija Funkcije potpore	
1	Prihodi od prod. el. energije i pom. usluga*	0	5.893	677.708	278.326	0	961.927
	-prihod od prodaje krajnjim kupcima EP BiH		5.893	677.708			683.601
	-prihod od prodaje drugim kupcima u BiH				240.702		240.702
	-prihod od izvoza el. energije				24.724		24.724
	-prihod od prodaje pomoć. usluga uključujući i el. en.				12.900		12.900
2	Prihod od prodaje spored. i nus proizvoda	15.447	0	0	0	0	15.447
	-prihod od tehnološke pare	3.601					3.601
	-prihod od toplotne energije	10.325					10.325
	-prihod od prodaje nus proizvoda	1.521					1.521
3	Prihodi od prodaje materijala i usluga	2.133	24.613	10	0	800	27.555
	- prihod od naknada priključenja		17.800				17.800
	- ostali prihod od prodaje mater. i usluga	2.133	6.813	10	0	800	9.755
4	Prihod od finansiranja	30	136	2.746	0	4.040	6.952
5	Ostali prihodi	1.876	10.157	2.296	7	3.573	17.908
UKUPNO PRIHODI (1 - 5)		19.486	40.799	682.759	278.333	8.413	1.029.790
II	TROŠKOVI I RASHODI						
8	Materijal za proizvodnju el. energije	388.747	0	0	0	0	388.747
9	Materijal za održavanje	7.614	6.166	105	0	37	13.922
10	Ostali troškovi materijala	1.803	3.386	434	35	527	6.185
11	Troškovi prevoza uglja	27.429	0	0	0	0	27.429
12	Usluge održavanja	9.565	6.463	523	164	1.749	18.464
13	Troškovi nabavke el. energije i pomoćnih usluga	0	15.830	16.216	61.372	0	93.418
14	Premije osiguranja	1.640	1.072	76	5	66	2.859
15	Drugi troškovi usluga	2.209	1.580	6.387	19	2.374	12.570
16	Troškovi amortizacije	87.537	58.054	837	288	4.924	151.641
17	Troškovi mrežarina i naknade za NOS	0	39.910	6.234	6.714	0	52.858
18	Plate i naknade plata	62.296	68.418	13.530	1.203	12.896	158.343
19	Drugi troškovi rada	8.314	10.255	2.015	116	1.877	22.576
20	Vodoprivredne naknade	24.211	215	42	4	40	24.512
21	Razne dažbine, naknade i članarine	18.179	2.677	352	144	1.503	22.856
22	Drugi troškovi poslovanja	3.806	3.116	891	33	1.056	8.902
23	Finansijski troškovi i rashodi	1.584	2.348	250	23	310	4.516
24	Drugi rashodi	1.816	3.215	8.805	2	75	13.913
25	Troškovi rezervisanja	3.556	969	128	5	882	5.541
UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI (8-25)		650.307	223.675	56.826	70.128	28.316	1.029.252
Neto dobit							538

* Plan prihoda od el. energije i pomoćnih usluga dat je po planiranom fakturisanju djelatnosti, a planska raspodjela ovih prihoda na djelatnosti izvršit će se naknadno po usvajanju plana od strane nadležnih organa u skladu sa aktima koji regulišu raspodjelu prihoda te će biti uvrštena u planove djelatnosti

Bilješka I - Ukupan prihod

Planirani ukupan prihod Društva za 2017. godinu iznosi 1.029.790 hilj.KM i čine ga:

- *Prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga* u iznosu od 961.927 hilj. KM,
- *Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda* u iznosu od 15.447 hilj. KM,
- *Prihod od prodaje materijala i usluga* u iznosu od 27.555 hilj. KM,
- *Prihodi od finansiranja* u iznosu od 6.952 hilj. KM,
- *Ostali prihodi* u iznosu od 17.908 hilj. KM.

Najveći dio planiranog prihoda čini prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga na koji se odnosi 93,4 % planiranih prihoda za 2017. godinu.

1. Prihod od prodaje električne energije i pomoćnih usluga planiran je u ukupnom iznosu od 961.927 hilj. KM i čine ga:

- prihod od prodaje električne energije krajnjim kupcima (krajnji kupci na 110 kV i distributivnoj mreži) EPBiH u iznosu od 683.601 hilj. KM,
- prihod od prodaje električne energije drugim kupcima u BiH (uključujući prodaju po osnovu UPTS-a i prihod po osnovu kupoprodaje na tržištu) u iznosu 240.702 hilj. KM
- prihod od izvoza električne energije u inostranstvo u iznosu od 24.724 hilj. KM
- prihod od prodaje pomoćnih usluga u iznosu od 12.900 hilj. KM.

Prihod od prodaje električne energije krajnjim kupcima planiran je na osnovu bilansne neto potrošnje od 4.661,8 GWh gdje se 4.134,7 GWh odnosi na krajnje kupce na distributivnoj mreži dok se preostalih 527,1 GWh odnosi na krajnje kupce na 110 kV mreži (tzv. direktni kupci). Planirani prihod od prodaje krajnjim kupcima ima sljedeću strukturu

- krajnji kupci na 110 kV 52.408 hilj. KM, uz prosječnu prodajnu cijenu od 9,94 F/kWh
- distributivni kupci (kvalifikovani i kupci po osnovu UJS na distributivnoj mreži): 619.150 hilj. KM, uz prosječnu prodajnu cijenu od 14,97 F/kWh
- prihod od neovlaštene potrošnje: 515 hilj. KM (planirano kod djelatnosti *Distribucije*)
- prihod po osnovu *cut-off*-a u iznosu 6.150 hilj. KM (koji korespondira sa planiranim rashodima po ovom osnovu)
- prihod od distributivne mrežarine za kupce drugih snabdjevača 5.378 hilj. KM

Najveći dio planirane prodaje električne energije krajnjim kupcima odnosi se na kategoriju *Domaćinstva* gdje se planira ostvariti 316.462 hilj. KM prihoda uz prosječnu prodajnu cijenu od 14,54 F/kWh (bez promjene tarifnih stavova u odnosu na 2016. godinu). U odnosu na procjenu za 2016. godinu, planirano je povećanje ukupne neto potrošnje krajnjih kupaca za oko 1,1%, smanjenje prihoda za 0,9% i smanjenje prosječne cijene za krajnje kupce za 1,9%. Planiran je porast broja krajnjih kupaca za oko 1% u odnosu na 2016. godinu.

Prihod od prodaje drugim kupcima (na tržištu) u BiH planiran je u iznosu od 240.702 hilj. KM što se odnosi na

- prodaju po osnovu godišnjih ugovora gdje prihod iznosi 126.329 hilj. KM (uključujući i prihod za pokriće mrežarine za planirane isporuke EAL-u kao krajnjem kupcu)
- kratkoročnu prodaju sa iznosom prihoda od 81.437 hilj. KM
- prihod od isporuka po osnovu zaključenih ugovora o poslovno-tehničkoj suradnji (UPTS) sa drugim elektroprivredama u BiH (EP HZHB i ERS) u iznosu 22.236 hilj. KM
- prihod od kupoprodaje („vezana“ trgovina“) u iznosu 10.700 hilj. KM

Prihod od izvoza električne energije planiran je u iznosu 24.724 hilj. KM gdje je za količinu od 340,9 GWh planirana prosječna cijena od 7,25 F/kWh. Prihod po osnovu izvoza električne

energije planiran je na osnovu već zaključenih aranžmana za dugoročnu prodaju i prognozirane cijene za kratkoročnu prodaju.

Planirana prodaja električne energije za 2017. godinu iznosi 8.101,8 GWh što prihodovno iznosi 931.007 hilj. KM, a ukupna prosječna prodajna cijena iznosi 11,49 F/kWh. U planiranu količinu prodaje nisu uvršteni planirani prihodi po osnovu neovlaštene potrošnje, prihod od distributivne mrežarine za kupce drugih snabdjevača, prihod od mrežarina EAL-a kao ni prihod od *cut-off*-a obzirom da za iste nema predviđenih količina u EEB-u.

Struktura prodaje je sljedeća:

- krajnji kupci EPBiH (djelatnost snabdijevanja) čine 58% količine i 72% prihoda
- tržišni kupci (trgovina i UPTS) čine 42% količine i 28% prihoda

Ispod je dat tabelarni pregled *Strukture planirane prodaje električne energije* u 2017.godini

STRUKTURA PRODAJE ELEKTRIČNE ENERGIJE vrsta prodaje	2017. godina Plan			
	Energija GWh	Cijena F/kWh	Prihod mil.KM	udio %
<u>Krajnji kupci</u>				
- kupci na 110 kV	527,1	9,94	52,4	6%
- kupci na 35 kV	276,8	11,32	31,3	3%
- kupci na 10 kV	746,4	13,39	99,9	11%
- domaćinstva	2.176,8	14,54	316,5	34%
- ostali 0,4 kV	854,1	18,63	159,1	17%
- javna rasvjeta	80,6	15,29	12,3	1%
Ukupno krajnji kupci (SNB)	4.661,8	14,41	671,6	72%
<u>Tržišna prodaja</u>				
Dugoročna prodaja	1.631,7	7,44	121,4	13%
Kratkoročna prodaja	1.376,8	7,39	101,8	11%
Prodaja po osnovu UPTS	216,1	10,29	22,2	2%
Kupoprodaja u /izvan BiH vezana trgovina	150,0	7,13	10,7	1%
Prodaja u vezi pomoćnih usluga	65,4	5,00	3,3	0,4%
Ukupno tržišna prodaja (TRG)	3.440,0	7,54	259,4	28%
Ukupno prodaja električne energije*	8.101,8	11,49	931,0	100%

*nisu obuhvaćeni prihodi po osnovu neovlaštene i neregistrovane potrošnje (0,5 mil. KM), prihod od distributivne mrežarine za kupce drugih snabdjevača (5,4 mil. KM), prihod od mrežarina EAL-a (9,2 mil. KM) kao ni prihod od *cut-off*-a (6,2 mil. KM).

Prihod od prodaje pomoćnih usluga planiran je u iznosu od 12.900 hilj. KM, a čine ga:

1. prihod od kapaciteta za pomoćne usluge
 - usluga kapaciteta za sekundarnu regulaciju..... 6.180 hilj. KM
 - usluga kapaciteta za tercijarnu regulaciju..... 3.450 hilj. KM
2. prihod od energije u vezi pomoćnih usluga (65,4 GWh)
 - prihod od energije u režimu rada sekundne regulacije 1.020 hilj. KM
 - prihod od energije u režimu rada tercijarne regulacije 570 hilj. KM
 - prihod od energije za pokrivanje debalansa 1.680 hilj. KM

Prihod od energije u vezi pomoćnih usluga će možda biti i veći ukoliko EPBiH bude izabrana za isporučioaca energije za pokriće prenosnih gubitaka u EES-u BiH na tenderu koji će provesti NOS BiH pred kraj 2016. godine.

2. Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda je planiran (i to u termoelektranama) u iznosu od 15.447 hilj. KM i to po sljedećim osnovama:

- prihod od prodaje tehnološke pare u iznosu 3.601 hilj. KM
- prihod od isporuke toplotne energije (grijanje Tuzle, Lukavca i Kaknja) 10.325 hilj. KM
- prihod od prodaje nus proizvoda (pretežno šljaka i pepeo) 1.521 hilj. KM.

3. Prihod od prodaje materijala i usluga je planiran za 2017.godinu u iznosu 27.555 hilj. KM, a obuhvata sljedeće elemente:

- prihode od naknade priključenja na distributivnu mrežu u iznosu 17.800 hilj. KM (planirano kod djelatnosti distribucije)
- razne druge prihode od prodaje usluga (pretežno u djelatnosti distribucije), te prihode po osnovu izdavanja elektroenergetskih saglasnosti, zakupnine, naknada za korištenje infrastrukture, isporuka vode sa brane Snježnica i drugo u iznosu od 9.755 hilj. KM

Na ovoj stavci planiran je (kod djelatnosti distribucije) novi/dodatni prihod i to po osnovu naknada koje kablovski operateri trebaju platiti po osnovu korištenja infrastrukture EPBiH (distributivna mreža) za svoje potrebe s tim da se dio naknada odnosi na korištenje infrastrukture u proteklom periodu.

4. Prihodi od finansiranja planirani su u iznosu 6.952 hilj. KM i najvećim dijelom se odnose na kamatne prihode planirane po osnovu oročenja i deponovanja novčanih sredstava Društva u poslovnim bankama. Također, na ovoj stavci planirani su prihodi po osnovu zateznih kamata zbog neblagovremenog plaćanja računa za isporučenu električnu energiju, kamata po osnovu reprograma potraživanja, kamate po osnovu pozajmica rudnicima, te drugi finansijski prihodi. Finansijski prihodi po osnovu oročenih i *a vista* sredstava planirani su u manjem iznosu nego je ostvarenje u proteklom godinama, a budući će uveliko zavisiti od utroška i dinamike plaćanja po investicionim aktivnostima do kraja 2016. i u toku 2017. godine, jer će ovo uticati na mogućnost oročavanja i stanje novčanih sredstava na računima EPBiH.

5. Ostali prihodi planirani su u iznosu od 17.908 hilj. KM. Na ovoj planskoj stavci planiran je prihod po osnovu isplate dobiti zavisnih društava u iznosu od 2.500. hilj. KM (koja se namjerava iskoristiti za dokapitalizaciju tih zavisnih društava), a što treba uobziriti kod poređenja planiranog iznosa sa godinama prije i godinama nakon 2017. godine. Pored navedenog, na ovoj planskoj stavci značajni su i odgođeni prihod po osnovu amortizacije doniranih stalnih sredstava (ukupno 7.771 hilj. KM) te prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja (pretežno u djelatnosti snabdjevanja). Također, u ovu plansku stavku svrstani su i prihodi od kazni i penala, prihodi od osiguravajućih društava po osnovu naplaćenih šteta, prihodi od prodatog otpadnog materijala, prihodi od prodatih stalnih sredstava i materijala sa demontiranih stalnih sredstava, prihod iz ranijih godina i slično.

Bilješka II– Ukupni troškovi i rashodi

Ukupni troškovi i rashodi planirani su u iznosu od 1.029.252 hilj. KM, od čega se 63,2% odnosi na djelatnost proizvodnje.

8. Materijal za proizvodnju električne energije planiran je u iznosu od 388.747 hilj. KM (u TE Kakanj planirani troškovi 154.909 hilj. KM, u TE Tuzla planirano 233.808 hilj. KM) i čine ga troškovi uglja za proizvodnju električne energije, tehnološke pare i toplotne energije, kalo i rastur uglja, troškovi hemikalija, industrijske vode, analize uglja, troškovi tečnih goriva

za potpalu i podršku vatri i sl. Troškovi uglja za proizvodnju električne energije su najznačajniji trošak unutar ove stavke, a planirani su na osnovu planirane proizvodnje električne energije u termoelektranama, specifičnog utroška topline uglja uz primjenu cijene topline uglja koja je približna prosjeku ostvarenja za prvih 9 mjeseci 2016. godine, a uz uvažavanje cijena utvrđenih odlukom Vlade FBiH i ugovornih odredbi o premiranju i penaliziranju kvaliteta uglja.

9. Materijal za održavanje obuhvata troškove planirane u iznosu 13.922 hilj. KM, a istim su obuhvaćeni troškovi materijala i rezervnih dijelova za održavanje (redovno i investiciono) sredstava u tehnički ispravnom stanju kako bi ova sredstva mogla obavljati svoju funkciju u okviru predviđenog vijeka trajanja čime se postiže pogonska spremnost proizvodnih postrojenja i distributivne mreže. Od planskog iznosa se 7.614 hilj. KM (ili 54,7%) odnosi na djelatnost *Proizvodnje*, zatim 6.156 hilj. KM (ili 44,3%) na djelatnost *Distribucije*, a ostatak se odnosi na ostale djelatnosti. Kroz neophodna poboljšanja u upravljanju zalihama i procesu nabavki planira se dalje smanjenje nivoa zaliha materijala i rezervnih dijelova što bi dovelo do boljih finansijskih rezultata i pozitivnog odraza na gotovinski tok preduzeća. Ovi troškovi biće povećani u odnosu na 2016. godinu zbog većeg nivoa aktivnosti na održavanju.

10. Ostali troškovi materijala planirani su u iznosu 6.185 hilj. KM, a obuhvataju utrošenu električnu energiju, kancelarijski materijal, utrošeno gorivo i mazivo za vozila, otpis HTZ opreme (kod stavljanja u upotrebu) itd. Očekuje se smanjenje troškova kancelarijskog materijala u djelatnosti Snabdjevanja zbog promjene u procesu štampanja računa za električnu energiju tj. prelaska na štampanje, kovertiranje i dostavu putem usluge pošte. Kod troškova goriva je uobziren aktuelni nivo cijena goriva za vozila u periodu izrade Plana (koji je povećan u odnosu na prosjek u prva 3 kvartala 2016.godine), a potrebno je posvetiti pažnju smanjenju troškova električne energije u poslovnim objektima Društva u skladu sa Politikom energetske efikasnosti.

11. Troškovi prevoza uglja planirani u 2017. godini iznose 27.429 hilj. KM. Predračun ovih troškova izvršen je na osnovu potrebnih količina uglja u tonama (po EEB-u za 2017. godinu potrebe iznose 6.318 hilj. tona) i procenjenih cijena prevoza uglja, uvažavajući strukturu nabavke po rudnicima/kopovima te po vrsti prevoza (željeznički, drumski) koji će se koristiti kod isporuka uglja termoelektranama. Ovdje treba naglasiti da se cijena prevoza po toni znatno razlikuje po termoelektranama, a dosta je niža za TE Kakanj obzirom na geografski položaj i učešće u nabavci rudnika od kojih se ugalj nabavlja kao i vidove transporta (kod TE Kakanj je veoma niska cijena prevoza uglja iz RMU Kakanj).

12. Usluge održavanja planirane su u iznosu od 18.464 hilj. KM od čega se 51,8% odnosi na djelatnost proizvodnje, a 35,0% na djelatnost distribucije. Ove usluge obuhvataju održavanje (redovno i investiciono) opreme i građevina, sječu šume, iskop i zatrpavanje kanala kod polaganja kablova za električnu mrežu, održavanje vozila, usluge održavanja hardvera i softvera te TK opreme. Ovi troškovi planirani su uz povećanje u odnosu na procenjenju realizaciju za 2016. godinu, obzirom da se očekuju veći obim troškova usluga na održavanju u proizvodnim podružnicama gdje je planiran veći broj remonata u odnosu na 2016. godinu. Shodno EEB-u, planirani su remont na svim agregatima u HE Grabovica i HE Salakovac te remont na svim termoblokovima u TE Kakanj i TE Tuzla osim bloka 3 u TE Tuzla). Pri tome treba uobziriti i da će proizvodnja u TE biti osjetno veća nego u 2016. godini, a u djelatnosti distribucije planiraju se dosta intenzivne aktivnosti na održavanju distributivne mreže. Planirano je i povećanje troškova na ime održavanja hardvera i softvera obzirom na proces informatizacije (uvođenje novih softvera u poslovanju, veći troškovi održavanja licenci) i nastavak postepenog prelaska na daljinsko očitavanje brojila što povlači za sobom dodatne

troškove u vezi hardvera i softvera. Najveći dio troškova održavanja softvera se odnosi na održavanje SAP i Microsoft i Oracle licenci.

13. Troškovi nabavke električne energije i pomoćnih usluga planirani su u iznosu od 93.418 hilj. KM. Od ovog iznosa se na troškove nabavke električne energije (uključujući i nabavku el. energije iz obnovljivih izvora) odnosi 71.427 hilj. KM, a planirani troškovi nabavke električne energije u 2017. godini imaju sljedeću strukturu:

- 17.330 hilj. KM za kratkoročnu kupovinu energije zbog sanacije ispada u proizvodnji i dugoročnu kupovinu za pokrivanje dijela prodane energije,
- 10.000 hilj. KM po osnovu kupoprodaje na tržištu (po ovom osnovu planirano 1.700 hilj. KM prihoda za istu količinu energije),
- 5.340 hilj. KM za nabavku el. energije u vezi pomoćnih usluga,
- 24.523 hilj. KM za prijem po osnovu UPTS-a na 110 kV mreži i distributivnoj mreži,
- 12.805 hilj. KM za nabavku el. energije iz obnovljivih izvora,
- 1.429 hilj. KM za prijem od industrijskih elektrana.

Planirani troškovi u prve četiri alineje odnose se na djelatnost *Trgovine*, dok se troškovi nabavke iz pete i šeste alineje odnose na djelatnost *Snabdijevanja*. Bitno je naglasiti da su značajne količine i troškovi nabavke faktički neizbježni zbog zakonske obaveze otkupa od nezavisnih proizvođača koju EPBiH ima, dok se troškovi nabavke po osnovu UPTS-a javljaju zbog isprepletenosti distributivne mreže sa druge dvije elektroprivrede u BiH.

Za troškove pomoćnih usluga u EES-u je planirano 21.631 hilj. KM od čega se najveći dio odnosi na trošak sistemske usluge (iznos 20.671 hilj. KM, pretežno u djelatnosti distribucije) dok je ostatak od 960 hilj. KM (dio koji se odnosi na kapacitete u vezi pomoćnih usluga) planiran u djelatnosti trgovine. Troškovi (ali i prihodi) u vezi pomoćnih usluga su znatno veći u odnosu na period zaključno sa 2015. godinom, jer je od početka 2016. godine u primjeni novi koncept pomoćnih usluga u elektroenergetskom sistemu BiH.

Također, za troškove u vezi aukcija prekograničnih kapaciteta predviđeno je 360 hilj. KM troškova (planirano kod djelatnosti Trgovine).

14. Troškovi premija osiguranja planirani su u iznosu od 2.859 hilj. KM gdje se planira promijeniti dosadašnju politiku i praksu osiguranja uz selektivniji pristup kod identifikacije imovine koja podliježe većim rizicima i koju treba osigurati. Najveći dio troškova osiguranja se odnosi na premije osiguranja stalnih sredstava (oprema, građevine, vozila) u djelatnostima proizvodnje i distribucije, a manji dio planiranih troškova odnosi se na osiguranja od odgovornosti prema trećim licima (u djelatnosti distribucije) i osiguranje zaposlenih.

15. Drugi troškovi usluga planirani su u iznosu od 12.570 hilj. KM, a obuhvataju troškove poštanskih i telekomunikacionih usluga, troškove službenih putovanja, troškove sistemskih studija (za tu svrhu je planiran trošak od 705 hilj. KM) reprezentaciju, troškove bankarskih usluga, troškove zakupa, troškove reklame, sponzorstva itd. Porast ovih troškova u 2017. godini u odnosu na procjenu ostvarenja za 2016. godinu odnosi se pretežno na rast troškova otpreme pošte u okviru djelatnosti snabdijevanja gdje se povećava obim štampanja, kovertiranja i dostave računa kupcima putem pošte (prema zaključku Vlade FBiH od 20. maja 2016.godine) u odnosu na nivo i dinamiku dostignutu u 2016. godini. Obzirom na aktuelnu cijenu kovertiranja i dostave te broj kupaca tu se planira trošak od preko 5,7 miliona KM što je znatno više nego u dosadašnjem periodu. U okviru ove stavke planirani su i izdaci su medijsku promociju EPBiH uključujući troškove usluga sponzorstva u iznosu 600 hilj. KM.

16. Troškovi amortizacije planirani su u iznosu od 151.641 hilj. KM i odnose se na predračun troškova amortizacije stalnih sredstava shodno Računovodstvenoj politici Društva

odnosno amortizacionim stopama i osnovicama za obračun amortizacije. U strukturi planiranih troškova amortizacije dominantno mjesto zauzima djelatnost *Proizvodnje* na koju se odnosi 57,7% planiranih troškova amortizacije dok se na djelatnost *Distribucije* odnosi 38,3% planskih troškova. Ovi troškovi su planirani u iznosu koji je dosta manji od procenjenog za 2016. godinu i ostvarenja iz proteklih nekoliko godina. Naime, očekuje se promjena amortizacionih stopa (kroz produženje upotrebnog vijeka sredstava) kod značajnog dijela stalnih sredstava u TE Kakanj čiji se upotrební vijek usklađuje sa NERP-om i procenom tehničkih lica u dužini korisnog vijeka obzirom na trenutno stanje ovih sredstava. Inače, očekuje se da efekti kolaudacije investicionih ulaganja budu nešto veći od amortizacije stalnih sredstava kojim prestaje obračun amortizacije u toku 2017. godine. Najveći dio planiranih troškova amortizacije odnosi se na amortizaciju opreme i građevinskih objekata, a jedan dio troškova amortizacije (skoro 8 mil. KM) se odnosi na donirana sredstva i isti ima protustavku u prihodu od donacija na stavci *Ostali prihodi*.

17. Troškovi mrežarina i naknade za NOS planirani su u iznosu 52.858 hilj. KM. Proračun ovih troškova izvršen je prema planiranom/bilansiranom preuzimanju električne energije sa prenosne mreže i važećim tarifama određenim od strane DERK-a u momentu izrade Plana. Od planiranih troškova:

- 49.278 hilj. KM odnosi na troškove prenosa el. energije po osnovu isporuka krajnjim kupcima na distributivnoj mreži, 110 kV naponu i troškove prenosa za EAL (prodaja električne energije za Aluminij d.d.) kod djelatnosti *Trgovine*.
- 3.254 hilj. KM odnosi se na troškove naknade za rad NOS-a BiH,
- 326 hilj. KM odnosi se na korištenje mreže drugih EP radi isporuke krajnjim kupcima.

Važno je istaći da se troškovi prenosa i tarife za rad NOS-a obračunavaju i plaćaju (od strane EPBiH) za energiju koju potroše krajnji kupci. U skladu sa važećim propisima i strukturom distributivne mrežarine, troškovi prenosa i NOS-a za krajnje kupce na distributivnoj mreži planirani su kod djelatnosti *Distribucije*, dok su troškovi prenosa i NOS-a u vezi krajnjih potrošača/kupaca na 110 kV naponu planirani kod djelatnosti *Snabdijevanja* i *Trgovine* za EAL (mrežarine). U odnosu na 2016. godinu planirano je povećanje ovih troškova obzirom da se očekuje/planira veća potrošnja krajnjih kupaca.

18. Troškovi plata i naknada plata planirani su u iznosu od 158.343 hilj. KM i na bazi minimalne satnice (2,72 KM, prije oporezivanja) utvrđene Kolektivnim ugovorom koji je potpisan početkom novembra 2016. godine i stupa na snagu početkom 2017.godine, uz pretpostavke da će u 2017. godini na snazi ostati stope doprinosa i poreza koje su važile u momentu izrade Plana. Pretpostavlja se da će zbog veće satnice doći do porasta nivoa i prosjeka plata bez bitnije promjene vrednovanja radnih mjesta dok bi se prosječan broj zaposlenih trebao zadržati približno broju dostignutom u periodu izrade ovog Plana. Treba napomenuti da će 2017. godina imati jedan radni dan (po principu ponedjeljak-petak) manje u odnosu na uobičajeni godišnji nivo. Pored troškova plata, za plate po osnovu rada zaposlenika EPBiH na investicionim projektima Društva planiran je iznos od 4.764 hilj. KM što daje ukupnu planiranu bruto masu za plate u iznosu 163.107 hilj. KM. Rast isplata po osnovu plata će biti kompenzovan smanjenjem isplata po osnovu regresa (za cca 3.800 hilj. KM) i jubilarnih nagrada (troškovi umanjeni za preko 1.400 hilj. KM) pa ukupni trošak zaposlenih ne bi trebao rasti u odnosu na nivo iz posljednjeg kvartala 2016.godine.

19. Drugi troškovi rada planirani su u iznosu 22.576 hilj. KM i najvećim dijelom obuhvataju naknade (u bruto iznosu, uključujući poreze i doprinose na oporezivi iznos) koje se isplaćuju zaposlenicima po osnovu Pravilnika o radu Društva (naknade za topli obrok i prevoz, regres, naknade za smrtne slučajeve itd.). Naknada za topli obrok planirana je sa troškom u iznosu od

15,60 KM dnevno (uz očekivanje rasta prosjeka plate u FBiH), dok su troškovi naknade za prevoz radnika i regresa za godišnji odmor planirani (sukladno aktima Društva) prema važećim cijenama prevoza, očekivanoj prosječnoj neto plati FBiH u 2017. godini te broju zaposlenika koji ostvaruju prava na te naknade. Na ovoj stavci planirani su i troškovi na ime podsticajnih otpremnina u iznosu 500 hilj. KM kao i troškovi stipendija, naknada pripravniciima-volonterima te naknade članovima organa Društva i sl. Obzirom da je novim Kolektivnim ugovorom predviđeno smanjenje naknade za regres za preko 60% u odnosu na 2016. i ranije godine, to će se odraziti na manje troškove u okviru ove planske stavke.

20. Troškovi vodoprivrednih naknada su planirani u iznosu 24.512 hilj. KM na osnovu zakonskih propisa koji regulišu ovu oblast (konkretno važećih stopa), te na osnovu planirane proizvodnje iz EEB-a za 2017. godinu. Izuzetak su troškovi opće vodoprivredne naknade koji su vezani za isplaćene plate zaposlenicima, te troškovi naknade za zaštitu voda (baziraju se na podacima o ekvivalentnom broju stanovnika). Skoro 99% ovih troškova se odnosi na djelatnost proizvodnje i to posebno podružnicu HE na Neretvi kod koje su posebno veliki (u sumi 21,4 mil. KM) troškovi doprinosa za korištenje hidroakumulacionih objekata i troškovi vodne naknade od posebnog značaja za HNK.

21. Razne dažbine, naknade i članarine planirane su u ukupnom iznosu od 22.856 hilj. KM, a u skladu sa važećim zakonskim propisima i osnovama za obračun poreza, naknada doprinosa i članarina dok su troškovi administrativnih i drugih taksi planirani prema procjeni za plansku godinu. Samo na dvije (varijabilne) naknade odnosi se 63,8% troškova iz ove stavke i to na naknadu za zagađenje zraka (planirano kod obje TE u ukupnom iznosu 5.266 hilj. KM) i naknadu o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenih radom termoelektrana (9.322 hilj. KM). Ostatak se odnosi na komunalne naknade, koncesije, doprinose za građevinsko zemljište, članarine komorama i elektroprivrednim udruženjima, doprinose i poreze koji ne zavise od poslovnog rezultata, razne naknade regulatornim agencijama (DERK, FERK, RAK) i slično.

22. Drugi troškovi poslovanja planirani su za 2016. godinu u iznosu od 8.902 hilj. KM, a obuhvataju izdatke za zaštitarske i usluge čišćenja, zdravstvene usluge (sistematski pregledi zaposlenika), usluge za stručno usavršavanje (edukacija), pretplatu za stručna i službena izdanja, troškove konsultantskih, revizorskih i advokatskih usluga, usluga prevođenja, zatim komunalnih i neproizvodnih usluga, usluge u vezi protivpožarne zaštite i zaštite na radu te razne ostale neproizvodne usluge. Na ovoj stavci planirani su i troškovi poribljavanja u ukupnom iznosu 876 hilj. KM (od čega se preko 90% odnosi na podružnicu HE na Neretvi).

23. Finansijski troškovi i rashodi planirani su u iznosu 4.516 hilj. KM, a odnose se na kamate po kreditima banaka (3.407 hilj. KM), troškove kamata po osnovu aktuarskih obračuna (935 hilj. KM) kao i ostale finansijske rashode (175 hilj. KM). Nisu planirani rashodi (kao ni prihodi) po osnovu kursnih razlika, a očekuje se rast troškova kamata na kredite obzirom na značajan iznos povučenih sredstava u prethodnim godinama (koji će ipak biti intenzivniji kada novi proizvodni objekti uđu u upotrebu u 2018. i 2019. godini). Obzirom da bi trebalo doći do smanjenja iznosa jubilarnih naknada očekuje se smanjenje troškova kamata po osnovu aktuarskih obračuna u odnosu na period zaključno sa 2015. godinom i to za preko 700 hilj. KM.

24. Drugi rashodi planirani su u iznosu od 13.913 hilj. KM, a odnose se na rashode po osnovu šteta i naknada šteta, rashode po osnovu otpisa potraživanja od kupaca, rashode po osnovu otpisa zaliha i smanjenja vrijednost stalnih sredstava. Također, na ovoj planskoj stavci je uključen (kod djelatnosti snabdijevanja) i rashod po osnovu *cut-off-a* električne energije od

6.150 hilj. KM (identičan iznosu prihoda po ovom osnovu). Planirano je da se kvalitetnijom praksom investiranja, upravljanja stalnim i tekućim sredstvima (zalihe, potraživanja) značajno umanje rashodi u odnosu na prethodne godine.

25. Troškovi rezervisanja planirani su u iznosu od 5.541 hilj. KM i odnose se na:

- rezervisanja na ime započetih sudskih sporova 1.533 hilj. KM,
- rezervisanja po aktuarskim obračunima - tekući rad 935 hilj. KM,
- ostala rezervisanja za rizike i troškove u iznosu od 2.943 hilj. KM (od čega 1.107 hilj. KM troškovi demontaže u TE) .

Aktuarski obračuni se odnose na buduće isplate zaposlenicima po osnovu jubilarnih nagrada i otpremnina (kod odlaska u penziju) te isplate naknada za smrtne slučajeve penzionisanih zaposlenika. Obzirom da bi trebalo doći do smanjenja iznosa jubilarnih naknada planirano je smanjenje (za preko 700 hilj. KM) troškova rezervisanja (kao i samih obaveza) po osnovu aktuarskih obračuna u odnosu na period zaključno sa 2015. godinom. Nisu planirani troškovi rezervisanja na ime aktuarskih gubitaka.

Bilješka III– Finansijski rezultat

Planirana dobit za 2017. godinu iznosi 538 hilj. KM što je manje od dobiti koja se procjenjuje za 2016. godinu.

U odnosu na 2016. godinu očekivane glavne negativne okolnosti po rezultat poslovanja u 2017. godini su:

- manje cijene za prodaju (dugoročnu i kratkoročnu) na tržištu;
- smanjenje cijena za pojedine kategorije krajnjih kupaca;
- rast troškova poštanskih usluga zbog prelaska na dostavu računa kupcima putem pošte
- rast troškova održavanja.

Sa druge strane, pozitivne okolnosti bi bile:

- dalji rast obima prodaje krajnjim kupcima,
- izostanak rashoda po osnovu negativnih kursnih razlika (nisu planirani efekti kursnih razlika) koji će negativno uticati na finansijski rezultat za 2016. godinu-
- očekivano smanjenje rashoda po osnovu otpisa potraživanja, smanjenja vrijednosti stalnih sredstava i zaliha;
- novi prihod po osnovu naknada kablovskih operatera po osnovu korištenja infrastrukture EPBiH (distributivna mreža)

Treba pomenuti da nivo prosjeka prodajnih cijena za krajnje kupce u sebi praktično ne sadrži komponentu dobiti obzirom da su u zadnjem tarifnom postupku odobrene simbolične stope povrata na vlastita sredstva u okviru regulatorne osnovice (0,8% na proizvodnju, 0,4% na distribuciju i snabdjevanje), a i taj iznos dobiti je anuliran kroz rast troškova dažbina (uvedene nove dažbine na proizvodnju od preko 20 miliona KM) koji se desio nakon juna 2011. godine.

BILJEŠKE UZ PREDRAČUN BILANSA USPJEHA ZA 2018. I 2019. GODINU

Predračun planiranih prihoda, troškova i rashoda za 2018. i 2019. godinu je u osnovi približan iznosima za 2017. godinu. Glavne razlike u odnosu na tu godinu su sljedeće:

- različiti elementi varijabilnih prihoda i troškova bazirani na veličinama iz EEB (prodaja, količina i struktura proizvodnje električne energije, količine nabavke energije itd.);
- uvođenje u pogon novih objekata sa njihovim očekivanim prihodima i troškovima (kod novih objekata će dominantan trošak biti amortizacija, a značajni će biti i troškovi kamata kao i koncesija);
- razlika u obimu tržišne prodaje, obzirom na proizvodne mogućnosti;
- manji rast procenjenih prodajnih cijena za tržišnu prodaju u odnosu na 2017. godinu za koju su uzete već poznate cijene za dugoročnu prodaju; za dugoročnu i kratkoročnu prodaju u 2018. i 2019. godini planirana je prosječna cijena od 38,7 Eur/MWh;
- za 2018. i 2019. godinu nisu planirani prihodi i troškovi po osnovu kupoprodaje el. energije na tržištu (za ovo u 2017. godini planirano 10.700 hilj. KM prihoda i 10.000 hilj. KM troškova), kao ni prihodi i troškovi u vezi sa prodajom električne energije za Aluminij d.d. Mostar što treba uobziriti kada se oni porede sa 2017. godinom;
- očekivano smanjenje finansijskih prihoda obzirom na planirano korištenje *a vista* i oročenih sredstava Društva za investicione aktivnosti tokom planskog perioda; nakon puštanja u pogon novih proizvodnih objekata doći će do rasta troškova kamata obzirom da će isti većinom biti finansirani iz eksternih izvora;
- planirano je da troškovi zaposlenih budu približni planiranom nivou za 2017. godinu uz manje povećanje zbog zaposlenika u novim proizvodnim objektima i očekivanog rasta plate u FBiH koji će se odraziti na trošak pojedinih naknada; osim toga 2018. i 2019. godina će imati po 1 radni dan više u odnosu na 2017. godinu; plan troškova radne snage uobziruje i provođenje mjera podsticajnih otpremnina.

Za sve tri planske godine troškovi prenosa električne energije, troškovi naknade za rad NOS-a, troškovi sistemskih usluga te troškovi obavezne nabavke električne energije (obnovljivi izvori i nezavisni proizvođači) su planirani na bazi odluka regulatora (DERK i FERK) o odnosnim tarifama koje su važile drugoj polovini 2016. godine. Za sve tri planske godine planirani su slični prihodi i troškovi po osnovu pomoćnih usluga, s tim da je zbog svakodnevnih situacija u EES-u jako teško predvidjeti ove prihode i troškove. Također, u periodu izrade ovog Plana se ne zna obim u kojem će EPBIH biti pružalac pomoćnih usluga u 2017. godini, pa je teško dati preciznu prognozu za 2018. i 2019. godinu.

Generalno, može se reći da su planirani prihodi i troškovi za 2018. godinu niži u odnosu na 2017. godinu zbog manje planirane proizvodnje TE Kakanj što će djelimično biti kompenzirano početkom proizvodnje u mHE na rijeci Neretvici. U 2019. godini proizvodnja raste u odnosu na 2018. zbog početka rada u VP Podveležje i HE Vranduk pa bi i prihodi i troškovi biti približni planiranom iznosu za 2017. godinu.

Planski pristup je da se kroz veći obim proizvodnje i prodaje ostvaruje rast prihoda od osnovnih djelatnosti, a da troškovi i rashodi rastu sporije u odnosu na rast prihoda. Fiksni troškovi se kroz mjere racionalizacije i uštede trebaju smanjivati. Izuzetak je trošak amortizacije gdje je rast neminovan ako se želi povećati obim prodaje (preko povećanja broja

kupaca kroz širenje mreže i priključenja novih kupaca) te obezbjediti pogonska spremnost i ekološka prihvatljivost proizvodnih kapaciteta na duži rok. Planiranim ulaganjima bi se postepeno povećavao trošak amortizacije i kamata, kao i učešće istih u ukupnim troškovima. Treba napomenuti da u planskom periodu i značajnom dijelu stalnih sredstava prestaje obračun amortizacije tako da rast planiranog troška amortizacije ne odstupa značajno od rasta obima proizvodnje i prodaje. Jedan dio rasta troškova amortizacije ima i svoju ekološku dimenziju što se odnosi na poboljšanje ekoloških performansi proizvodnih kapaciteta kao na projekt izgradnje VP Podveležje i mHE na rijeci Neretvici gdje bi se obezbjedila nova energija iz obnovljivih izvora, ali i prihod po osnovu poticanja takve proizvodnje. HE Vranduk bi u planskom periodu trebala raditi tek oko 1,5 mjesec u 2019. godini pa u toj godini neće imati većeg uticaja na obim i strukturu prihoda i troškova kao ni na finansijski rezultat EPBiH u cjelini.

Na narednoj stranici se daje uporedni pregled predračuna bilansa uspjeha iz ovog plana sa procjenom ostvarenja 2016. godine.

Dati su indeksi koji pokazuju:

- odnos između planiranog za 2017. godinu sa procjenom ostvarenja za 2016. godinu,
- odnos između planiranog za 2018. i 2019. godinu sa planom za 2017. godinu.

Uporedba Predračuna Bilansa uspjeha za period 2017-2019. godina sa procjenom ostvarenja za 2016. godinu											
iznosi u hilj.KM											
ŠIFRA PLANSKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	2016 plan	Procjena 2016 ostvarenje	2017 plan	2018 plan	2019 plan	index 2/1	index 3/2	index 4/2		
	broj kolone		1	2	3	4	5	6	7		
6.1./01	Prihodi od prodaje el. energije i pom. usluga	908.475	943.785	961.927	918.486	939.910	101,9	95,5	97,7		
	- prihod od prodaje krajnjim kupcima EP BiH	699.745	674.578	676.937	682.432	696.485	100,3	100,8	102,9		
	- prihod od neovlaštene potrošnje	802	500	515	517	521	103,0	100,4	101,2		
	- prihod po osnovu cut-off-a	6.300	6.150	6.150	6.150	6.150	100,0	100,0	100,0		
	-prihod od prodaje drugim kupcima u BiH	172.859	219.446	240.702	180.291	186.224	109,7	74,9	77,4		
	-prihod od izvoza el. energije	24.090	14.614	24.724	39.466	40.901	169,2	159,6	165,4		
	-prihod od prodaje pomoć. usluga uključujući i el. Energiju	4.680	28.497	12.900	9.630	9.630	45,3	74,7	74,7		
6.1./02	Prihod od prodaje sporednih i nus proizvoda	15.510	14.196	15.447	15.709	16.039	108,8	101,7	103,8		
6.1./03	Prihodi od prodaje materijala i usluga	24.039	25.786	27.555	27.580	24.751	106,9	100,1	89,8		
	- prihod od naknada priključenja	17.800	19.688	17.800	17.800	17.800	90,4	100,0	100,0		
	- ostali prihod od prodaje mater. i usluga	6.239	6.098	9.755	9.780	6.951	160,0	100,3	71,3		
6.1./04	Prihod od finansiranja	8.157	9.066	6.952	6.764	5.664	76,7	97,3	81,5		
6.1./05	Ostali prihodi	18.288	24.656	17.908	16.361	15.443	72,6	91,4	86,2		
	UKUPNI PRIHODI	974.469	1.017.489	1.029.790	984.900	1.001.807	101,2	95,6	97,3		
6.1./08	Materijal za proizvodnju električne energije	356.698	363.079	388.747	375.139	374.743	107,1	96,5	96,4		
6.1./09	Materijal za održavanje	14.429	12.213	13.922	14.204	14.080	114,0	102,0	101,1		
6.1./10	Ostali troškovi materijala	6.652	5.439	6.185	6.131	6.132	113,7	99,1	99,1		
6.1./11	Troškovi prevoza uglja	24.238	26.441	27.429	27.065	27.435	103,7	98,7	100,0		
6.1./12	Usluge održavanja	16.425	13.504	18.464	18.181	20.165	136,7	98,5	109,2		
6.1./13	Troškovi nabavke el. energije i pomoćnih usluga	60.620	97.865	93.418	67.605	68.989	95,5	72,4	73,8		
6.1./14	Premije osiguranja	3.110	1.370	2.859	2.869	2.937	208,7	100,4	102,7		
6.1./15	Drugi troškovi usluga	10.903	9.188	12.570	12.571	12.581	136,8	100,0	100,1		
6.1./16	Troškovi amortizacije	169.949	171.516	151.641	151.620	157.564	88,4	100,0	103,9		
6.1./17	Troškovi mrežarina i naknade za NOS	46.214	46.023	52.858	47.239	48.120	114,9	89,4	91,0		
6.1./18	Plate i naknade plata	153.420	149.850	158.343	158.451	157.822	105,7	100,1	99,7		
6.1./19	Drugi troškovi rada	27.978	25.678	22.576	22.711	22.744	87,9	100,6	100,7		
6.1./20	Vodoprivredne naknade	26.792	23.769	24.512	24.637	24.728	103,1	100,5	100,9		
6.1./21	Razne dažbine, naknade i članarine	23.141	22.281	22.856	23.075	23.266	102,6	101,0	101,8		
6.1./22	Drugi troškovi poslovanja	8.200	8.158	8.902	8.972	8.950	109,1	100,8	100,5		
6.1./23	Finansijski troškovi i rashodi	5.558	8.210	4.516	4.478	9.060	55,0	99,2	200,6		
6.1./24	Drugi rashodi	14.575	19.258	13.913	13.325	13.082	72,2	95,8	94,0		
6.1./25	Troškovi rezervisanja	4.909	12.359	5.541	5.390	5.089	44,8	97,3	91,8		
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI	973.812	1.016.199	1.029.252	983.664	997.487	101,3	95,6	96,9		
	PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA	657	1.289	538	1.236	4.320	41,7	230,0	803,6		

Predračun gotovinskog toka za period 2017-2019.			
	u mil. KM		
predračun rađen bez PDV-a kao neutralnog elementa posmatranog na godišnjem nivou	2017	2018	2019
PRILIVI SREDSTAVA IZ POSLOVNE AKTIVNOSTI			
Prilivi po osnovu prodaje el. energije i pomoćnih usluga	942,2	898,7	919,8
Prilivi po osnovu tehnol.pare, toplotne energije, šljake i pepela	14,1	14,3	14,6
Prilivi od prodaje materijala i usluga (prikjučici, tenderi, elektroenergetske saglasnosti)	27,6	27,6	24,8
Ostali prilivi (kamate, naplaćena potraživanja i sl.)	11,4	11,0	10,1
I UKUPNO PRILIVI iz poslovne aktivnosti	995,3	951,6	969,3
ODLIVI SREDSTAVA IZ POSLOVNE AKTIVNOSTI			
Materijal za proizvodnju (uključujući prevoz uglja)	432,8	426,3	427,1
Materijal i usluge održavanja	32,4	32,4	34,2
Ostali materijali i usluge (uključeni tr. prenosa i NOS-a)	83,4	77,8	78,7
Odlivi po osnovu zaposlenih (plate, naknade zaposlenim i sl.)	180,9	181,2	180,6
Razne dažbine (vodoprivr. naknade, porezi, naknade i sl.)	47,4	47,7	48,0
Ostali odlivi (rezervisanja, nabavka el. energije i dr.)	101,7	75,7	76,9
- po osnovu nabavke el.energije i pomoćnih usluga	93,4	67,6	69,0
- isplate po osnovu sudskih sporova i dr. rezervisanja	4,6	4,5	4,2
- isplate po osnovu jubilarnih nagrada, otpremnina	2,2	2,2	2,3
- ostalo (usluge, roba, štete)	1,5	1,5	1,4
Efekat smanjenja stanja zaliha i avansa prema rudnicima (zbirni)	-3,0	-3,0	-3,0
II UKUPNO ODLIVI iz poslovnih aktivnosti	875,6	838,1	842,5
III NETO GOTOVINSKI TOK IZ POSLOVNE AKTIVNOSTI (I-II)	119,7	113,5	126,7
PRILIVI SREDSTAVA IZ ULAGAČKE AKTIVNOSTI			
Prodaja stalnih sredstava i otuđenje udjela			
Ostali prilivi iz ulagačke aktivnosti	2,5	1,0	0,5
IV UKUPNO PRILIVI iz ulagačke aktivnosti (dividenda ZD Eldis tehnika)	2,5	1,0	0,5
ODLIVI SREDSTAVA IZ ULAGAČKE AKTIVNOSTI			
Sticanje stalnih sredstava po osnovu raspoloživih vlastitih sredstava	175,5	121,0	114,3
V UKUPNO ODLIVI iz ulagačke aktivnosti	175,5	121,0	114,3
VI NETO GOTOVINSKI TOK IZ ULAGAČKE AKTIVNOSTI (IV-V)	-173,0	-120,0	-113,8
PRILIVI SREDSTAVA IZ FINANSIJSKE AKTIVNOSTI			
Povrat pozajmljenih sredstava (povrat pozajmica od rudnika)			
Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti (umanjenje postojećih oročenih depozita)	45,9	39,4	32,8
VII UKUPNO PRILIVI iz finansijskih aktivnosti	45,9	39,4	32,8
ODLIVI SREDSTAVA IZ FINANSIJSKE AKTIVNOSTI			
Vraćanje uzetih kredita (odnosi se na postojeće kredite)	12,7	14,1	16,4
Otplata novih kredita za KI (jredit za avans bloka 7, VP Podveležje i MHE Neretvica)	8,8	17,7	28,3
Neto isplata dividendi (% od dobiti, umanjeno za potraž. od vlasnika po osn subv.)	0,1	0,1	0,1
Odliv po osnovu korekcije PDV prijava (pretvaranje avansa u pozajmice rudnicima)	10,0		
Ostali odlivi iz finans. aktivnosti (pozajmice rudnicima za podstic. otpremnine i dr)	1,0	1,0	1,0
VIII UKUPNO ODLIVI iz finansijskih aktivnosti (VII-VIII)	32,6	32,9	45,8
IX NETO GOTOVINSKI TOK IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI	13,3	6,5	-13,0
X Neto povećanje (smanjenje) gotovine (III+VI+IX)	-40,0	0,0	0,0
Procenjeno stanje gotovine na 31. 12 2016. g. 70 mil KM, procenjeno stanje oročenih depozita 131,3 mil. KM			
PG Stanje gotovine na početku godine	70,0	30,0	30,0
KG Stanje gotovine na kraju godine	30,0	30,0	30,0
X Neto povećanje (smanjenje) gotovine (KG-PG)	-40,0	0,0	0,0

Predračun bilansa stanja za period 2017-2019. godina

					(u mil. KM)
<i>Pozicija</i>		procj st. 31.12.2016	st. 31.12.2017	st. 31.12.2018	st. 31.12.2019
Stalna imovina i dugor. plasmani		2.948,38	3.491,65	3.910,18	4.470,58
Kratkoročna imovina		442,53	315,28	287,38	263,89
- zalihe		65,00	62,00	59,00	56,00
- dati avansi		70,00	15,00	15,00	15,00
- novac		70,00	30,00	30,00	30,00
- kratkoročna potraživanja		135,00	136,35	137,71	139,09
- kratkoročni finansijski plasmani		87,53	56,93	30,67	8,80
- potraž. za PDV i akt vrem. razgr. (AVR)		15,00	15,00	15,00	15,00
Ukupno aktiva		3.390,91	3.806,93	4.197,56	4.734,47
Kapital		2.985,91	2.986,45	2.987,69	2.992,01
Dugoročna rezervisanja		145,00	137,75	130,86	124,32
Dugoročne obaveze		155,00	566,48	949,82	1.474,08
Kratkoročne obaveze		75,00	86,25	99,19	114,07
Pasivna vremenska razgr (PVR)		30,00	30,00	30,00	30,00
Ukupno pasiva		3.390,91	3.806,93	4.197,56	4.734,47

Obim aktive i pasive se iz godine u godinu povećava obzirom na planirana ulaganja te značajno finansiranje istih iz eksternih izvora. Planiranim ulaganjima se uvećava vrijednost stalnih sredstava (obzirom da su veća od planiranih troškova amortizacije), ali i dugoročnih obaveza (tačnije dugoročnih obaveza po finansijskim kreditima). Također, opada iznos novca i kratkoročnih finansijskih plasmana, jer bi se ulaganja u znatnoj mjeri finansirala iz vlastitih novčanih sredstava. Pozicija zaliha se planira smanjivati iz godine u godinu provođenjem mjera na optimizaciji upravljanja zaliha, ali će generalno zavisiti i od kretanja zaliha uglja na depoiima termoelektrana, a u predračunu su uzete zalihe uglja prema EEB-u za period 2017-2019. godina.

Nije planirano da će vlasnici kapitala EP BIH vršiti dokapitalizaciju Društva tokom planskog perioda te su promjene u okviru klase kapitala vezane samo za dobit koja se planira u planskom periodu.

Treba napomenuti da je procjena za kraj 2016. godine rađena u periodu izrade Plana (sredina novembra 2016., korištene krajnje vrijednosti sa oktobrom 2016. i pretpostavljena kretanja pozicija do kraja 2016. godine) te će se krajnje stanje pozicija bilansa stanja za 2016. godinu znati tek u februaru 2017. godine.

Raspodjela planirane dobiti

Članom 37. i 38. Zakona o javnim preduzećima Uprava Javnog preduzeća predlaže raspored dobiti u jednoj finansijskoj godini i raspored dobiti po godinama trogodišnjeg planskog perioda, vodeći računa o preporukama Odbora za reviziju, ukupnim finansijskim obavezama Javnog preduzeća u godini koja slijedi, kao i o iznosu kapitalnih izdataka, te drugim investicijama neophodnim za pravilno održavanje i razvoj preduzeća.

Članom 40. Zakona o javnim preduzećima Odluku o raspodjeli dobiti donosi Skupština Društva po prijedlogu Uprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za reviziju i Nadzornog odbora.

Predlaže se da se planirana dobit po godinama planskog perioda rasporedi na sljedeći način:

O P I S	2017. hilj. KM / udio	2018. hilj. KM / udio	2019. hilj. KM / udio
1. planirana dobit	537,57	1.236,34	4.319,77
1.1. fond rezervi (zakonska obaveza)	107,51 / 20 %	247,27 / 20%	863,95 / 20%
1.2. neraspoređena dobit			
1.3. dividende	430,06/ 80 %	989,07 / 80 %	3.455,82 / 60%

7 PLAN LJUDSKIH RESURSA

Društvo će u periodu 2017-2019. godina, djelovanjem u skladu sa temeljnim opredjeljenjima utvrđenim Politikom upravljanja ljudskim resursima, prvenstveno zapošljavanjem kvalitetnih kadrova i to u pravilu putem javnog oglašavanja, motiviranjem i obukom radnika, obezbijediti postizanje planskih rezultata i ostvarenje ciljeva Društva.

Po pitanju broja radnika i troškova radne snage, planirano je da se koeficijenti produktivnosti po radniku minimalno zadrže na dostignutom nivou uz zadovoljenje uslova da ukupni troškovi radne snage ne prelaze planirani iznos za 2016. godinu.

Plan ljudskih resursa 2017-2019. godina

Djelatnosti	Procjena 31.12.2016.		Plan 2017.					Plan 2018.					Plan 2019.				
	N	P	prestanak	Novi prijemi			Plan 31.12.2017.	prestanak	Novi prijemi			Plan 31.12.2018.	prestanak	Novi prijemi			Plan 31.12.2019.
				N	O	P			N	O	P			N	O	P	
PROIZVODNJA	1685	10	40	32	42	23	1677	60	54	43	23	1671	63	57	43	23	1665
DISTRIBUCIJA	2202	19	77	62	45	17	2187	66	59	39	17	2180	84	76	42	17	2172
SNABDIJEVANJE	360	3	8	6	18	3	358	9	8	13	3	357	12	11	9	3	356
TRGOVINA	23	1	0	0	0	1	23	0	0	0	1	23	0	0	0	1	23
FUNKCIJE POTPORE	304	2	4	3	0	2	303	11	10	0	2	302	6	5	0	2	301
UKUPNO EP BIH	4574	35	129	103	105	46	4548	146	131	95	46	4533	165	149	94	46	4517

N-neodređeno, O-određeno, P-pripravnici

Tabela iznad predstavlja planski okvir u kojem se ima kretati broj zaposlenih. Planirani broj prijema na neodređeno vrijeme je 80% (u 2017. godini), odnosno 90% (u 2018. i 2019. godini) od planiranog broja prestanaka ugovora o radu po sili zakona. Potrebe za zapošljavanjem će se preispitivati kontinuirano od strane Uprave Društva, te će se svi prijedlozi za zapošljavanje morati detaljno obrazložiti. U slučaju potreba poslovanja, biće omogućena preraspodjela zaposlenika prilikom zapošljavanja između djelatnosti i podružnica i to u okviru planiranog broja za nivo Društva, a na osnovu Odluke Uprave Društva.

Na osnovu navedenih kriterija za planiranje u planovima djelatnosti i u Operativnom programu Direkcije će biti detaljno razrađeni planovi ljudskih resursa. Planovi će sadržavati konkretan pregled radnih mjesta koja će biti popunjavana, vrstu zapošljavanja (određeno, neodređeno), plan prijema pripravnika, kao i dinamiku realizacije. U Operativnom programu Direkcije biće razrađen plan za funkcije potpore (zajedničke funkcije Društva), a u planovima djelatnosti biće razrađeni planovi djelatnosti uključujući i odgovarajuće sektore u Direkciji. Planovi ljudskih resursa će se u toku planskog perioda analizirati i po potrebi revidirati u skladu sa promjenama koje budu rezultat prestrukturiranja (u organizacijskom, pravnom i računovodstvenom smislu), te u skladu sa rezultatima realizacije novih poslovnih mogućnosti.

Kod odlaska u penziju radnika sa radnog mjesta za koje je važećom sistematizacijom predviđen VI stepen stručne spreme, popunjavanje upražnjenog radnog mjesta će se izvršiti radnikom koji ima IV ili VII stepen stručne spreme, uz izmjenu sistematizacije za konkretno radno mjesto sa kojeg radnik ide u penziju, u zavisnosti od složenosti poslova tog radnog mjesta. Ukoliko je sistematizacijom predviđeno više izvršilaca, u tom slučaju, izmjenice se sistematizacija na način da se smanji broj izvršilaca, te sa VI stepenom utvrdi stvarni broj istih, a izmjenom sistematizacije za novo radno mjesto predvidi IV ili VII stepen stručne spreme, u zavisnosti od složenosti poslova tog radnog mjesta.

U planovima ljudskih resursa nisu planirana nova zapošljavanja niti će se vršiti unutrašnja preraspodjela na poslovima očitavanja, održavanja vozila i radnih mašina i održavanja čistoće, o čemu će odluka biti donesena naknadno. Iznimno, prijem radnika na navedene poslove moći će se realizovati radi zamjene radnika koji je odsutan sa radnog mjesta zbog bolovanja dužeg od 42 dana i to na isto radno mjesto na kojem je zaposlen radnik radi čijeg odsustva se predlaže zamjena. Zabranjeno je zapošljavanje novih radnika na poslovima fizičko-tehničke zaštite po bilo kom osnovu, kao i interno raspoređivanje.

Djelovaće se u pravcu povećanja udjela radnika u neposrednoj eksploataciji u odnosu na upravljačke i potporne procese i održavanje.

Angažovanje pripravnika stipendista Društva planirano je na način da se termin angažovanja pripravnika radi obavljanja pripravnčkog staža uskladi sa istekom Ugovora o stipendiranju.

Broj radnika u organizacionim jedinicama koje će voditi izgradnju novih proizvodnih jedinica će se odrediti nakon donošenja odluke o njihovoj izgradnji i određivanja metodologije upravljanja tim projektima.

U cilju poboljšanja nepovoljne starosne strukture, zapošljavanje novih radnika u Društva će se vršiti prvenstveno iz reda mladih i to onih koji su uspješno obavili pripravnčki staž, a koji su pokazali najbolje rezultate.

Angažman mladog visokostručnog stručnog kadra djelimično će se obezbjeđivati kroz stipendiranje studenata koji su u toku školovanja ostvarili najbolje rezultate, a u skladu sa potrebama Društva.

U slučajevima neplaniranih prestanaka ugovora o radu, zapošljavanje novih radnika će se vršiti samo ukoliko je to neophodno da bi se obezbjedilo nesmetano odvijanja procesa rada.

U slučaju privremene spriječenosti za rad (bolovanja) radnika u trajanju dužem od 42 dana i odsustva radnika sa posla usljed korištenja porodiljskog odsustva i u drugim sličnim opravdanim slučajevima, može se izvršiti zapošljavanje novog radnika na određeno vrijeme, ali samo ako ne postoji mogućnost angažovanja drugih radnika i najduže do povratka radnika sa bolovanja, odnosno do povratka sa porodiljskog ili drugog odsustva, uz poštivanje opredjeljenja da se koeficijenti produktivnosti po radniku minimalno zadrže na dostignutom nivou te da troškovi radne snage ne prelaze planirani iznos za 2016. godinu.

Kroz provođenje podsticajnih otpremnina ili drugih odgovarajućih mjera, djelovaće se u cilju poboljšanja nepovoljne starosne strukture zaposlenih, racionalizacije broja zaposlenih i rješavanja problema izazvanih postojanjem velikog broja radnika sa preostalim radnom sposobnošću - invalidi II kategorije invalidnosti, koji je naročito izražen u podružnicama Društva, kao i na određene kategorije radnika koje kroz proces prestrukturiranja i reinženjeringa budu identifikovane kao ciljne kategorije na koje trebaju biti usmjerene podsticajne otpremnine ili druge odgovarajuće mjere.

U toku planskog perioda će se preduzeti aktivnosti na uspostavljanju sistema ocjenjivanja radne uspješnosti, uz angažovanje konsultanta.

Zapošljavanje u Društvu, odnosno u vladajućem društvu i budućim zavisnim Društvima iz oblasti elektroprivrednih djelatnosti koja će se formirati kao rezultat procesa prestrukturiranja Društva, će se vršiti prvenstveno iz postojećih ljudskih resursa, internim raspoređivanjem

radnika. Zapošljavanje novih radnika izvan Društva će se vršiti u slučajevima kada se ne može obezbijediti interno raspoređivanje odgovarajućih kadrova unutar Društva.

Uzimajući u obzir da je obrazovanje jedan od najvažnijih segmenata upravljanja i razvoja ljudskih resursa, najefikasniji način ostvarenja konkurentnih prednosti i temeljna pretpostavka ulaska na otvoreno tržište, obučavanja radnika koji će se u planskom periodu fokusirati na slijedeće oblasti:

- menadžerska znanja i sposobnosti,
- multidisciplinarna znanja neophodna za rekonstrukciju i izgradnju novih objekata,
- savremene tehnologije i nove metode rada i upravljanja u elektroenergetici i rudarstvu,
- tržište električne energije, liberalizacija tržišta,
- kreiranje i primjena mjera upravljanja potrošnjom,
- energetska efikasnost,
- obnovljivi izvori električne energije,
- sistemi kvaliteta u elektroprivrednoj i rudarskoj djelatnosti,
- uspostavljanje sistema upravljanja sigurnošću informacija,
- upravljanje ljudskim resursima,
- aktuelna zakonska regulativa iz oblasti radnog prava, privrednih društava, finansijskog poslovanja i dr.,
- unapređenje znanja iz oblasti zaštite okoline i
- zaštita na radu i zaštita od požara.

Potrebe za stručnim i profesionalnim razvojem radnika će se realizovati i upućivanjem radnika na seminare, konferencije, kurseve, obučavanje za sticanje /produžavanje važenja licenci, certifikata, stručnih i dr. ispita, kao i upućivanjem na druge vidove obučavanja.

U skladu sa aktima Društva, krovno sa nivoa Društva će se voditi aktivnosti koje se odnose na stipendiranje studenata (putem javnog konkursa).

Program obučavanja na nivou Društva koji se utvrđuje na osnovu potreba procesa rada i rezultata anketa će se realizirati centralizirano sa nivoa Društva.

Osim standardnih metoda obučavanja radnika, u planskom periodu će se provoditi obučavanje radnika korištenjem rješenja iz oblasti učenja na daljinu, putem vlastitog edukacionog portala.

8 PLAN ULAGANJA

8.1 Politika ulaganja

Društvo će u narednom planskom periodu nastojati ispuniti planirani nivo ulaganja u cilju ostvarenja definisanih poslovnih ciljeva. Postepenim usmjeravanjem ulaganja sa rekonstrukcije i revitalizacije postojećih proizvodnih objekata na nove proizvodne objekte želi se postići pravovremeno uključivanje novih proizvodnih objekata, sa savremenim tehnološkim procesima proizvodnje električne energije u proizvodni portfolio EPBiH.

Ovim ulaganjima se pored izgradnje zamjenskih objekata teži povećanju instalisanih kapaciteta, dostizanju standarda kvaliteta isporuke u skladu sa Općim uslovima, sigurnom i stabilnom snabdijevanju kupaca električnom energijom, podizanju stepena iskorištenja raspoloživih resursa i energetske efikasnosti i zadovoljavanju okolinskih zahtjeva.

Politika ulaganja je:

- U proizvodnji smanjivati ulaganje u postojeće objekte koji su pri kraju životne dobi, a intenzivirati ulaganje u nove projekte kroz kapitalne investicije;
- U distribuciji održati nivo ulaganja u skladu sa raspoloživim sredstvima, uz korištenje tekućih i po potrebi novih kreditnih sredstava, kao i uz ciljano smanjenje postojećih zaliha materijala predviđenog za nove objekte;
- Ostala (zajednička) ulaganja postepeno reducirati i svesti ih samo na sistemsku infrastrukturu;
- Realizirati odluke o dokapitalizaciji rudnika, te pripremiti plan ulaganja za naredni period u skladu sa dugoročnim planovima razvoja termokapaciteta i prestrukturiranja rudnika.

8.2 Prioriteti ulaganja

Kvantifikacija najvažnijih strateških ciljeva EPBiH kroz plan ulaganja:

- **Izgradnja novih zamjenskih termo kapaciteta i novih proizvodnih kapaciteta iz obnovljivih izvora:**
 - iznos ulaganja: 1,9 milijardi KM,
 - broj projekata početak gradnje: 4
 - broj projekata koji ulaze u proizvodnju do kraja planskog perioda: 3
- **Dokapitalizacija rudnika:**
 - Ulaganje od 381 milion KM po već donesenim odlukama iz perioda 2010.-2016.

Pojedinačni projekti koji imaju najveći prioritet ili minimalni cilj koji treba realizirati:

- **Početak gradnje novih kapitalnih projekata:**
 - TE Tuzla Blok 7
 - HE Janjici
 - mHE na Neretvici
 - VE Podveležje
- **Realizacija ulaganja u distributivne objekte** (dostizanje standarda kvaliteta) u planiranom iznosu

Programom o prestrukturiranju elektroenergetskog sektora u Federaciji BiH prioritet je:
– **Osnivanje Operatora distributivnog sistema**

Nove elektrane koje bi trebale biti završene i stavljene u pogon prije isteka planskog perioda su VE Podveležje, mHE na Neretvici (I faza) i HE Vranduk.

Realizacija planiranih ulaganja po djelatnostima u 2017. godini, vršiće se usmjeravanjem ulaganja po prioritetu razvojnih projekata i po ranijim ulaganjima za koja su već donesene investicione odluke.

U oblasti **proizvodne djelatnosti** za 2017. godinu ističu se projekti: redovni remont blokova u TE Kakanj te blokova 4, 5 i 6 u TE Tuzla, rekonstrukcija vodostanskog zatvarača u HE Jablanica, zamjena turbinske regulacije i sistema upravljanja u HE Grabovica.

U dijelu ulaganja **djelatnosti distribucije** u 2017. godini izdvajaju se oblasti: prelazak distributivne mreže na naponski nivo 20 kV, rekonstrukcija i izgradnja elektrodistributivnih objekata, rekonstrukcija obračunskih mjesta, sistemi nadzora i upravljanja, priključenje na distributivnu mrežu i ROMM i AMM/AMR, te osnivanje ODS-a.

U **djelatnosti snabdijevanja i trgovine** u 2017. godini prioritet su rekonstrukcija i sanacija poslovnih objekata, SCADA, SDNiU.

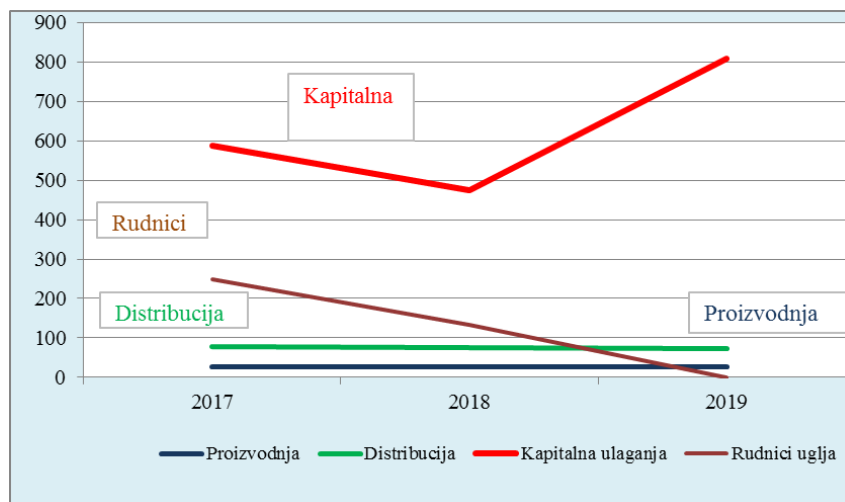
U oblasti **kapitalnih ulaganja** sa nivoa društva prioriteti su dati u strateškim ciljevima EPBiH.

Ulaganja **u zajedničke projekte** odnose se na ulaganja IKT (Direkcija i zajednički IKT projekti) za infrastrukturu, tehničke sisteme upravljanja, licence, razvojne projekte itd.

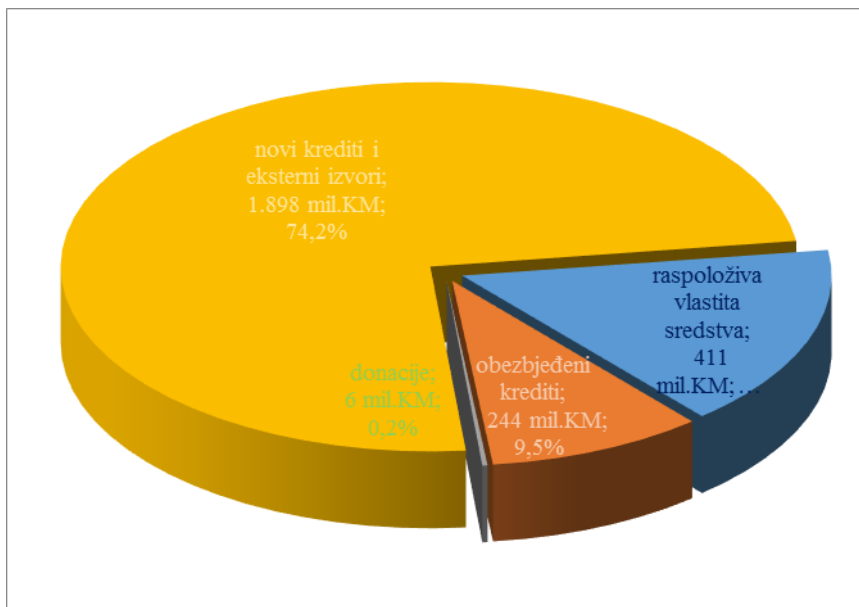
Rezultat ovakve politike ulaganja je vidljiv kroz suštinske promjene strukture ulaganja koje se vide na grafičkom prikazu dinamike. Kapitalna ulaganja u prvoj godini iznose 62 %, a u trećoj godini oko 88 % godišnjih ulaganja. Posmatrajući sveukupno ulaganje u tri godine 72 % se odnosi na nove kapitalne projekte.

Strukturu sredstava za ulaganje u trogodišnjem periodu čine:

- Raspoloživa vlastita sredstva od 411 mil. KM koja proizilaze iz planiranog gotovinskog toka iz poslovnih aktivnosti i stanja novčanih sredstava sa krajem 2016. godine
- Obezbjeđena kreditna sredstva 244 mil. KM
- Donacije 6 mil. KM
- Potrebni novi krediti i eksterni izvori 1,9 milijardi KM, od čega za kapitalna ulaganja 1,2 milijardi KM.

Raspoloživa vlastita sredstva za ulaganje u narednom periodu procijenjena su na osnovu predračuna gotovinskog toka, pri čemu se, između ostalog, vodilo računa o obavezama na ime servisiranja kredita, kao i postepenom smanjenju oročenih depozita (što je u vezi sa planiranim finansijskim prihodima za planski period). Na taj način dobivena su raspoloživa vlastita sredstva u iznosu od 411 miliona KM. Ovdje treba napomenuti da će sredstva potrebna za finansiranje rada vlastitih zaposlenika (plate i druge redovne naknade) na investicijama iznositi cca. 5,4 mil. KM godišnje odnosno 16,2 mil. KM za trogodišnji planski period gdje se vlastiti rad na investicijama pretežno odnosi na djelatnost distribucije u iznosu od 13,2 mil.KM.

Ukupne investicione potrebe u trogodišnjem periodu iznose 2,6 milijardi KM, za koje je planirano da se obezbijede sredstva iz novih kredita i eksternih izvora u iznosu od 1,9 milijardi KM, prije svega za potrebe kapitalnih ulaganja i dokapitalizaciju rudnika.

Tokom planskih godina, zavisno od sticanja uslova za realizaciju pojedinih projekata, donosiće se odluke o novim izvorima finansiranja ili revidiranju planova.

Plan ulaganja - raspoloživa sredstva						hilj. KM	
Ulaganja po djelatnostima		2017.	2018.	2019.	Ukupno	udio	
I	Djelatnost proizvodnja - planirana ulaganja	26.218	25.573	25.425	77.216	3,0%	
Ia	Planirana ulaganja za projekte djel. proizv.	25.505	25.054	24.896	75.455		
Ib	Planiranja ulaganja za IKT projekte u djel. proizv.	713	519	529	1.761		
1	Vlastita sredstva - amortizacija (30%)*	32.134	33.130	40.898	106.161		
2	Povrat postojećih kredita	4.849	5.425	16.003	26.277		
II	Djelatnost distribucija - planirana ulaganja	74.499	74.270	70.993	219.762	8,6%	
IIa	Planirana ulaganja za projekte djel. distr.	61.896	73.204	70.174	205.274		
IIb	Planiranja ulaganja za IKT projekte u djel. distr.	2.603	1.066	819	4.488		
IIc	Osnivanje ODS-a - osnivački ulog u novcu	10.000	0	0	10.000		
1	Vlastita sredstva - amortizacija	43.858	44.652	45.457	133.966		
2	Vlastita sredstva - postojeće zalihe (smanjenje)	3.000	3.000	3.000	9.000		
3	Vlastita sredstva - priključci	17.800	17.800	17.800	53.400		
4	Vlastita sredstva - osnivački ulog u novcu za ODS	10.000	0	0	10.000		
5	Obezbeđeni krediti	6.541	17.378	14.669	38.588		
6	Donacije	2.457	1.154	0	3.611		
7	Povrat postojećih kredita	6.894	7.673	8.088	22.655		
III	Djelatnost snabdijevanje i trgovina - planirana ulaganja	2.672	1.196	1.121	4.989	0,2%	
IIIa	Planirana ulaganja za projekte djel. snabdij.	2.012	810	725	3.547		
IIIb	Planiranja ulaganja za IKT projekte u djel. snabdij.	660	386	396	1.442		
1	Vlastita sredstva - amortizacija	796	799	813	2.408		
IV	Kapitalna ulaganja - planirana	576.925	478.309	809.515	1.864.749	72,9%	
1	Vlastita sredstva - amortizacija (70% od amort. djel. proiz.)	74.979	75.304	76.552	226.834		
2	Obezbeđeni krediti (strateški partneri i sl.)	17.047	95.669	120.840	233.556		
3	Eksterno finansiranje-nedostajuća sredstva	288.121	277.534	607.827	1.173.482		
4	Donacije	1.187	1.000	500	2.687		
5	Povrat postojećih kredita	37.683	67.119	77.941	182.743		
V	Zajednički projekti - planirana ulaganja	2.973	2.140	1.805	6.918	0,3%	
Va	IKT (Direkcija i zajednički projekti IKT-a)	2.373	1.915	1.590	5.878		
Vb	Ostala ulaganja **	600	225	215	1.040		
1	Vlastita sredstva - amortizacija	3.353	3.367	3.423	10.143		
VI	Planirana dokapitalizacija ZD rudnika uglja	167.284	173.949	39.763	380.996	14,9%	
VIa	Dokapitalizacija po već donesenim odlukama (2010-2015)	56.545	6.370	0	62.915		
VIb	Dokapitalizacija po donesenim odlukama u 2016	110.739	167.579	39.763	318.081		
VII	Planirana dokapitalizacija neelektroprivrednih ZD	2.500	1.000	500	4.000	0,2%	
VIIa	Dokapitalizacija ostalih ZD	2.500	1.000	500	4.000		
1	Vlastita sredstva - dobit ZD iz ranijeg perioda	2.500	1.000	500	4.000		
	Ukupno ulaganje (I+II+III+IV+V+VI+VII)	853.071	756.437	949.122	2.558.630	100%	
VIII	Struktura ulaganja	2017.	2018.	2019.	Ukupno	udio	
1	Raspoloživa vlastita sredstva***	175.500	121.000	114.300	410.800	16,1%	
2	Donacije	3.644	2.154	500	6.298	0,2%	
3	Obezbeđeni krediti (II5 + IV2)	27.047	95.669	120.840	243.556	9,5%	
4	Nedostajuća sredstva	646.880	537.614	713.482	1.897.976	74,2%	
	Izvori ulaganja (VIII1+VIII2+VIII3+VIII4)	853.071	756.437	949.122	2.558.630	100%	

* - 70% iznosa amortizacije iz djelatnosti proizvodnje preneseno kapitalnim investicijama. U iznos amortizacije u 2018. i 2019. godini uključena i mHE Neretvica, a u 2019. godini još i VE Podveležje i HE Vranduk. Shodno tome je u tim godinama uključen i iznos povrata za otplatu kredita za ta proizvodna postrojenja respektivno.

** - ostala ulaganja sadrže: punionice za električna vozila, i razvojne projekte

*** - Po predračunu gotovinskog toka za period 2017.-2019. na strani 40. ovog Plana

Da bi se realizovala planirana ulaganja potrebno je obezbijediti nedostajuća sredstva u iznosu 1,9 milijardi KM, putem eksternih izvora (kredit, projektni partneri, i dr.), od čega se većina odnosi na potrebne eksterne izvore za nova kapitalna ulaganja.

Kao raspoloživi nivo vlastitih sredstava za ulagačke aktivnosti uzet je nivo amortizacije prema odobrenju iz III tarifnog postupka FERK-a, korigovan za:

- procenat promjene obima proizvodnje za djelatnost proizvodnje,
- procenat promjene neto distribucije za djelatnost distribucije i
- procenat promjene broja kupaca za djelatnost snabdijevanja I reda.

Ove promjene se odnose na podatke iz EEB-a i broja kupaca za 2011. godinu kao referentne veličine u zadnjem tarifnom postupku.

Kod djelatnosti proizvodnje nivo amortizacije je dodatno uvećan za pripadajući dio troška amortizacije za proizvodnju toplotne energije i tehnološke pare u termoelektranama, te za planirani trošak amortizacije za vjetroelektrane u 2017. i 2018. godini.

Kod djelatnosti distribucije nivo amortizacije je dodatno uvećan za pripadajući dio troška amortizacije za distribuciju energije preuzete od ostalih snabdjevača.

Izvori tekućih kreditnih sredstava su međunarodne finansijske institucije (WB, EBRD, EIB, KfW), a i za nove kredite izvori bi dominantno trebale da budu navedene institucije, a eventualno i razne državne izvozne agencije zavisno od načina realizacije pojedinih projekata. Za realizaciju najvećih projekata (blokovi u termoelektranama) inicijalno su planirana vlastita i eksterna sredstva, a zavisno od politike Vlade FBiH i dodatnih analiza mogući su različiti pristupi realizacije putem nekog od oblika zajedničkog poduhvata sa strateškim partnerima.

U planskom periodu predviđeno je da se oročena sredstva koriste za ulagačke aktivnosti, uključivo i za ulaganja planirana na osnovu odluka o dokapitalizaciji rudnika.

Međutim, postoji značajan stepen neizvjesnosti u pogledu realizacije planirane dinamike trošenja sredstava usljed okolnosti na koje EPBiH može imati mali uticaj (dozvole, saglasnosti, procedure finansijskih institucija, odluke Vlade, odluke lokalnih zajednica, postupci javnih nabavki, žalbe, revizije, itd.). Zbog toga, EPBiH će na osnovu kontinuiranih analiza i projekcija gotovinskih tokova pažljivo planirati dinamiku i optimizirati korištenje oročenih sredstava na kratkoročnim depozitima, kao i donositi odluke o eventualnom ulaganju u kupovinu trezorskih zapisa.

Iznos sredstava za potrebe mogućih ulaganja u vrijednosne papire izdate od strane FBiH ograničava se na maksimalni iznos do 10 mil. KM za 2017. godinu.

Ovo ulaganje bi se izvršilo u slučaju da postoje viškovi raspoloživih sredstava i ako analize pokažu isplativost ovakvog ulaganja i to na način da Uprava predlaže, a NO odobrava ovakav plasman.

8.3 Ulaganja u djelatnosti proizvodnje

Planirana ulaganja u djelatnost proizvodnje za period 2017.-2019. godina imaju za cilj:

- Produženje životne dobi za termo blokove,
- Obezbeđenje sigurne proizvodnje uglja, potrebnog kvaliteta,
- Povećanje sigurnosti i pouzdanosti proizvodnje električne energije, tehnološke pare toplotne energije i uglja,

- Ulaganja u smanjenje uticaja na okolinu,
- Povećanje energetske efikasnosti i raspoloživosti,
- Smanjenje proizvodnih troškova.

Kod ulaganja prioritet dati na započete investicije i ulaganja u proizvodne objekte za koje se planira rad i nakon 2024. godine, te u postrojenja radi obezbjeđenja sigurnosti i pouzdanosti u radu.

Planom ulaganja u proizvodnu djelatnost obuhvaćena su i ulaganja za ostale potrebe kao što su informacioni i telekomunikacioni sistemi i softveri, alati, vozila, uredska oprema i objekti, čija je namjena poboljšanje kvaliteta, efikasnosti i sigurnosti postrojenja i rada zaposlenih.

U Planu ulaganja za period 2017.-2019. godina potrebno je planirati sredstva na način:

- preostala ugovorena sredstva za koja nije izvjesno da će do kraja tekuće godine biti realizovana,
- sredstva po donesenim investicionim odlukama za koje je pokrenut postupak nabavke,
- sredstva po donesenim investicionim odlukama za koje nije izvjesno da će do kraja tekuće godine biti pokrenut postupak nabavke s tim da je rok realizacije istih planiran u periodu 2017.-2019. godina,
- sredstva planirana za nova ulaganja.

Ukupna ulaganja u djelatnosti proizvodnje u periodu 2017.-2019. godina iznose 77,2 mil. KM vlastitih sredstava. Dio tih ulaganja u iznosu od 1,8 mil. KM se odnosi na ulaganja u sistemske IKT projekte za djelatnost proizvodnje kao što su modul održavanja, SDNiU, AMM/AMR.

Pored navedenog iznosa, u ovom planskom periodu planiran je i povrat kreditnih sredstava koja su uložena u prethodnom periodu u ukupnom iznosu od 26,3 mil. KM.

(hilj.KM)

Plan ulaganja za djelatnost proizvodnje				
Izvori sredstava	2017.	2018.	2019.	Ukupno za planski period
Vlastita sredstva	25.505	25.054	24.896	75.455
Vlastita sredstva za IKT	713	519	529	1.761
Ukupno	26.218	25.573	25.425	77.216

8.4 Ulaganja u djelatnosti distribucije

Plan ulaganja u distributivnu djelatnost izrađuje se i realizuje po slijedećim podprogramima:

A. Ulaganja u distributivnu mrežu

1. Rekonstrukcija/sanacija i izgradnja novih elektrodistributivnih objekata
Kapitalna ulaganja – prelazak distributivne mreže sa 10 kV naponskog nivoa na 20 kV naponski nivo
2. Rekonstrukcija obračunskih mjernih mjesta
Proširenje sistema daljinskog očitavanja i upravljanja brojilima električne energije - *Automatic Meter Management (AMM) Systems*
3. Sistemi daljinskog nadzora i upravljanja

4. Priključenje na distributivnu mrežu novih krajnjih kupaca/proizvođača

B. Ulaganja u ostale potrebe, zajedničke za Podružnicu

1. Oprema za IS i TK
2. Alati
3. Uredska oprema
4. Vozila
5. Poslovni objekti

C. Ulaganja u programe koji se realizuju kroz Sektor za informacione i telekomunikacione tehnologije (SCADA i AMR/AMM sistemi i komunikacione mreže)

Planirana ulaganja u distributivnu djelatnost za period 2017.-2019. godina imaju za cilj:

- obezbijedenje distributivnih kapaciteta za priključenje novih krajnjih kupaca/proizvođača
- dovođenja kvaliteta isporuke električne energije u okvire norme BAS EN 50160 za distributivne sisteme, odnosno u okvire BAS i IEC standarda koji tretiraju ovu oblast.
- funkcionalne promjene naponskih nivoa u distributivnoj mreži koje uključuju prelazak distributivne mreže sa 10 kV naponskog nivoa na 20 kV naponski nivo, uz postepeno ukidanje naponskog nivoa 35 kV
- zadovoljenje zakonskih obaveza u pogledu kvaliteta mjerenja električne energije
- tehnološko unapređenje sistema mjerenja električne energije sa ciljem obezbijedenja značajnih i pravovremenih informacija o potrošnji električne energije relevantnim akterima na tržištu i njihovim sistemima, uključujući i krajnje kupce električne energije
- tehnološko unapređenje mreže, sa ciljem povećanja pouzdanosti i optimizacije funkcionisanja distributivnog sistema - automatizacija distributivne mreže
- obezbijedenje uslova za povećanje produktivnosti rada, podizanja kvaliteta usluga koje pruža Distributer kao i poboljšanje uslova rada zaposlenika
- zadovoljenje zakonskih obaveza u pogledu zaštite i uticaja na okolinu

U skladu sa usvojenim Planom aktivnosti za prestrukturiranje EPBiH, Zakona o električnoj energiji i privremenih Smjernica elektroenergetske politike FBiH predloženih od Vlade FBiH, planira se izvršiti uspostava Operatora distributivnog sistema (ODS) kao posebnog pravnog lica. Ova kompanija koja će postati jedno od zavisnih društava u 100% -tnom vlasništvu EPBiH se uspostavlja u 2017. godini. U tom smislu kod formiranja ODS-a Društvo kao ulog u novcu planira 2017. godine uložiti sredstva u iznosu od 10 miliona KM.

U momentu izrade Plana poslovanja, teško je sagledati iznos stalnih sredstava, zaliha i potraživanja koja će biti dio osnivačkog uloga ili naknadne dokapitalizacije u toku planskog preioda 2017.-2019., ali je izvjesno da će to biti sredstva koja su već vezana za Djelatnost distribucije. Sve odluke o osnivanju ODS-a i dokapitalizaciji ODS-a kao zavisnog društva će donositi Skupština Društva, te će konkretni iznosi osnivačkog uloga i dokapitalizacije zavisiti od obima i strukture pomenutih sredstava, datuma njihovog unosa u to zavisno društvo i vrijednosti koja bude uvrđena/procjenjena u skladu sa važećim propisima i zakonima.

Pored ulaganja u osnivanje ODS-a od 10 mil. KM, ulaganja u djelatnosti distribucije u periodu 2017.-2019. godina planirana su u iznosu od 210 mil. KM, od čega je 38,6 mil. KM na osnovu kredita koji su već obezbijedeni i 3,6 mil. KM iz donacija.

Unutar ovih ulaganja uključena su i sredstva u iznosu od 4,5 mil. KM za systemske projekte iz oblasti IKT-a, kao što su modul održavanja, SCADA, SDNiU, pametnih mreža sa AMM/AMR sistemima a koji se odnose na djelatnost distribucije.

(hilj.KM)

Plan ulaganja za Djelatnost distribucije				
Izvori sredstava	2017.	2018.	2019.	Ukupno za planski period
Vlastita sredstva	52.898	54.672	55.505	163.075
Vlastita sredstva za IKT	2.603	1.066	819	4.488
Vlastita sredstva za ODS	10.000	0	0	10.000
Kredit (obezbjedeni)	6.541	17.378	14.669	38.588
Donacije	2.457	1.154	0	3.611
Ukupno	74.499	74.270	70.993	219.762

Investiciona ulaganja su planirana po podprogramima a odabir prioriternih projekata za ulaganje u planskom periodu 2017.-2019. izvršen je u skladu sa planiranim budžetom i kriterijima za odabir prioriternih projekata:

- priključenje svih novih korisnika distributivne mreže na način i u rokovima utvrđenim Opštim uslovima za isporuku električne energije i Pravilnikom Regulatora o metodologiji za izračunavanje naknada za priključenje,
- priprema i realizacija kapitalnih projekata za prelazak distributivne mreže 10 kV naponskog nivoa na 20 kV naponski nivo,
- izgradnja i rekonstrukcija/sanacija elektrodistributivne mreže u cilju dovođenja isporuke električne energije u okviru norme EN 50160,
- implementacija Projekta uvođenja SCADA/DMS/OMS na nivou distribucije, projekat koji se finansira sredstvima kredita i sredstvima granta njemačke razvojne banke (kFW) i dijelom iz vlastitih sredstava, prema planiranoj dinamici implementacije,
- implementacija Projekta „Izgradnja sistema pametnih mjerenja u elektrodistribuciji“ – projekat koji se finansira dijelom iz vlastitih sredstava i dijelom iz sredstava kredita EIB (50:50%), prema dinamici implementacije,
- rekonstrukcija obračunskih mjernih mjesta (izmještanje mjernih mjesta na pristupačnu lokaciju i eliminisanje unutrašnjeg priključka),
- priprema distributivne mreže za uklapanje novih TS 110/x kV u skladu sa planom izgradnje prenosne mreže,
- promjena tretmana neutralne tačke u distributivnim mrežama EPBiH
- ulaganja u ostale potrebe, zajedničke za Podružnicu, (IS i TK sistemi, alati, vozila i uredska oprema). Ovim planom ulaganja obuhvaćene su nabavke koje doprinose unapređenju kvaliteta i efikasnosti rada, kvaliteta pružanja usluga i poboljšanju radnih uslova zaposlenih u distributivnoj djelatnosti,
- realizacija sistemskih IKT projekata, projekti za čiju realizaciju je nadležan Sektor za IKT
- ostala ulaganja u elektrodistributivnu mrežu treba planirati u skladu sa preostalim, raspoloživim sredstvima.

Da bi se donošenje novih investicionih odluka baziralo na kvalitetnoj investiciono-tehničkoj dokumentaciji, u svakoj planskoj godini planirana su odgovarajuća sredstva za pripreme aktivnosti (projektovanje, pribavljanje saglasnosti, rješavanje IPO i sl) za planirana ulaganja u narednim godinama.

8.5 Ulaganja u djelatnostima snabdijevanja i trgovine

U periodu 2017.-2019. godina investiciona ulaganja u djelatnosti snabdijevanja planirana su u iznosu od 5 mil. KM. Ova ulaganja odnose se na rekonstrukcije i tipiziranje šalter sala i kancelarija za odnose s kupcima, nabavku uredske i IT opreme i vozila, te za aplikaciju obračuna i naplate električne energije. Unutar ovih ulaganja uključena su i sredstva u iznosu od 1,4 mil. KM za systemske projekte iz oblasti IKT-a.

Sredstva za ulaganja u djelatnosti trgovine biće obezbijedena putem zajedničkih projekata na nivou EPBiH, odnosno iz sredstava koja se planiraju u okviru planova Sektora za IKT. Ulaganja se odnose na nadogradnju SCADA sistema i prateće softverske i hardverske strukture u okviru Dispečerskog centra, kao i proširenje aplikacije *Blue Trader* za podršku procesu trgovine. Pored toga, za podršku aktivnostima trgovine u 2017. godini ulaganja će se odnositi na uvođenje informacionog sistema za optimizaciju planiranja proizvodnje i trgovine (na bazi prediktivne analitike), kao i na informatizaciju poslovnog procesa vezanog za izradu elektroenergetskog bilansa na bazi simulacionih tehnika. Dodatno, ulaganja će biti usmjerena i na obezbjeđenje *web*-bazirane aplikacije za podršku kratkoročne trgovine.

U planu ulaganja djelatnosti snabdijevanja i trgovine uključena su i sredstva za projekte iz oblasti IKT-a, kao što su SOEE i SONN.

(hilj.KM)

Plan ulaganja za djelatnost snabdijevanja i trgovine				
Izvori sredstava	2017.	2018.	2019.	Ukupno za planski period
Vlastita sredstva	2.012	810	725	3.547
Vlastita sredstva za IKT	660	386	396	1.442
Ukupno	2.672	1.196	1.121	4.989

8.6 Kapitalna ulaganja sa nivoa Društva

U cilju izgradnje novih i zamjenskih proizvodnih kapaciteta u ovom planskom periodu intenziviraju se aktivnosti u okviru kapitalnih investicija. Starost i niska efikasnost postojećih blokova u termoelektranama, kao i strateško opredjeljenje da se grade elektrane na bazi obnovljivih resursa, zahtijeva velike investicije u nove energetske kapacitete.

Cilj ovih ulaganja je:

- obezbijediti proizvodnju električne energije radi kontinuiteta u snabdijevanju tarifnih i netarifnih kupaca,
- obezbijediti kontinuitet u isporuci toplotne energije,
- povećati kapacitete i obim proizvodnje na bazi obnovljivih resursa,
- povećanje ukupnog instalisanog kapaciteta i rast proizvodnje,
- postizanje veće efikasnosti i većeg udjela kombinovane proizvodnje toplotne i električne energije,
- obezbjeđenje plasmana za ugalj iz vlastitih rudnika,
- zadovoljavanje obaveza na osnovu Ugovora o energetske zajednici, odnosno direktiva EU koje se odnose na energetski sektor.

Investicione odluke za izgradnju donesene su za HE Vranduk, HE Una Kostela i VE Podveležje, za pripremne aktivnosti za veći dio projekata, te se u planskom periodu očekuje početak gradnje novih i zamjenskih elektrana.

Cilj za trogodišnji period je: započeti gradnju sedam projekata.

Ti prioritetni projekti su:

1. **HE Vranduk, TE Tuzla-Blok 7, VE Podveležje, mHE na Neretvici** kao projekti čija je faza pripreme u završnoj fazi i čija gradnja može započeti u 2017.
2. **HE Janjići, HE Una Kostela-Aneks, TE Kakanj –Blok 8** kao projekti čija gradnja treba biti započeta do kraja 2019.

Pored toga, dodatni cilj je da do kraja trogodišnjeg planskog perioda 2017.-2019.:

- tri projekta budu u pogonu (VE Podveležje, mHE na Neretvici – I faza i HE Vranduk).

Dugoročni strateški i prioritetni cilj je realizacija izgradnje Bloka 7 u TE Tuzli, a nakon toga i Bloka 8 u TE Kakanj. Imperativ je da početak gradnje Bloka 7 mora biti najkasnije u IV kvartalu 2017. godini ili početkom 2018. godine, što proizilazi iz potrebe da blok bude u pogonu do kraja 2021. godine. Takođe, početak gradnje Bloka 8 u TE Kakanj mora biti u 2018. godini da bi Blok 8 bio u pogonu 2023. godine.

Riječ je o zamjenskim projektima za postojeće blokove koji izvjesno moraju biti zaustavljeni zbog isteka životnog vijeka i ograničenja koje nameće EU regulativa za rad termoelektrana nakon 2017. godine. Pored toga, bez ovih kapaciteta rudnici bi ostali bez potrebnog plasmana uglja za termoelektrane, čime bi proizvodnja uglja bila reducirana na nivo koji bi onemogućio opstanak određenih rudnika.

Planirana ulaganja u pripremu izgradnje i izgradnju novih elektroenergetskih objekata, sa dinamikom ulaganja, i rokovima za ulazak u pogon, predstavljena je u narednoj tabeli:

KAPITALNA ULAGANJA 2017.-2019.										
		Instalisana ukupna snaga MW	Moguća godišnja proizvodnja GWh	Investicija ukupno mil. KM	Ulaganja 2017.-2019.				Početak izgradnje	Ulazak u pogon
					2017. mil. KM	2018. mil. KM	2019. mil. KM	Ukupno mil. KM		
	Hidroelektrane									
1	HE VRANDUK	20,0	96,0	142,9	26,4	53,9	31,1	111,4	2016	2019
2	HE JANJIĆI	15,8	77,3	109,8	2,8	6,2	16,7	25,7	2019	2023
3	HE KRUŠEVO	6,0	22,0	50,0	0,9	1,0	0,2	2,1	2017	2020
4	MHE UNA KOSTELA	13,7	73,5	32,7	1,1	1,2	0,8	3,1	2020	2023
5	HE USTIKOLINA	60,0	275,0	277,0	0,7	1,6	5,1	7,4	2020	2023
6	HE KOVANIĆI	9,1	46,2	75,9	1,6	1,8	2,0	5,4	2020	2023
7	HE BABINO SELO	6,2	23,7	55,2	1,3	2,0	2,0	5,3	2021	2023
8	Razvoj i priprema HE			4,6	1,6	2,0	1,0	4,6		
	UKUPNO HE	130,8	613,6	748,1	36,4	69,7	58,9	165,0		
	Male HE									
9	mHE na Neretvici	24,9	99,9	102,7	19,4	48,2	32,1	99,7	2017	2018/20
10	mHE Kakanj	4,5	22,0	30,5	1,5	4,7	24,2	30,4	2017	2019
	Vjetroelektrane									
11	VE Podveležje	48,0	98,0	162,7	31,1	100,5	22,1	153,8	2017	2018
12	VE Vlašić	48,0	98,0	125,0	1,9	3,0	8,0	12,9	2017	2019
13	Razvoj i projekti u vezi OIE				1,7	0,0	0,0	1,7		
	Ukupno mHE i VE	125,4	317,9	420,9	55,6	156,4	86,4	298,4		
	Termoelektrane									
14	TE TUZLA - G7	450,0	2.756,0	1.622,0	482,1	249,6	662,1	1.393,8	2017	2021
15	TE KAKANJ - G8	300,0	1.755,0	1.112,9	1,3	1,8	1,4	4,4	2018	2022
	Ukupno TE	750,0	4.511,0	2.734,9	483,4	251,3	663,5	1.398,2		
16	Vrelovod TE Kakanj do/i Sarajevo	MW t 300*		230,0	1,5	0,9	0,7	3,1	2019	2020
	SVEUKUPNO	1.006,2	5.442,5	4.133,9	576,9	478,3	809,5	1.864,7		

* - ne ulazi u energetska sumu

1	vlastita sredstva				270,6	104,1	80,3	455,0	24,40%	
2	kredit				305,2	373,2	728,7	1.407,0	75,45%	
3	donacije				1,2	1,0	0,5	2,7	0,14%	
	Sveukupno				576,9	478,3	809,5	1.864,7		

Ukupna investiciona vrijednost navedenih projekata je 4,1 milijardi KM, a na planski period se odnosi 1,9 milijardi KM. Struktura ulaganja odražava politiku ulaganja i pokazuje investicioni portoflio u kojem su zastupljeni različiti proizvodni kapaciteti, tako da se na termo objekte odnosi 75 %, na HE 9 % i na male HE i VE 16 % od ukupnih ulaganja.

Od ukupno potrebnih sredstava koja su planirana do 2019. godine, oko 75% je predviđeno obezbijediti iz eksternih izvora. U prvoj planskoj godini će biti potrebno 305 miliona KM kreditnih sredstava, od čega je već obezbijeđeno 17 miliona KM. Udio eksternih izvora će biti povećan do kraja realizacije projekata jer većina treba biti realizirana nakon 2019. godine.

Realizacija većine projekata biće završena u periodu od 2018. do 2023. godine, a u tom periodu biće započeti i neki od projekata za koje su u planskom periodu predviđena sredstva za razvoj i pripremu.

Za zamjenske blokove u TE Tuzli i TE Kaknju završena je investiciona i okolinska dokumentacija, dobijene potrebne saglasnosti i dozvole. Provedena je tenderska procedura i izabran preferirani partner i potpisan ugovor za izgradnju bloka 7 u TE Tuzla. U toku su aktivnosti na zatvaranju finansijske konstrukcije za izgradnju, što je uslov za stupanje na snagu ugovora o izgradnji bloka 7 u TE Tuzla.

U sklopu aktivnosti povećanja efikasnosti u TE Kakanj i smanjenja emisije zagađujućih materija, pokrenuta je izrada Projekta snabdijevanja toplinskom energijom iz TE Kakanj područja do/i Sarajeva. U toku su aktivnosti na izradi Idejnog projekta.

Pored aktivnosti na realizaciji objekata navedenih u tabeli u planskom periodu će biti poduzete aktivnosti na razvoju i drugih projekata, među kojima su elektroenergetski objekti na rijekama Neretvi, Bosni, Vrbasu, Bioštici, Krivaji, Stavnji i Tribiji, kao i provođenje istraživanja za nove lokacije budućih vjetroparkova. Realizacija izgradnje kapitalnih objekata u narednom planskom periodu će zavisiti od pokazatelja iz studija i elaborata tehnološke opravdanosti izgradnje, ali i od mogućnosti za dobijanje potrebnih dozvola i saglasnosti, te podrške Vlade FBiH i lokalnih zajednica.

Za planirane kapitalne projekte odgovarajuće odluke će donositi Skupština odnosno Nadzorni odbor u skladu sa nadležnostima utvrđenim Statuom i drugim aktima Društva. Odluke će biti zasnovane na investicionoj dokumentaciji sa aspekta opravdanosti i isplativosti projekata, a sadržavat će i preciznu dinamiku i izvore sredstava i predušlove za realizaciju.

Dinamika korištenja sredstava na godišnjem nivou i okvirna struktura izvora data je u narednoj tabeli.

Ulaganja u planskom periodu
 (Uključujući nerealizirane projekte po donesenim investicionim odlukama iz prethodnih godina)

Kapitalne investicije	2017				2018				2019				Ukupno za planski period	Udio kredita
	Vlastita fin. sredstva	Kredit	Donacije	Ukupno	Vlastita fin. sredstva	Kredit	Donacije	Ukupno	Vlastita fin. sredstva	Kredit	Donacije	Ukupno		
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9	10	11	12=9+10+11		
UKUPNO	270.570	305.168	1.187	576.925	104.106	373.203	1.000	478.309	80.348	728.667	500	809.515	1.864.749	75,45%
Termoelektrane	235.024	248.364	0	483.388	62.296	189.016	0	251.312	50.588	612.922	0	663.510	1.398.210	75,12%
TE Tuzla blok 7	233.746	248.364	0	482.110	60.546	189.016	0	249.562	49.188	612.922	0	662.110	1.393.782	75,36%
TE Kakanj blok 8	1.278	0	0	1.278	1.750	0	0	1.750	1.400	0	0	1.400	4.428	0,00%
Vrelovod TE Kakanj do/i Sarajevo	1.530	0	0	1.530	900	0	0	900	700	0	0	700	3.130	0,00%
Hidroelektrane	9.337	26.400	687	36.424	11.900	56.800	1.000	69.700	12.960	45.400	500	58.860	164.984	77,95%
HE Vranduk	900	25.500	0	26.400	2.000	51.900	0	53.900	2.000	29.100	0	31.100	111.400	95,60%
HE Ustikolina	725	0	0	725	1.600	0	0	1.600	5.100	0	0	5.100	7.425	0,00%
HE Janjci	1.900	900	0	2.800	1.300	4.900	0	6.200	400	16.300	0	16.700	25.700	85,99%
HE Kovanići	1.600	0	0	1.600	1.800	0	0	1.800	2.000	0	0	2.000	5.400	0,00%
HE Kruševo	912	0	0	912	1.000	0	0	1.000	160	0	0	160	2.072	0,00%
HE Una Kostela	1.100	0	0	1.100	1.200	0	0	1.200	800	0	0	800	3.100	0,00%
HE Babino Selo	1.100	0	187	1.287	2.000	0	0	2.000	2.000	0	0	2.000	5.287	0,00%
Razvoj i priprema HE	1.100	0	500	1.600	1.000	0	1.000	2.000	500	0	500	1.000	4.600	0,00%
MHE i VE	24.679	30.404	500	55.583	29.010	127.387	0	156.397	16.100	70.345	0	86.445	298.425	76,45%
MHE na slivu rijeke Neretvice	15.898	3.507	0	19.405	3.550	44.600	0	48.150	1.200	30.900	0	32.100	99.655	79,28%
MHE Čitaci (TE Kakanj)	1.300	200	0	1.500	2.200	2.500	0	4.700	4.900	19.300	0	24.200	30.400	72,37%
VE na platou Podveležja	4.381	26.697	0	31.078	20.260	80.287	0	100.547	2.000	20.145	0	22.145	153.770	82,67%
VE na platou Vlašića	1.900	0	0	1.900	3.000	0	0	3.000	8.000	0	0	8.000	12.900	0,00%
Razvoj i projekti u vezi OIE	1.200	0	500	1.700	0	0	0	0	0	0	0	0	1.700	0,00%

8.7 Ulaganja u zajedničke projekte

Planom poslovanja 2017.-2019. godina planirana su ulaganja u ukupnom iznosu od 7 mil. KM u slijedeće zajedničke projekte:

- Informaciono komunikacione tehnologije – IKT
- Ostala ulaganja, u opće poslove i razvoj Društva

(hilj.KM)

Plan ulaganja za Zajedničke projekte				
Izvori sredstava	2017.	2018.	2019.	Ukupno za planski period
IKT	2.373	1.915	1.590	5.878
Opći poslovi	585	210	200	995
Razvoj	15	15	15	45
Ukupno	2.973	2.140	1.805	6.918

a) Informaciono komunikacione tehnologije – IKT

Strateški ciljevi razvoja IKT definisani su Politikom razvoja IKT:

- Obezbjediti operativnu podršku poslovnim procesima na proaktivan način uspostavljanjem korisničkih servisa koji će poboljšati performanse poslovnih procesa
- Obezbjediti IKT infrastrukturu i servisnu osnovu za uvođenje novih servisa, a u cilju podrške:
 - uspješnom vođenju, upravljanju i održavanju elektroenergetskog sistema
 - efikasnom provođenju svih poslovnih procesa i planiranju razvoja elektroenergetskog sistema
- Izgradnja IKT infrastrukture mora se realizovati u skladu sa zakonskom regulativom i propisima Regulatorne agencije za komunikacije, te politikom sigurnosti IKT sistema.
- Kroz konsolidaciju tehničkog i poslovnog informacionog sistema obezbijediti integritet informacije u IKT sistemu (jedinstven unos informacije i njena višestruka upotreba)
- Razvijati mehanizme pomoću kojih će se mjeriti uticaj IKT-a na poslovanje kompanije

U cilju uspostavljanja stabilnog i lahko upravljivog IKT sistema (infrastrukture i servisa) u funkciji kontinuiranog i efikasnog obavljanja poslovnih procesa u svim osnovnim i pomoćnim djelatnostima EPBiH planirana su ulaganja u uvođenje novih IKT servisa, automatizaciju i informatizaciju u segmentima proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom, i udovoljavanju zahtjevima za kontinuirano širenje komunikacione infrastrukture kroz IKT investicione projekte.

Sredstva za zajedničke projekte u Direkciji Društva, kao i projekte koje nije moguće jednoznačno pridružiti samo pojedinim djelatnostima (TK mreže i objekti, licence, softveri...) planirana su u okviru zajedničkih projekata IKT sistema u iznosu od 6 mil. KM. Sredstva namijenjena za projekte iz oblasti IKT-a za djelatnost proizvodnje (1,8 mil. KM), distribucije (4,5 mil. KM) i snabdijevanja (1,4 mil. KM) uključena su u planove ulaganja tih djelatnosti.

Sredstva za zajedničke projekte u Direkciji Društva, kao i projekte koje nije moguće jednoznačno pridružiti pojedinim djelatnostima (TK mreže i objekti, licence, softveri...) planirana su u okviru zajedničkih projekata IKT sistema u iznosu od 5 mil. KM. Sredstva namijenjena za projekte iz oblasti IKT-a za djelatnost proizvodnje, distribucije i snabdijevanja uključena su u planove ulaganja tih djelatnosti.

U okviru infrastrukturnih IKT projekata najznačajnija ulaganja su predviđena kroz sljedeće:

- Informacioni sistemi
- IKT podrška osnivanju ODS-a
- IKT podrška izgradnji sistema daljinskog nadzora i upravljanja (SCADA)
- IKT podrška razvoju sistema pametnih mjerenja AMR/AMM

Značajne aktivnosti planirane su na konsolidaciji i integraciji različitih aplikativnih rješenja u okviru informacionog sistema, u cilju obezbjeđenja većeg kvaliteta i transparentnosti podataka u informacionom sistemu u funkciji poslovnih procesa i podrške odlučivanju.

Najveća ulaganja predviđena su u licenciranje različitih softverskih paketa i rješenja (Microsoft, Oracle, SAP).

b) Ostala ulaganja

Ostala ulaganja u iznosu od 1 mil. KM u posmatranom periodu odnose se na izgradnju punionice za električna vozila, te na razvojno-istraživačke projekte, te pripremne aktivnosti za izgradnju podzemne garaže za PTZ.

U oblasti razvoja nastaviće se aktivnosti na ispitivanju potencijala vjetrove, sunčeve energije i vodotokova. Ove aktivnosti imaju za cilj obezbjeđenje relevantnih podloga za ocjene opravdanosti izgradnje, izradu projektnih rješenja i realizaciju investicionih ulaganja u nove elektroenergetske objekte i poboljšanje kvaliteta isporuke električne energije.

8.8 Ulaganja u dokapitalizaciju zavisnih društava

a) Dokapitalizacija zavisnih društava rudnika uglja

Planom poslovanja 2017.-2019. godina planirana je dokapitalizacija zavisnih društava rudnika uglja putem ulaganja u iznosu od 381 milion KM po već donesenim odlukama o dokapitalizaciji za planski period.

Potrebno je posebnu pažnju posvetiti poslovanju zavisnih društava rudnika uglja, kroz poboljšavanje poslovanja rudnika na način da se izvrši dokapitalizacija i modernizacija rudnika te prestrukturiranje u rudnicima, što će za rezultat imati povećanje produktivnosti odnosno pozitivno poslovanje ovih subjekata.

(hilj.KM)

Plan ulaganja za zavisna društva rudnike uglja - odluke o dokapitalizaciji donesene u periodu 2010.-2015.				
Ulaganja	2017.	2018.	2019.	Ukupno za planski period
RU Kreka	8.998	0	0	8.998
RMU Đurđevik	3.364	0	0	3.364
RMU Kakanj	8.178	0	0	8.178
RMU Breza	5.999	0	0	5.999
RMU Zenica	28.189	6.370	0	34.559
RMU Abid Lolić	1.025	0	0	1.025
RU Gračanica	792	0	0	792
Ukupno	56.545	6.370	0	62.915

(hilj.KM)

Plan ulaganja za zavisna društva rudnike uglja - odluke o dokapitalizaciji donesene u 2016.				
Ulaganja	2017.	2018.	2019.	Ukupno za planski period
RU Kreka	46.284	86.473	24.171	156.928
RMU Đurđevik	5.500	25.080	5.070	35.650
RMU Kakanj	36.595	25.986	3.780	66.361
RMU Breza	15.670	20.052	3.960	39.682
RMU Zenica	0	0	0	0
RMU Abid Lolić	3.550	4.383	957	8.890
RU Gračanica	3.140	5.605	1.825	10.570
Ukupno	110.739	167.579	39.763	318.081

a) Dokapitalizacija ostalih zavisnih društava

Planom poslovanja 2017.-2019. godina planirana je dokapitalizacija ostalih zavisnih društava ulaganjem vlastitih sredstava od dobiti tih društava u iznosu od 2,5 miliona KM u 2017. godini, 1 milion KM u 2018. godini i 500 hiljada KM u 2019. godini. Navedena dobit se odnosi na period prije 2017. godine u kojem EPBiH nije povlačila dobit/dividendu koju su ova zavisna društva ostvarivala. Planira se da u 2017. godini EPBiH kao 100%-tni vlasnik ovih zavisnih društava povuče njihovu dobit ostvarenu zaključno sa 2016. godinom, nakon čega bi se upravo tim sredstvima izvršila dokapitalizacija i time povećao kapital tih ostalih zavisnih društava.

9 NABAVKE

U skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima, Zakona o javnim nabavkama BiH, Pravilnika o nabavkama EPBiH i operativnih procedura u EPBiH, a na osnovu Plana poslovanja Društva, sačinjava se Plan nabavki roba, usluga i radova za 2017. godinu.

Plan nabavki roba, usluga i radova za 2017. godinu će biti usklađen sa finansijskim i ulagačkim dijelom Plana poslovanja EPBiH za 2017.-2019.godinu i zasnovan na usaglašenim specifikacijama predmeta nabavki dostavljenim od strane podružnica. Planom nabavki za 2017. godinu u EPBiH će biti definisani predmeti nabavke, procjenjena vrijednosti nabavke, postupak nabavke, izvori finansiranja, dinamika nabavke.

Dinamika i aktivnosti na pripremi i donošenju Plana nabavki EPBiH za 2017. godinu su uslovljene sljedećim aktivnostima:

- donošenjem finansijskog Plana poslovanja za 2017.-2019. godinu;
- definisanjem specifikacija roba, usluga i radova;
- usaglašavanjem jedinstvenih specifikacija za nabavku roba, radova i usluga na nivou resornih sektora za pojedine djelatnosti u Direkciji Društva;
- usaglašavanjem količina roba, obima usluga i radova sa finansijskim sredstvima iz Plana poslovanja za 2017.-2019. godinu.

Planira se sljedeća dinamika nabavki po prioritetima, i to:

- nabavke energenata u funkciji ostvarenja elektroenergetskog bilansa,
- nabavke u funkciji planiranih remonata,
- nabavke u funkciji realizacije priključaka distributivnih kupaca,
- ugovaranje uklanjanja opasnih otpadnih materijala,
- nabavke ostalih usluga i radova,
- ostale redovne nabavke u cilju održavanja pogonske spremnosti i redovnog poslovanja, i
- hitne nabavke koje nisu planirane, a koje se realizuju u cilju otklanjanja posljedica havarija i drugih vanrednih situacija.

Nezavisno od tehničko-tehnoloških i ekonomskih specifičnosti u kojima posluje EPBiH, većina nabavki planira se realizovati po otvorenom postupku javnih nabavki, putem javnih tendera, kao osnovnom postupku nabavki definisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Planirani postupci nabavke u EPBiH će biti usklađeni sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i predstavljaju obavezni postupak za sve dijelove i Direkciju, jer su sagledani kao cjelina predmeta nabavke na nivou Društva. Definisanje postupaka nabavke ima poseban značaj sa aspekta primjene zakonskih propisa i čini osnov za dinamiziranje procesa nabavki u dijelovima u toku 2017. godine.

Potrebno je da Društvo nabavku sirovina i materijala uskladi sa stvarnim potrebama, definiše optimalne zalihe, te izvrši kontrolu postojećih zaliha kako bi se nabavka materijala, rezervnih dijelova, elektromaterijala, brojila, sitnog inventara, drmontiranog materijala i sl. svela na minimum u planskom periodu. U tom smislu je nophodno sljediti *Politiku upravljanja zalihama* utvrđenu u januaru 2016. godine. Popravljanjem prakse upravljanja zalihama mogu se postići značajni finansijski efekti koji su i predviđeni u ovom Planu.

Plan Direkcije Društva sadržavat će nabavke standardiziranih roba, radova i usluga, za sve podružnice EPBiH, kao i nabavke po investicionim odlukama koje je usvojila Uprava društva i Nadzorni odbor, a čija pojedinačna vrijednost iznosi preko 100.000,00 KM (proizvodne podružnice), dok će Planovi podružnica sadržavati pojedinačne nabavke za svaki dio Društva-Podružnicu, sa naznačenim postupkom nabavke.

U Direkciji EPBiH, koja vrši funkciju potpore zavisnim društvima (rudnicima) biće realizirane nabavke za potrebe rudnika, a prema Listi nabavki koja čini prilog Odluke o dokapitalizaciji rudnika.

10 PROVOĐENJE PLANA

Nakon usvajanja Plana poslovanja Društva, u svrhu njegovog provođenja, planove EP djelatnosti donose nadležni izvršni direktori uz saglasnost Generalnog direktora, a za Direkciju Društva plan donosi Generalni direktor na prijedlog Izvršnog direktora za ekonomske poslove, i to najkasnije petnaest dana od dana donošenja Plana poslovanja Društva.

Nakon usvajanja planova EP djelatnosti, planove podružnica donose direktori podružnica, uz saglasnost nadležnih izvršnih direktora, i to najkasnije petnaest dana od dana donošenja plana EP djelatnosti.

Nosioci izrade i donosioci planova EP djelatnosti i planova podružnica dužni su osigurati potpunu usaglašenost ovih planova sa Planom poslovanja Društva.

Nakon usvajanja Plana poslovanja EPBiH na nadležnom organu, Plan poslovanja predstavlja obavezujući dokument svih zaposlenih.

U narednom planskom periodu u cilju provođenja Plana u potpunosti, vršiće se praćenje i izvještavanje Plana putem:

- izvještaja i analiza o realizaciji,
- izvještaja o poslovanju koji se podnose polugodišnje i godišnje,
- mjesečnih izvještaja, analiza i poslovnih informacija kojim se obuhvataju pojedini segmenti Plana.

Investicione odluke donositi u skladu sa realnim mogućnostima te otkloniti spore i neefikasne realizacije započetih investicionih ulaganja. Poduzeti sve aktivnosti da se Planom postavljeni zadaci ostvare te trošenje sredstava uskladiti sa planiranim.

U slučaju prekoračenja planskih elemenata sačiniti Program štednje na nivou EPBiH u cilju svođenja troškova i rashoda u zadate planirane okvire, kao i utrošak sredstava svesti u realne okvire, imajući u vidu konkurenciju i socijalno okruženje u kojem posluje Društvo.

PRILOZI

1. Plan prihoda, troškova i rashoda EPBiH po djelatnostima i planskim stavkama za 2017. godinu.
2. Plan prihoda, troškova i rashoda EPBiH po djelatnostima i planskim stavkama za 2018. godinu.
3. Plan prihoda, troškova i rashoda EPBiH po djelatnostima i planskim stavkama za 2019. godinu.

- UKUPNO EP BIH (po djelatnostima) -

Prilog 1

Trogorodišnji plan poslovanja 2017-2019; Plan za 2017. godinu

Plan prihoda, troškova i rashoda za 2017. godinu

- PO PLANSKIM STAVKAMA -

ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNABDJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
6.1./01	Prihod od električne energije i pom. usluga	0,00	5.893,45	677.707,88	278.326,15	0,00	961.927,48
6.1./02	Prihod od sporednih i nus proizvoda	15.446,52	0,00	0,00	0,00	0,00	15.446,52
6.1./03	Prihod od prodaje materijala i usluga	2.132,97	24.612,56	9,52	0,00	800,00	27.555,05
6.1./04	Prihodi od finansiranja	30,37	136,00	2.746,10	0,00	4.040,00	6.952,47
6.1./05	Ostali prihodi	1.875,88	10.156,67	2.295,60	7,35	3.572,68	17.908,17
	UKUPNI PRIHODI	19.485,73	40.798,68	682.759,11	278.333,50	8.412,68	1.029.789,69
6.1./08	Materijal za proizvodnju el. energije	388.747,07	0,00	0,00	0,00	0,00	388.747,07
6.1./09	Materijal za održavanje	7.614,13	6.165,64	104,65	0,09	37,24	13.921,74
6.1./10	Ostali troškovi materijala	1.802,51	3.386,28	433,77	34,87	527,28	6.184,71
6.1./11	Prevoz uglja	27.429,45	0,00	0,00	0,00	0,00	27.429,45
6.1./12	Usluge održavanja	9.565,01	6.463,04	523,38	163,79	1.748,73	18.463,95
6.1./13	Troškovi nabavke el. energije i pom. usluga	0,00	15.830,12	16.216,12	61.372,09	0,00	93.418,33
6.1./14	Premije osiguranja	1.639,68	1.072,36	76,32	4,90	65,87	2.859,14
6.1./15	Drugi troškovi usluga	2.209,45	1.580,26	6.387,09	18,97	2.374,14	12.569,91
6.1./16	Amortizacija	87.536,93	58.053,62	837,32	288,31	4.924,43	151.640,61
6.1./17	Troškovi mrežarina i naknade za NOS	0,00	39.909,92	6.233,88	6.714,48	0,00	52.858,27
6.1./18	Plate i naknade plata	62.296,27	68.418,34	13.530,04	1.202,64	12.895,56	158.342,85
6.1./19	Drugi troškovi rada	8.313,52	10.254,58	2.014,68	116,49	1.876,75	22.576,02
6.1./20	Vodoprivredne naknade	24.210,72	215,36	42,20	3,73	40,18	24.512,18
6.1./21	Razne dažbine, naknade i članarine	18.179,33	2.677,49	352,44	143,92	1.502,77	22.855,95
6.1./22	Drugi troškovi poslovanja	3.805,95	3.115,91	891,06	33,11	1.055,52	8.901,55
6.1./23	Finansijski troškovi i rashodi	1.584,45	2.347,75	250,48	23,10	310,28	4.516,06
6.1./24	Drugi rashodi	1.816,04	3.214,97	8.804,54	2,46	75,04	13.913,04
6.1./25	Troškovi rezervisanja	3.556,48	969,33	128,31	4,65	882,48	5.541,26
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI	650.306,98	223.674,97	56.826,28	70.127,63	28.316,26	1.029.252,12
	PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA						537,57

- UKUPNO EP BIH (po djelatnostima) -

Prilog 2

Trogorišnji plan poslovanja 2017-2019; Plan za 2018. godinu

Plan prihoda, troškova i rashoda za 2018. godinu

- PO PLANSKIM STAVKAMA -

ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNABDJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
6.1./01	Prihod od električne energije i pom. usluga	823,70	8.532,11	679.743,15	229.387,17	0,00	918.486,12
6.1./02	Prihod od sporednih i nus proizvoda	15.708,87	0,00	0,00	0,00	0,00	15.708,87
6.1./03	Prihod od prodaje materijala i usluga	2.137,97	24.632,49	9,52	0,00	800,00	27.579,98
6.1./04	Prihodi od finansiranja	30,37	140,90	2.773,10	0,00	3.820,00	6.764,37
6.1./05	Ostali prihodi	1.828,88	10.250,14	2.201,63	7,35	2.072,68	16.360,68
	UKUPNI PRIHODI	20.529,78	43.555,64	684.727,40	229.394,52	6.692,68	984.900,02
6.1./08	Materijal za proizvodnju el. energije	375.139,16	0,00	0,00	0,00	0,00	375.139,16
6.1./09	Materijal za održavanje	7.865,44	6.199,55	101,97	0,09	37,24	14.204,29
6.1./10	Ostali troškovi materijala	1.799,55	3.361,27	429,02	33,63	507,86	6.131,32
6.1./11	Prevoz uglja	27.065,15	0,00	0,00	0,00	0,00	27.065,15
6.1./12	Usluge održavanja	9.418,93	6.363,51	515,32	161,27	1.721,79	18.180,83
6.1./13	Troškovi nabavke el. energije i pom. usluga	0,00	16.121,56	17.649,27	33.833,99	0,00	67.604,82
6.1./14	Premije osiguranja	1.649,86	1.072,36	76,32	4,90	65,87	2.869,32
6.1./15	Drugi troškovi usluga	2.205,99	1.584,50	6.387,90	18,97	2.374,14	12.571,49
6.1./16	Amortizacija	87.000,73	58.656,50	839,14	282,16	4.841,83	151.620,36
6.1./17	Troškovi mrežarina i naknade za NOS	0,00	40.644,68	6.267,60	326,40	0,00	47.238,68
6.1./18	Plate i naknade plata	62.404,27	68.418,34	13.530,04	1.202,64	12.895,56	158.450,85
6.1./19	Drugi troškovi rada	8.393,79	10.280,24	2.030,65	117,38	1.888,64	22.710,70
6.1./20	Vodoprivredne naknade	24.335,42	215,39	42,20	3,73	40,18	24.636,92
6.1./21	Razne dažbine, naknade i članarine	18.429,23	2.646,73	352,08	143,92	1.502,77	23.074,73
6.1./22	Drugi troškovi poslovanja	3.886,80	3.110,35	903,04	31,93	1.039,62	8.971,74
6.1./23	Finansijski troškovi i rashodi	1.595,98	2.241,88	235,85	28,02	376,36	4.478,09
6.1./24	Drugi rashodi	1.735,73	3.117,06	8.392,50	2,77	77,18	13.325,23
6.1./25	Troškovi rezervisanja	3.494,49	877,93	122,18	4,65	890,76	5.390,00
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI	636.420,53	224.911,84	57.875,06	36.196,46	28.259,79	983.663,68
	PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA						1.236,34

- UKUPNO EP BIH (po djelatnostima) -

Prilog 3

Trogorišnji plan poslovanja 2017-2019; Plan za 2019. godinu

Plan prihoda, troškova i rashoda za 2019. godinu

- PO PLANSKIM STAVKAMA -

ŠIFRA PLANSKE STAVKE	NAZIV PLANSKE STAVKE	djelatnost PROIZVODNJE	djelatnost DISTRIBUCIJE	djelatnost SNABDJEVANJA	djelatnost TRGOVINE	FUNKCIJE POTPORE	UKUPNO EP BIH
6.1./01	Prihod od električne energije i pom. usluga	3.901,80	8.641,08	690.612,89	236.754,47	0,00	939.910,23
6.1./02	Prihod od sporednih i nus proizvoda	16.038,63	0,00	0,00	0,00	0,00	16.038,63
6.1./03	Prihod od prodaje materijala i usluga	2.142,97	21.848,95	9,52	0,00	750,00	24.751,44
6.1./04	Prihodi od finansiranja	30,37	141,89	2.531,51	0,00	2.960,00	5.663,77
6.1./05	Ostali prihodi	1.859,49	9.591,52	2.171,71	0,00	1.820,00	15.442,72
	UKUPNI PRIHODI	23.973,26	40.223,44	695.325,64	236.754,47	5.530,00	1.001.806,80
6.1./08	Materijal za proizvodnju el. energije	374.743,30	0,00	0,00	0,00	0,00	374.743,30
6.1./09	Materijal za održavanje	7.686,24	6.260,74	100,42	0,06	32,49	14.079,95
6.1./10	Ostali troškovi materijala	1.782,51	3.376,83	431,97	33,63	507,11	6.132,04
6.1./11	Prevoz uglja	27.434,60	0,00	0,00	0,00	0,00	27.434,60
6.1./12	Usluge održavanja	11.377,08	6.382,60	516,87	161,76	1.726,96	20.165,26
6.1./13	Troškovi nabavke el. energije i pom. usluga	0,00	16.457,55	18.483,47	34.047,51	0,00	68.988,52
6.1./14	Premije osiguranja	1.717,14	1.072,36	76,32	4,90	65,87	2.936,60
6.1./15	Drugi troškovi usluga	2.206,63	1.593,49	6.388,02	18,97	2.374,14	12.581,25
6.1./16	Amortizacija	92.087,86	59.508,42	844,22	282,16	4.841,83	157.564,49
6.1./17	Troškovi mrežarina i naknade za NOS	0,00	41.491,75	6.302,14	326,40	0,00	48.120,29
6.1./18	Plate i naknade plata	62.255,91	68.076,25	13.462,39	1.196,63	12.831,08	157.822,26
6.1./19	Drugi troškovi rada	8.413,85	10.323,33	1.988,45	119,22	1.898,92	22.743,77
6.1./20	Vodoprivredne naknade	24.428,33	214,36	42,00	3,71	39,98	24.728,37
6.1./21	Razne dažbine, naknade i članarine	18.640,97	2.664,30	345,05	142,83	1.472,75	23.265,90
6.1./22	Drugi troškovi poslovanja	3.808,30	3.148,34	905,22	33,11	1.055,52	8.950,50
6.1./23	Finansijski troškovi i rashodi	5.997,13	2.468,03	234,37	24,95	335,06	9.059,54
6.1./24	Drugi rashodi	1.661,89	2.981,11	8.368,11	2,46	68,04	13.081,61
6.1./25	Troškovi rezervisanja	3.292,66	878,54	122,18	4,65	790,76	5.088,78
	UKUPNI TROŠKOVI I RASHODI	647.534,40	226.897,98	58.611,19	36.402,96	28.040,50	997.487,03
	PLANIRANI REZULTAT POSLOVANJA						4.319,77